

Informacja Prezydenta Miasta Lublin
o realizacji Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Poprawy
Bezpieczeństwa Mieszkańców i Porządku Publicznego - „Bezpieczny Lublin” oraz
o działaniach podejmowanych na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców w 2017 roku.

Wykonując zapisy Uchwały nr 794/XXXII/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 27 czerwca 2013 r., w sprawie uchwalenia Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Poprawy Bezpieczeństwa Mieszkańców i Porządku Publicznego „Bezpieczny Lublin” składam informację o stanie bezpieczeństwa w mieście za ubiegły 2017 rok, w związku z realizacją Programu oraz informację o wynikach działań podejmowanych przez Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin i prowadzonych przy systematycznej współpracy z podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo oraz porządek publiczny w mieście. Przedmiotowa informacja została przygotowana w oparciu o dane opracowane przez poszczególne Wydziały i Biura Urzędu Miasta Lublin, Komendę Miejską Policji w Lublinie, Straż Miejską Miasta Lublin, Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, Powiatową Stację Sanitarno - Epidemiologiczną w Lublinie, Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie tj. podmioty, które w ramach swoich kompetencji biorą udział w realizacji zadań ujętych w Programie „Bezpieczny Lublin”.

Celem Programu „Bezpieczny Lublin” jest poprawa poczucia bezpieczeństwa i faktycznego stanu bezpieczeństwa mieszkańców, zapewnienie społecznego poparcia oraz włączenie mieszkańców w realizację Programu. Podstawowym zadaniem Programu jest zintegrowanie kompetencji i koordynacja działań poszczególnych służb oraz instytucji odpowiedzialnych za porządek publiczny i bezpieczeństwo mieszkańców naszego miasta.

Realizacja zadań ujętych w Programie „Bezpieczny Lublin” w 2017 r. prowadzona była w niżej wymienionych obszarach i formach.

Obszar Restrykcyjno – Represyjny

1. Podprogram – „Bezpieczna Dzielnica”.

Podmiotami odpowiadającymi za realizację podprogramu jest Komenda Miejska Policji w Lublinie oraz Straż Miejska Miasta Lublin

Przedsięwzięcie skierowane jest do mieszkańców poszczególnych dzielnic miasta Lublin. Dzielnicowi udzielają porad jak zachować się w sytuacjach zagrożenia a także ściśle współpracują z innymi organizacjami oraz służbami odpowiedzialnymi za zapewnienie bezpieczeństwa.

W realizację programu wpisują się działania Straży Miejskiej Miasta Lublin. W minionym roku strażnicy prowadzili konsultacje z Radami Dzielnic i Osiedli, na rzecz określenia priorytetów dla poszczególnych części miasta. Prowadzone były stałe dyżury w siedzibach Rad Dzielnic, w trakcie których mieszkańcy mogli osobiście zgłaszać strażnikom interwencje, uwagi, problemy i spostrzeżenia. Wspólne rozwiązywanie zgłaszanych problemów oraz inicjowanie działań zmierzających do poprawy stanu porządku i bezpieczeństwa na szczeblu lokalnym niewątpliwie przyczynił się do poprawy ładu i porządku w dzielnicach i osiedlach. Straż Miejska zwracała się (poprzez dzielnicowych) do Rad Dzielnic o wskazanie miejsc niebezpiecznych, w celu objęcia ich wzmożonym nadzorem, szczególnie w godzinach wieczornych i nocnych. Wytypowane przez Rady Dzielnic miejsca, uznane przez nie za niebezpieczne były przez funkcjonariuszy systematycznie nadzorowane i kontrolowane. W swoich działaniach dzielnicowi wspierani byli patrolami Oddziału Patrolowo-Interwencyjnego. Funkcjonariusze OPI (szczególnie w porach wieczornych i nocnych) kontrolowali tereny i miejsca wskazane przez dzielnicowych, tj. przede wszystkim okolice: szkół, przedszkoli i placówek oświatowych, sklepów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, tereny zielone, miejsca gromadzenia się młodzieży oraz miejsca, w których spożywanie napojów alkoholowych jest zabronione.

W 2017 r. największy odsetek zgłoszeń od mieszkańców stanowiły zgłoszenia dotyczące interwencji drogowych, a następnie porządkowych, wśród których dominowały zgłoszenia w zakresie spożywania napojów alkoholowych w miejscach zabronionych, utrzymania porządku i czystości, braku nadzoru nad wyprowadzanymi psami oraz zakłócania ciszy i spokoju publicznego. Wszystkie sprawy, problemy i nieprawidłowości zgłaszane przez Rady Dzielnic i mieszkańców, były traktowane priorytetowo - realizowano je systematycznie, na bieżąco i bez zbędnej zwłoki.

W zakresie różnorodności niepożądanych zjawisk prowadzone były systematyczne kontrole rejonów wskazanych przez Rady Dzielnic. Kontrolowano rejony miasta szczególnie zagrożone popełnianiem wykroczeń drogowych. Do takich miejsc należały,

m.in.: Miasteczko Akademickie, ul. Jana Sawy, ul. Wallenroda, ul. Grażyny, ul. Rymwida, ul. Świętoduska, ul. Zielona, ul. Puławska, ul. Leszczyńskiego, ul. Fabryczna, ul. 1 Maja, ul. Mełgiewska, ul. Frezerów, ul. Ruska, al. Tysiąclecia, ul. Jaczewskiego, ul. Sieroca, ul. Narutowicza, ul. Okopowa. Nadzorowano miejsca niszczenia zieleni przez parkujące pojazdy, a w szczególności ul. Skierki, ul. Szmaragdowa, ul. Szeligowskiego, ul. Abramowicka, ul. Frezerów, al. Unii Lubelskiej, ul. Podwale, ul. Łabędzia, ul. Bursaki, ul. Wyżynna, ul. Osmolicka, ul. Krężnicka oraz wiele innych. Prowadzono działania w zakresie kontroli obowiązków właścicieli psów, kontrolowano, m.in. ul. Wapowskiego, ul. Fulmana, ul. Łabędzią, ul. Kazimierza Wielkiego, ul. Gospodarczą, ul. Okrzei oraz tereny osiedli Piastowskie, Kalinowszczyzna, Nałkowskich, tereny zielone pomiędzy ul. J. Sawy a ul. Juranda, wąwóz przy ul. Nowomiejskiej – Zana i inne. Pod szczególnym nadzorem były miejsca, w których obowiązuje zakaz spożywania napojów alkoholowych, a do miejsc takich należy zaliczyć przede wszystkim: Plac Kaczyńskiego, Ogród Saski, Plac Litewski, ul. Podwale, al. Unii Lubelskiej, ul. Gospodarcza (dworzec PKP-Północ) oraz okolice sklepów spożywczych (szczególnie nocnych), w których sprzedawane są napoje alkoholowe. Dokumentowano szkody komunikacyjne powstałe na terenie miasta oraz inne zdarzenia wymagające potwierdzenia miejsca i czasu zajścia danego zdarzenia.

Dzielnicy, w wyniku prowadzonych działań, m.in.:

- przeprowadzili 17 972 kontrole,
- podjęli 996 interwencji, w tym 5 763 porządkowych (tj. 82%),
- sporządzili (wraz z Naczelnikiem Wydziału i jego zastępcą) 1 031 wystąpień/notatek do innych organów, instytucji, podmiotów,
- zakończyli pozytywnie 1 145 spraw, tj. zostały usunięte zaniechania porządkowe, potwierdzone rekontrolami Dzielnicy,
- nałożyli na sprawców wykroczeń 688 mandatów karnych, w tym 376 mandatów porządkowych (tj. 55%),
- przeprowadzali kontrole (szczególnie w okresie jesienno-zimowym) miejsc, w których mogą przebywać osoby bezdomne. Systematycznie i na bieżąco monitorowano miejsca gromadzenia się takich osób, legitymując je oraz informując o możliwości skorzystania z noclegowni lub schroniska dla bezdomnych. Ogółem dzielnicy przeprowadzili 164 kontrole miejsc przebywania osób bezdomnych (w tym 4 z pracownikami MOPR),
- spowodowali odholowanie (szpecących krajobraz) 41 wraków pojazdów. Ponadto w wyniku działań dzielnicowych, w 101 przypadkach właściciele wraków sami je usunęli z terenów osiedlowych. Działania te przyczyniły się do zwiększenia dostępności miejsc parkingowych oraz poprawy estetyki

miasta.

W realizację podprogramu wpisują się także działania realizowane przez Komendę Miejską Policji w Lublinie. W ramach Rządowego Programu programu „Razem Bezpiecznej” 2013 roku organizowana jest prospołeczna inicjatywa pn. „Debat Społecznych” polegająca na spotkaniach ze społecznością lokalną w celu wypracowania wspólnych metod walki z przestępczością oraz działań na rzecz wzrostu poczucia bezpieczeństwa społeczności lokalnej. Policjanci Komisariatu I Policji w Lublinie w 2017 roku przeprowadzili 2 spotkania ze społecznością lokalną dotyczące ogólnie pojętego bezpieczeństwa (w tym przede wszystkim bezpieczeństwa i zagrożeń w ruchu drogowym, wykroczeń uciążliwych społecznie) oraz problematyki dopalaczy i narkotyków, jak również bezpieczeństwa osób starszych padających ofiarą oszustów. Spotkania miały na celu zdiagnozowanie oczekiwań społecznych odnośnie działań policji oraz zaciągniętych zobowiązań dotyczących np. zwiększenia ilości patroli w miejsca zagrożone.

Realizacja podprogramu przez Komendę Miejską Policji w Lublinie, Straż Miejską Miasta Lublin oraz jednostki współpracujące pozwala na bieżące monitorowanie a zarazem eliminowanie najbardziej uciążliwych społecznie niebezpiecznych zachowań.

2. Podprogram – „Bezpieczna Taksówka”.

Podmiotami wiodącymi w realizacji podprogramu są Komenda Miejska Policji w Lublinie oraz Straż Miejska Miasta Lublin.

Celem programu jest podniesienie poziomu bezpieczeństwa kierowców taksówek, stanowiących grupę zawodową o dużym ryzyku, znajdujących się często w sytuacjach zagrożenia. Program ten pozwala na szybszy przepływ informacji do stanowiska kierowania KMP w Lublinie oraz dyżurnego Straży Miejskiej Miasta Lublin odnośnie zaistniałych zdarzeń na terenie miasta Lublina, co w rezultacie prowadzi do skrócenia czasu reakcji na zaistniałe zdarzenia. W ramach powyższego przedsięwzięcia działają dwa telefony alarmowego powiadamiania – przeznaczone do bezpośredniej łączności taksówkarzy z dyżurnym KMP w Lublinie oraz dyżurnym Straży Miejskiej Miasta Lublin.

3. Podprogram – „Miejskie Patrole Ponadnormatywne”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Komenda Miejska Policji w Lublinie.

W 2017 roku Komenda Miejska Policji w Lublinie, zgodnie z „Porozumieniem nr 10/BM/17 w sprawie zorganizowania w 2017 roku służb ponadnormatywnych funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie finansowanych ze środków stanowiących dochody własne gminy Lublin”, skierowała 670 (875 – 2016 r.) dwuosobowych pieszych patroli ponadnormatywnych. Policjanci łącznie wypracowali

10 720 (14000 – 2016 r.) godzin służby. Wygenerowało to kwotę łączną 268 000 złotych.

W roku 2017 policjanci pełniący służby w patrolach ponadnormatywnych osiągnęli następujące wyniki:

- wylegitymowali 3226 osób (4343 – 2016 r.),
- przeprowadzono 889 interwencji (1121 – 2016 r.),
- zatrzymano 20 osób na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa (13 – 2016 r.),
- zatrzymano 13 osób poszukiwanych (21 – 2016 r.),
- przeprowadzono 3885 kontroli obiektów handlowych,
- ujawniono 299 wykroczeń (864 – 2016 r.), z czego w 248 (355 – 2016 r.) przypadkach ukarano sprawców wykroczeń poprzez nałożenie mandatu karnego, na łączną kwotę 29 860zł (42 320 – 2016 r.), w 19 (474 – 2016 r.) przypadkach zastosowano pouczenie, w 32 (35 – 2016 r.) przypadkach sporządzono wnioski o ukaranie do sądu,
- skontrolowano 62 pojazdy,
- przeprowadzono 2944 (1 943 – 2016 r.) kontrole bagaży oraz kontroli osobistych,
- skontrolowano 422 (805 – 2016 r.) telefony komórkowe,
- przeprowadzono 8079 (8 372 – 2016 r.) kontroli miejsc zagrożonych oraz punktów sprzedaży alkoholu,
- odzyskano 1 poszukiwaną rzecz (1 – 2016 r.),
- zatrzymano 1 dowód rejestracyjny (6 – 2016 r.),
- umieszczono do wytrzeźwienia 18 osób.

Podsumowując wyniki pieszych patroli ponadnormatywnych w 2017 roku stwierdzić należy, że przyniosły one wymierne efekty. Jako najważniejsze należy wskazać obecność umundurowanych policjantów na terenie miasta Lublin co przedkłada się na kreowanie pozytywnego wizerunku Policji oraz zaangażowanie władz Miasta Lublina w poprawę bezpieczeństwa. Ponadto jak wskazuje powyższe zestawienie policjanci w ramach pieszych patroli ponadnormatywnych pełniąc obowiązki zgodnie ze zleconymi im zadaniami reagowali na wykroczenia uciążliwe społecznie stosując represje w postaci nałożonych mandatów karnych, skierowanych wniosków do sądów ale również i pouczeń. Odzwierciedleniem rzetelnie pełnionej służby są również zatrzymania sprawców przestępstw na gorącym uczynku lub bezpośrednim pościgu, zatrzymania osób poszukiwanych.

4. Podprogram – „Monitoring Wizyjny – Bezpieczeństwo przestrzeni publicznej”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Wydział Informatyki i Telekomunikacji oraz Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego

Urzędu Miasta Lublin.

W 2017 roku w celu zwiększenia bezpieczeństwa w mieście system monitoringu miejskiego rozbudowano o 5 kamer monitoringu zamontowanych na wyremontowanym Placu Litewskim oraz 7 kamer monitoringu w nowych punktach zlokalizowanych na terenie miasta. Łącznie zamontowanych zostało 12 kamer monitoringu miejskiego.

Lokalizacja kamer zamontowanych w nowych punktach miasta:

1. al. Racławickie 22B,
2. al. Generała Władysława Andersa 1,
3. ul. Michała Ludomira Rogowskiego 9,
4. al. Generała Władysława Andersa / Kleeberga 16,
5. ul. Lwowska 13,
6. ul. Jana Samsonowicza 21,
7. ul. Ponikwoda 67.

Kamery wymienione w pozycjach 1 - 3 ze względu na możliwość zestawienia łączy transmisji danych bezpośrednio do Miejskiej Sieci Szerokopasmowej zostały uruchomione niezwłocznie. W przypadku kamer wymienionych w pozycjach 4 - 7 z uwagi na brak możliwości bezpośredniego podłączenia do sieci miejskiej trwa postępowanie wyboru wykonawcy zewnętrznego, który będzie świadczył usługę transmisji danych z ww. kamer.

System monitoringu wizyjnego miasta w dużym stopniu pomocny jest także dla Straży Miejskiej Miasta Lublin w realizacji podstawowego zadania, jakim jest ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych. Dostęp do systemu umożliwiał lub ułatwiał wskazanie (dyżurnym bazy) miejsca popełnionego wykroczenia porządkowego czy drogowego oraz umożliwiał szybciej zlokalizować, a tym samym szybciej dotrzeć (zwłaszcza w okresie zimowym) do miejsca przebywania osób bezdomnych. Dyżurni obsługujący monitoring, prowadzili całodobowo i nieprzerwanie obserwacje miejsc publicznych w przestrzeni miejskiej. Dzięki sprawnej współpracy stanowiska monitoringu z działaniem służb dyżurnych bazy oraz patroli interwencyjnych, precyzyjne dotarcie do miejsca, wskazanego przez dyżurnego monitoringu, następuje w relatywnie szybkim czasie. Ponadto, w przypadku ujawnienia przestępstwa lub wykroczenia, na twardym dysku komputera zostaje zabezpieczony materiał, który może służyć w celu ustalenia sprawcy oraz okoliczności złamania prawa, a także być wykorzystany jako dowód w toku prowadzonego postępowania sądowego. W 2017 r. dyżurni monitoringu zgłosili ogółem 3 524 zdarzenia, dotyczące 1 105 wykroczeń drogowych oraz 2 419 wykroczeń porządkowych.

Szczegółowe dane w przedmiotowym zakresie przedstawiono w poniższym zestawieniu:

Wyszczególnienie	Razem liczba wykroczeń
Wykroczenia drogowe	1 105
Wykroczenia porządkowe, - w tym:	2 419
Spożywanie alkoholu	298
Zaśmiecanie	5
Handel	59
Osoby żebrzące	192
Osoby leżące (śpiące)	500
Reklamy	2
Palenie papierosów	1
Psy	3
Wyłudzenie pieniędzy	5
Niszczenie mienia	2
Bójki	9
Graffiti	4
Inne	1 339
Razem	3 524

5. Podprogram – „Bezpieczna Ścieżka Rowerowa” oraz 6 Podprogram – „Bezpieczny Zalew Zembrzycki”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu „Bezpieczna Ścieżka Rowerowa” jest Komenda Miejska Policji w Lublinie, natomiast podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu „Bezpieczny Zalew Zembrzycki” jest Rejonowe Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Lublinie. W realizacji powyższych podprogramów uczestniczą również Straż Miejska Miasta Lublin oraz Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarno - Epidemiologiczny w Lublinie.

Decyzją Komendanta Miejskiego Policji w Lublinie powołany został Nieetatowy Sezonowy Zespół policjantów ds. zwalczania przestępstw i wykroczeń na wodach i terenach przywodnych w rejonie Zalewu Zembrzyckiego oraz na terenach rekreacyjnych miasta Lublin. W skład zespołu weszło 6 policjantów - sternotorzystów, pełniących służbę wykorzystaniem łodzi motorowej oraz 6 policjantów pełniących służbę w patrolu rowerowym. W okresie od 28 kwietnia 2017 roku do dnia 30 września 2017 roku policjanci pełniący służbę na wodach i terenach przywodnych rejonu Zalewu Zembrzyckiego osiągnęli następując wyniki:

- wylegitymowali 863 (1170 – 2016 r.) osób,
- zatrzymali 3 (3 – 2016 r.) sprawców przestępstwa na gorącym uczynku,
- nałożono 32 (15 – 2016 r.) mandaty karne,
- przeprowadzili 73 (169 – 2016 r.) kontrole tel. komórkowych,
- przeprowadzili 515 kontroli miejsc wypoczynku,
- przeprowadzili 612 kontroli miejsc zagrożonych,

Organizowano ponadto wspólne patrole z innymi podmiotami takimi jak: Straż Miejska Miasta Lublin, Straż Rybacka, Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska.

Policjanci pełniący służbę w patrolu rowerowym osiągnęli następujące wyniki:

- wylegitymowali 779 (1190 – 2016 r.)osób,
- zatrzymali 12 (16 – 2016 r.)sprawców przestępstw na gorącym uczynku,
- zatrzymali 5 (11 – 2016 r.) osób poszukiwanych,
- nałożono 51 (47 – 2016 r.)mandatów karnych,
- skontrolowano 20 (168 – 2016 r.)telefonów komórkowych.

W realizacji podprogramu ważną rolę spełniają działania Straży Miejskiej Miasta Lublin. Jednostka patrolująca tereny Ścieżki Rowerowej oraz Zalewu Zemborzyckiego dysponuje 8 rowerami (w tym 4 z napędem elektrycznym). W 2017 r. patrole rowerowe pojawiały się kilkakrotnie w ciągu dnia w określonych miejscach. Były to głównie tereny zielone, tereny gromadzenia się dzieci i młodzieży oraz miejsca, gdzie trudno dojechać radiowozem. Patrole rowerowe swoimi działaniami obejmowały m.in.: ścieżki rowerowe wzdłuż rzeki Bystrzyca, ulicy Osmolickiej, ul. Krochmalnej, Al. Jana Pawła II, Park Ludowy, Zalew Zemborzycki, osiedlowe place zabaw. W minionym roku patrole rowerowe kontrolowały przejezdność ścieżek rowerowych oraz podejmowały działania związane z naruszeniem przepisów prawa przede wszystkim w zakresie:

- spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych,
- niezachowania należytych środków ostrożności przy trzymaniu zwierząt, oraz niesprzątania po nich,
- zakłócania ładu i porządku publicznego,
- niszczenia infrastruktury miejskiej w parkach oraz skwerach,
- zaśmiecania terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

Ponadto, patrole podczas objazdów porządkowych poszczególnych dzielnic i osiedli, sprawdzały miejsca narażone na powstawanie nielegalnych wysypisk śmieci. Bardzo ważne było ich oddziaływanie prewencyjne oraz podejmowanie działań profilaktycznych, szczególnie wobec najmłodszych rowerzystów. W 2017 r. na rowerzystów nieprzestrzegających obowiązujących przepisów nałożono ogółem

35 mandatów karnych, pouczone 25, a w 223 przypadkach zwrócono rowerzystom uwagę.

Kontrolą Straży Miejskiej objęty jest teren Zalewu Zemborzyckiego gdzie znajdują się liczne plaże oraz ośrodki wypoczynkowe i turystyczne: Marina, Słoneczny Wrotków, Dąbrowa (kempingi, restauracje), rezerwat leśny, siedziby klubów żeglarskich, wyciąg dla narciarzy wodnych, wypożyczalnie sprzętu pływającego. Główne zagrożenia dla ładu i porządku publicznego występujące w tym rejonie to: nieprawidłowe obchodzenie się i wykorzystywanie pływającego sprzętu wodnego, zakłócanie spokoju przez osoby nietrzeźwe, kąpiel w miejscach niedozwolonych, kradzieże przedmiotów i rzeczy pozostawionych na plaży, zagrożenie pożarowe z uwagi na rozpalane grille i ogniska, zaśmiecanie, niszczenie zieleni, zagrożenia w ruchu pieszych, rowerów i pojazdów z uwagi na osoby niestosujące się do zasad ruchu drogowego, zagrożenia powodowane przez osoby wyprowadzające psy bez wymaganych zabezpieczeń.

Działania Straży Miejskiej na terenie Zalewu Zemborzyckiego obejmowało:

- funkcjonowanie sezonowego posterunku Straży Miejskiej Miasta Lublin nad Zalewem,
- patrol wodny na obszarze akwenu, zwracający szczególną uwagę na dzieci będące nad wodą bez opieki osób dorosłych, kontrole dzikich kąpielisk, reagowanie na wszelkiego rodzaju wykroczenia popełniane na wodzie i linii brzegowej,
- zabezpieczanie imprez sportowo-rekreacyjnych,
- prewencyjne patrole rowerowe wokół Zalewu, na terenach śródleśnych oraz ścieżkach rowerowych.

Realizując w 2017 r. zadania na terenach Zalewu Zemborzyckiego, Straż Miejska współpracowała z Policjantami Posterunku Wodnego z siedzibą na terenie Ośrodka Wypoczynkowego „Marina” oraz Rejonowym Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym. Wspólnie z Policją, przy użyciu łodzi motorowej, prowadzone były systematyczne patrole na akwenie wodnym – przeprowadzono 148 patroli mieszanych (strażnik/policjant). Głównym zadaniem było zwracanie szczególnej uwagi na prawidłowe obchodzenie się i wykorzystywanie pływającego sprzętu wodnego oraz podejmowanie zdecydowanych działań wobec osób kąpiących się w miejscach niedozwolonych. Podczas patrolowania akwenu Zalewu Zemborzyckiego funkcjonariusze pomagali załogom kajaków, rowerów wodnych i łodzi w różnych sytuacjach i zdarzeniach. Prowadzili akcje prewencyjne, podczas których pouczano załogi łodzi i kajaków o obowiązku posiadania i używania kamizelek asekuracyjnych. Brali udział w akcjach ratowniczych udzielając pomocy: załogom łodzi żaglowych, załogom kajaków, załogom rowerów wodnych, osobom uprawiającym inne sporty żeglarskie (windsurfing

lub kitesurfing) oraz osobom kąpiącej się w miejscach niestrzeżonych.

W 2017 r. mieszane patrole wodne (strażnik/policjant) wykonały, m.in:

- kontrole kąpielisk strzeżonych – 257,
- kontrole przystani i wypożyczalni – 290,
- kontrole łodzi – 20,
- kontrole osób korzystających ze sprzętu wodnego – 22,
- interwencje – 66.

W ramach realizacji podprogramu „Bezpieczny Zalew Zemborzycki” działania podejmowało także Rejonowe Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Lublinie. Na mocy umowy zawartej z Gminą Lublin reprezentowaną przez Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego, ratownicy WOPR zapewniali bezpieczeństwo na wodzie korzystającym z akwenu Zalewu Zemborzyckiego. W dni wolne od pracy i święta, na obszarze Zalewu ratownicy wykonywali patrole ratownicze a w przypadkach wystąpienia zagrożeń podejmowali działania ratownicze.

Kolejną jednostką biorącą udział w ramach realizacji podprogramu „Bezpieczny Zalew Zemborzycki” jest Państwowa Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie w celu zapewnienia bezpiecznego sezonu turystycznego w 2017 r. sprawował bieżący nadzór nad jakością wody w miejscach wykorzystywanych do kąpieli, a także nadzorował stan sanitarno-higieniczny ośrodków wypoczynkowych nad Zalewem Zemborzyckim oraz obiektów związanych z ruchem turystycznym. W sezonie letnim 2017 r. nad Zalewem Zemborzyckim w Lublinie zorganizowane zostały dwa miejsca wykorzystywane do kąpieli (na terenie Ośrodka Wypoczynkowego „Słoneczny Wrotków” przy ul. Osmolickiej i Ośrodka Wypoczynkowego „Marina” przy ul. Krężnickiej), które zostały skontrolowane przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie na podstawie wyników badań wody i dokumentacji kontrolnej dopuścił do użytkowania miejsce wykorzystywane do kąpieli na terenie Ośrodka Wypoczynkowego „Słoneczny Wrotków”. Z uwagi na przekroczenie parametru mikrobiologicznego nie dopuszczono do kąpieli miejsca wykorzystywanego do kąpieli na terenie Ośrodka Wypoczynkowego „Marina”. W dniu 05.07.2017 r. na podstawie przedstawionych sprawozdań z badań wody Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie dopuścił do rekreacyjnego użytkowania miejsce wykorzystywane do kąpieli na terenie Ośrodka Wypoczynkowego „Marina”. Woda w trakcie trwania sezonu woda badana była wielokrotnie. W przypadku negatywnych wyników, miejsca wykorzystywane do kąpieli były unieruchamiane. Przed rozpoczęciem sezonu letniego przeprowadzono kontrolę Ośrodka Wypoczynkowego „Słoneczny Wrotków” przy ul. Osmolickiej w Lublinie. W trakcie trwania sezonu letniego kontrolą objęto pozostałe ośrodki wypoczynkowe, tj. „Marina” i „Reland” –

nieprawidłowości nie stwierdzono. Stan sanitarny ośrodków nie budził zastrzeżeń. Tereny ośrodków były uporządkowane, zapewniono kosze na odpady komunalne, zapewniono toalety ogólnodostępne dla wypoczywających. W sezonie letnim na terenie Ośrodka Wypoczynkowego „Słoneczny Wrotków” funkcjonował kompleks basenów odkrytych, który został objęty nadzorem. Podczas trwania sezonu kwestionowano jakość wody do kąpieli pod względem parametrów chemicznych tj. chloroform, Σ THM, chlor wolny i związany, potencjał redox, pH.

7. Podprogram – „Czystość w Dzielnicy”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Straż Miejska Miasta Lublin.

Dzięki współpracy Straży Miejskiej Miasta Lublin z Radami Dzielnic znacząco poprawił się stan sanitarno – porządkowy dzielnic, zwiększyła się świadomość społeczności lokalnej w zakresie dbałości o infrastrukturę i środowisko, nastąpiło zmniejszenie wszelkiego typu nieprawidłowości. Wspólne rozwiązywanie zgłaszanych problemów oraz inicjowanie wspólnych działań zmierzających do poprawy porządku oraz bezpieczeństwa na szczeblu lokalnym niewątpliwie przyczyniło się do poprawy ładu i porządku w dzielnicach i osiedlach. Straż Miejska prowadziła systematyczne i zdecydowane działania w zakresie właściwej gospodarki odpadami i nieczystościami, m.in. poprzez sprawdzanie posiadanych przez właścicieli i zarządców nieruchomości umów i rachunków na wywóz nieczystości stałych i płynnych – sprawdzono 423 umowy. Przedmiotowe zadania wykonywali przede wszystkim funkcjonariusze Oddziału EKO-Patrol, którzy przeprowadzili ogółem 12 414 kontroli (w szczególności w sprawie dzikich wysypisk na terenie miasta oraz w związku ze spalaniem śmieci na posesjach oraz spalaniem niedozwolonych odpadów w domowych paleniskach). Funkcjonariusze EKO-Patrolu prowadzili także liczne działania dotyczące spalania odpadów – w piecach oraz na terenach posesji (na zewnątrz budynków). W 2017 r. takich działań przeprowadzono 1 111, w tym 969 dotyczących spalania w piecach oraz 423 dotyczące spalania na zewnątrz budynków. Funkcjonariusze EKO-Patrolu prowadzili również wspólne kontrole z pracownikami Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Lublin. Łącznie przeprowadzono 15 takich kontroli.

Działania EKO-Patrolu to także odławianie na terenie miasta zwierząt, m.in. bezpańskich, chorych i rannych oraz dziko żyjących. W minionym roku odłowiono łącznie 667 zwierząt (w tym 395 dzikich zwierząt) - do schroniska dla bezdomnych zwierząt przekazano 184 zwierzęta, a właścicielom przekazano 88 zwierząt. Ranne zwierzę funkcjonariusze umieścili w pojeździe i przewieźli do Centrum Małych Zwierząt.

Prowadzono stałe i systematyczne kontrole w zakresie utrzymania zieleni (od wiosny do jesieni) oraz oczyszczania ręcznego i mechanicznego miasta. Strażnicy

na bieżąco monitorowali oczyszczanie. W okresie zimy, każdego dnia (w systemie dwuzmianowym oraz w godz. nocnych) funkcjonariusze Straży Miejskiej kontrolowali stan utrzymania zimowego, m.in. w zakresie nieodśnieżonych lub śliskich ulic, ciągów pieszych, przejść dla pieszych, nawisów śnieżnych i lodowych, parkingów w strefie płatnego parkowania oraz miejsc wyznaczonych do parkowania dla osób niepełnosprawnych. W 2017 r. zakresie utrzymania zimowego dyżurni przyjęli łącznie 55 zgłoszeń dotyczących śliskich ciągów pieszych i ulic.

Należy zaznaczyć, iż Strażnicy wykonując swoje codzienne obowiązki zobowiązani są do zwracania szczególnej uwagi na miejsca zagrożone zachowaniami patologicznymi (spożywaniem napojów alkoholu, wybrykami chuligańskimi, zakłócaniem ciszy nocnej i spokoju publicznego). Miejsca takie typowano zarówno na podstawie własnych obserwacji, jak również zgłoszeń mieszkańców oraz Rad Dzielnic. I tak, np. Plac im. L. Kaczyńskiego oraz Skwer Dzieci z Pahlutia są objęte szczególnym nadzorem, gdyż na tym terenie położony jest jeden z nielicznych (usytuowanych w centrum Lublina) placów zabaw. Systematyczne kontrole przeprowadzane przez patrole I i II zmiany oraz patrole nocne, bardzo często stwierdzały na nim grupy osób urządzających imprezy alkoholowe, co stwarzało realne zagrożenie dla bawiących się dzieci oraz zakłócało odpoczynek przebywających tam osób dorosłych i młodzieży. W 2017 r. funkcjonariusze SMM Lublin na terenie Placu Kaczyńskiego przeprowadzili łącznie 1 010 kontroli, w wyniku których na osoby nieprzestrzegające przepisów porządkowych nałożono 106 mandatów karnych, w tym za spożywanie napojów alkoholowych – 99 MK. Stałe i systematyczne kontrole (zarówno w dzień jak i w nocy) funkcjonariusze Oddziału Centrum i Oddziału Patrolowo-Interwencyjnego prowadzili również w Ogrodzie Saskim. Łącznie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. na jego terenie przeprowadzono 904 kontrole, w wyniku których nałożono 68 mandatów karnych, za nieprzestrzeganie przepisów porządkowych oraz nieszanowanie Regulaminu Ogrodu Saskiego. Na bieżąco monitorowano także Stare Miasto, przede wszystkim pod kątem ładu, porządku i spokoju publicznego oraz przestrzegania przepisów ruchu drogowego, ze szczególnym zwróceniem uwagi na wjazd pojazdów i ich parkowanie na Starym Mieście, które od lat jest strefą ograniczonego ruchu. W wyniku działań prowadzonych na Starym Mieście, funkcjonariusze na sprawców wykroczeń nałożyli łącznie 773 mandaty karne, w tym 639 za wykroczenia drogowe oraz 80 za wykroczenia porządkowe.

W wyniku obserwacji i działań oraz zgłoszeń mieszkańców dotyczących nieprzestrzegania przez kierowców pojazdów przepisów ruchu drogowego w strefie płatnego parkowania, podjęto systematyczne działania mające na celu dyscyplinowanie kierowców do ich przestrzegania. W 2017 r. systematycznym i bieżącym nadzorem funkcjonariuszy Straży Miejskiej objętych było 106 ulic usytuowanych w strefie płatnego

parkowania. Przeprowadzonych zostało 33 565 kontroli. W wyniku tych działań:

- wykonano 4 136 interwencje,
- nałożono na sprawców wykroczeń drogowych 2 615 mandatów karnych i pouczone 1 456 kierowców.

Wykroczenia dotyczyły przede wszystkim:

- nieprzestrzegania znaku drogowego B-36 „zakaz zatrzymywania się”,
- zastawiania bram oraz wjazdów/wyjazdów z posesji,
- parkowania pojazdów na chodniku, bez pozostawienia 1,5 m szerokości chodnika dla ruchu pieszych.

W 2017 r. Straż Miejska kontynuowała rozpoczętą w 2016 r. akcję „Pozwól mi przejść – nie blokuj chodnika”, której celem było porządkowanie zasad poprawnego parkowania pojazdów, poprawa bezpieczeństwa i komfortu pieszych poruszających się ciągami pieszymi oraz zahamowanie zjawiska niszczenia przestrzeni publicznej. W ramach posiadanych uprawnień, strażnicy prowadząc działania związane z kontrolą ruchu drogowego sprawdzali przede wszystkim miejsca, gdzie najczęściej dochodzi do łamania przepisów, celem zapewnienia bezpieczeństwa i porządku. Oprócz działań typowo restrykcyjnych podejmowali również działania prewencyjne mające na celu informowanie kierowców o obowiązujących przepisach ruchu drogowego. Kontrolą poprawności parkowania objęto 133 ulice miasta (w tym 35 ulic ścisłego obszaru centrum miasta) nakładając na kierowców 466 mandatów karnych za parkowanie pojazdów na chodniku, bez pozostawienia 1,5 m szerokości chodnika dla ruchu pieszego. Przeprowadzono systematyczne kontrole (przy dużym wsparciu dyżurnych monitoring) przystanków i zatok przystankowych MPK oraz ich otoczenia.

Od września 2017 r. ruszyła wspólna akcja Straży Miejskiej i Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego mająca na celu przede wszystkim poprawę bezpieczeństwa pasażerów. Dzięki specjalnej linii telefonicznej, w przypadku wystąpienia potencjalnie niebezpiecznej sytuacji kierowca autobusu lub trolejbusu może niezwłocznie połączyć się z dyżurnym Straży Miejskiej, który natychmiast kieruje patrol w miejsce zdarzenia. Do powyższych działań skierowano dwa specjalne patrole których zadaniem jest (również w godzinach nocnych):

- podejmowanie zdecydowanych działań wobec osób nieprzestrzegających prawa powszechnie obowiązującego oraz przepisów prawa miejscowego (np. spożywania napojów alkoholowych oraz palenia wyrobów tytoniowych w miejscach niedozwolonych, zaśmiecania),
- kontrolowanie czystości i porządku oraz częstotliwości opróżniania koszy na śmieci oraz dbanie o estetyczny wygląd wiat przystankowych, przeciwdziałanie zjawiskom wandalizmu, graffiti, naklejania reklam, ogłoszeń, informacji itp.,

- niedopuszczanie do parkowania pojazdów w miejscach niedozwolonych – utrudniających pasażerom dostęp do pojazdów komunikacji miejskiej oraz dojazd autobusów i trolejbusów na przystanek lub wjazd na zatokę przystankową,
- przeciwdziałanie zachowaniom niezgodnych z prawem oraz uciążliwych dla pasażerów, takich jak zakłócanie porządku publicznego, spożywanie napojów alkoholowych w pojazdach i na przystankach komunikacji miejskiej czy wybryki chuligańskie,
- kontrolowanie właściwego wyposażenia miejsc przystankowych i ich okolic w urządzenia służące do zbierania odpadów komunalnych oraz utrzymywania tych urządzeń w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

Od dnia 1 września do 31 grudnia 2017 r. kierowcy komunikacji miejskiej zgłosili do dyżurnych łącznie 128 zdarzeń, dotyczących:

- parkowania w zatoce przystankowej – 70,
- blokowania pasa ruchu i inne drogowe – 13,
- osób bezdomnych/leżących – 29,
- zakłócania porządku – 5,
- czystości i porządku – 8,
- przetwarzania termicznego odpadów – 1,
- zwierząt – 2.

W realizacji podprogramu uczestniczył również Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny. W ramach działań prowadzono ścisłą współpracę z EKO-Patrolem Straży Miejskiej Miasta Lublin. Skontrolowano 83 place zabaw znajdujące się na terenie lubelskich osiedli mieszkaniowych oraz placów zarządzanych przez Urząd Miasta Lublin (4 kontrole odbyły się wyniku interwencji zgłaszanych przez mieszkańców Lublina). Podczas podejmowanych czynności sprawdzano bieżący stan sanitarny placów zabaw, piachu w piaskownicach oraz weryfikowano dokumenty potwierdzające coroczną wymianę piasku – nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Obszar Prewencyjno – Pedagogiczny

1. Podprogram – „Razem Przeciwno Przemocy – Niebieskie Karty”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Komenda Miejska Policji w Lublinie.

W ramach działania prewencyjnego „Razem Przeciwno Przemocy” pełniono dyżury przy telefonie informacyjno – konsultacyjnym „Potrzebujesz pomocy zadzwoń 81-585-53-30”. W trakcie dyżurów w 2017 r. udzielano 28 porad telefonicznych. W Pokoju przesłuchań dla Ofiar Przemocy przeprowadzono 4 czynności procesowe, które zostały utrwalone poprzez wykorzystanie urządzeń rejestrujących przebieg czynności.

W okresie 2017 roku na terenie Lublina w ramach przeprowadzonych interwencji domowych dotyczących przemocy w rodzinie sporządzonych zostało 563 (462 – 2016 r.) „Niebieskich Kart”.

Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą 702, w tym 481 kobiet, 92 mężczyzn oraz 129 małoletnich. Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie – 570, w tym 85 kobiety, 481 mężczyzn oraz 4 nieletnich. Liczba zatrzymanych osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie – 84, z czego 6 kobiet, 78 mężczyzn. Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będących pod wpływem alkoholu – 212, w tym 13 kobiet, 199 mężczyzn. Liczba osób doprowadzonych do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych celem wytrzeźwienia – 22 (2 kobiety i 20 mężczyzn).

W realizację podprogramu „Razem Przeciwno Przemocy - Niebieskie karty” włącza się Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie. Realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia w roku 2017 odbywała się głównie na poziomie Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie. W ramach Podprogramu prowadzono działania o charakterze prewencyjnym, skierowane do osób zagrożonych przemocą w rodzinie, szkole i środowisku, uświadamiano potrzebę przeciwdziałania zjawiskom przemocy fizycznej i psychicznej w rodzinie oraz w środowisku młodzieży szkolnej, a przede wszystkim podejmowano działania interwencyjne z wykorzystaniem procedury „Niebieskie Karty”. W roku 2017 koordynowano procedurę 993 „Niebieskich Kart”, z czego 435 stanowiło kontynuację działań rozpoczętych w latach wcześniejszych. Odnotowano wpływ 595 nowych „Niebieskich Kart”. W celu realizacji procedury „Niebieskie Karty” w 201 r. powołano 548 grup roboczych, w ramach których odbyło się 2 680 spotkań. Podejmowane czynności, mające na celu wsparcie i poprawę funkcjonowania osób, wobec których istnieje

podejrzanie, że doznają przemocy, świadków tego zjawiska, a także ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie i niwelowanie jego negatywnych skutków, miały charakter interdyscyplinarny. Koordynacja działań wspierających oraz współpracy służb pozostawała w gestii przedstawicieli Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Pracownicy Sekcji w ramach koordynacji grup roboczych skierowali do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie 42 wnioski o zastosowanie przymusu leczenia odwykowego wobec osób podejrzewanych o stosowanie przemocy w rodzinie, w 73 przypadkach złożyli wnioski do sądu opiekuńczego o wgląd w sytuację rodziny oraz złożyli 16 zawiadomień do Prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa ściganego z urzędu. Ponadto wzięli udział w charakterze świadka w 45 przesłuchaniach prowadzonych przez sądy i organy ścigania oraz złożyli do Aresztów Śledczych i Zakładów Karnych, w których osadzeni byli sprawcy przemocy, 5 wniosków o objęcie systemem terapii penitencjarnej, w szczególności leczeniem odwykowym i programami korekcyjno – edukacyjnymi w warunkach izolacji. W ramach prowadzonej pracy socjalnej udzielano poradnictwa socjalnego i rodzinnego, w tym skierowano:

- 743 osoby na terapię i poradnictwo psychologiczne,
- 592 osoby na bezpłatne poradnictwo prawne,
- 41 osób na warsztaty korekcyjno – edukacyjne,
- 10 rodzin na mediacje pozasądowe,
- 73 osoby na zajęcia „Szkoły dla rodziców”,
- 212 osób na dobrowolne leczenie uzależnienia od alkoholu,
- 106 osób do grup wsparcia dla współuzależnionych, DDA i ofiar przemocy,
- 85 rodzin na terapię rodzinną,
- 39 osób do Specjalistycznego Ośrodka dla Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- 3 rodziny do prowadzonych przez CIK i CPI mieszkań interwencyjnych,
- 1 osobę do Polskiego Związku Głuchych, celem skorzystania ze specjalistycznego wsparcia.

Kolportowano ulotki, plakaty i materiały informacyjne o tematyce prewencyjnej, odnośnie zjawiska przemocy w rodzinie oraz o formach wsparcia dla osób doświadczających, bądź stosujących przemoc w rodzinie. W ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty” przedstawiciele MOPR podejmowali współpracę z Centrum Interwencji Kryzysowej, Lubelskim Centrum Aktywności Obywatelskiej, placówkami opiekuńczo - wychowawczymi, Pogotowiem Opiekuńczym, Zespołami Interdyscyplinarnymi w innych gminach, a także podmiotami III sektora (Stowarzyszeniami: STOP, AGAPE, BONA FIDES, SOPRA, MONAR, Lubelskim Związkiem Głuchoniemych, Fundacją SOS Ziemi Lubelskiej, Polskim Związkiem Głuchych). Pracownicy Sekcji reprezentują Miejski

Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie, którego celem jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie. Biorą udział we wszystkich spotkaniach Zespołu, sporządzają protokoły, koordynują obsługę organizacyjno – techniczną i finansową Zespołu, prowadzą sprawozdawczość, inicjują liczne działania mające na celu poprawę jakości usług oferowanych mieszkańcom Lublina, których dotyczy zjawisko przemocy w rodzinie.

Ponadto Koordynator Sekcji został wyznaczony z ramienia MOPR do pracy w zespole specjalistów ds. opracowania Miejskiego programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy domowej na lata 2017-2020. W dniu 3 stycznia 2017 r. wygłosił prelekcję pt. „Procedura Niebieskie Karty” dla studentów kierunku Bezpieczeństwo Narodowe Wydziału Politologii UMCS w Lublinie.

W 2017 r. pracownicy socjalni Sekcji, w ramach specjalizacji zawodowej, zrealizowali projekt socjalny pt. „Zerwij ze współzależnieniem - postaw na siebie”, podczas którego utworzyli grupę wsparcia dla kobiet współzależnionych od alkoholu.

- W dniu 9 czerwca 2017 r., w ramach działalności profilaktyczno – edukacyjnej uczestniczyli w festynie z okazji Dnia Dziecka pt. „Mama, Tata i Ja”, zorganizowanym na boisku szkolnym Gimnazjum Nr 15, przy ul. Elektrycznej 51, podczas którego udzielali informacji nt. systemu wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie osobom zainteresowanym oraz kolportowali ulotki z zakresu przeciwdziałania zjawisku przemocy.
- W dniu 4 czerwca 2017 r. przedstawiciele Sekcji wzięli udział w „XII Ekopikniku Rodzinnym”, w trakcie którego reprezentowali Zespół Interdyscyplinarny i Sekcję ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie MOPR, realizując zadania z zakresu zapobiegania zjawisku przemocy w rodzinie i promowania prawidłowych wzorców rodzinnych oraz kolportowali ulotki i materiały edukacyjne o wskazanej tematyce. Przekazywano informacje osobom zainteresowanym nt. funkcjonujących w Mieście Lublin instytucji oferujących wsparcie dla ofiar przemocy w rodzinie.
- W dniu 6 listopada 2017 r. przedstawiciel Sekcji pełnił dyżur w Ośrodku Wczesnej Interwencji dla Osób z Problemem Alkoholowym i ich Rodzin Centrum Interwencji Kryzysowej, podczas którego udzielał poradnictwa osobom opuszczającym Ośrodek oraz ich rodzinom z zakresu procedury „Niebieskie Karty” oraz profilaktyki przemocy w rodzinie.

W ramach doskonalenia umiejętności zawodowych kadr realizujących zadania związane z diagnozowaniem przemocy i pomocą osobom pokrzywdzonym, pracownicy socjalni uczestniczyli w seminariach i szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy

w rodzinie:

- Groźne przestępstwa wobec dzieci (2 osoby),
- Praktyczne aspekty prowadzenia interwencji i motywowania do zmiany w ramach prowadzenia procedury "Niebieskich Kart" (5 osób),
- Dzieci wobec przemocy rówieśniczej – diagnoza, przeciwdziałanie, pomoc (2 osoby),
- Zaburzenia psychiczne a używanie środków psychoaktywnych (4 osoby),
- Pomoc osobom doświadczającym przemocy (5 osób),
- Superwizja dla osób realizujących zadania w zakresie przemocy w rodzinie (10 osób).

W 2017 r. dwóch pracowników Sekcji ukończyło specjalizację II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego o specjalności „Praca socjalna z osobami uzależnionymi”, zaś jedna specjalizację I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego.

W realizację podprogramu wpisują się również działania podejmowane przez Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie. W okresie 2017 roku placówka udzieliła pomocy 955 klientom (osobom posiadającym aktywne karty klienta), w tym 67 dzieciom, 794 osobom w wieku 19 – 59 lat oraz 94 osobom w wieku powyżej 60 roku życia. Pracownicy socjalni CIK założyli 9 „Niebieskich kart” i brali udział w 14 grupach roboczych. Ogółem w CIK w 2017 odbyło się ogółem:

- 4722 konsultacji w kontakcie indywidualnym, w tym 563 konsultacji prawnych,
- 10 093 połączeń w Całodobowym Telefonie Zaufania,
- 3016 konsultacji telefonicznych i mailowych.

Należy dodać, że uwzględniając potrzeby klientów, w Centrum Interwencji Kryzysowej w 2017 roku prowadzone były następujące zajęcia grupowe:

1. DDA:

- a) I edycja realizowana była dla 8 osób, podczas której odbyło się 19 spotkań,
- b) II edycja realizowana była dla 9 osób, podczas której do dnia 31.12.2017 r. odbyło się 7 spotkań. Grupa jest kontynuowana.

2. Szkoła dla Rodziców – realizowane były 2 edycje, podczas których odbyło się 11 spotkań.

- a) I edycja prowadzona była dla 11 osób,
- b) edycja prowadzona była dla 8 osób.

3. Grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, w ramach której odbyło się 12 spotkań dla 12 uczestników.

4. Program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy domowej realizowany był w Areszcie Śledczym w Lublinie. Uczestniczyło w nim 15 osób skazanych z art. 207 kk. Odbyły się 2 edycje programu na które złożyły się 24 sesje grupowe.

W Podprogram „Razem Przeciwko Przemocy – Niebieskie Karty” wpisuje się także projekt pn. **„Przyjazne patrole”**. Na podstawie Porozumienia Nr 9/BM/17 zawartego pomiędzy Gminą Lublin, reprezentowaną przez Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie i Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie, a Komendantem Miejskim Policji w Lublinie zrealizowane zostało działanie w zakresie przeciwdziałania zjawiskom patologicznym oraz zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom pod nazwą „Przyjazne patrole”. W skład każdego „Przyjaznego Patrolu” wchodzi policjant z Komendy Miejskiej Policji w Lublinie, psychologa bądź pedagoga z Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie oraz pracownik socjalny z Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie. Patrol uczestniczy w interwencjach podejmowanych przez policjantów Komendy Miejskiej Policji w Lublinie oraz monitoruje sytuację dzieci w środowiskach niewydolnych wychowawczo, w rodzinach z problemami opiekuńczo – wychowawczymi i zagrożonymi przemocą w rodzinie. W 2017 roku zrealizowano 104 patrole.

Podczas realizacji projektu osiągnięto następujące wyniki:

- Liczba przeprowadzonych kontroli rodzin pod kątem zaniedbywania dzieci – 434.
- Liczba odebranych dzieci na podstawie art. 12 a ust. 4 ustawy z dnia 29.07.2005r. (z późn. zm.) – 20.
- Liczba rozmów profilaktyczno - ostrzegawczych przeprowadzonych z rodzicami/opiekunami prawnymi – 559.
- „Przyjazny patrol” sporządził 20 formularzy „Niebieska Karta – A”, gdzie osobami co do których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy w rodzinie są 3 osoby dorosłe i 24 małoletnich dzieci.
- Udział „Przyjaznego patrolu” w interwencjach zleconych przez Dyżurnego Komendy Miejskiej Policji w Lublinie – 31.)

2. Podprogram „Bezpieczny uczeń – Poli Radzi” oraz 3 Podprogram „Policyjna Maskotka Przyjacielem Dziecka”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Komenda Miejska Policji w Lublinie.

W 2017 roku na terenie miasta Lublin funkcjonariusze Wydziału Prewencji KMP

w Lublinie przeprowadzili 137 spotkań dla 8 128 osób, w tym 7 177 uczniów i 951 rodziców. Tematyka spotkań dotyczyła szeroko pojętego bezpieczeństwa dzieci. Poruszano również problematykę przemocy i agresji rówieśniczej, a także odpowiedzialności nieletnich wobec prawa. Policjanci Komendy Miejskiej Policji w Lublinie w 2017 roku uczestniczyli w 31 akcjach popularyzujących pracę Policji w zakresie działalności prewencyjnej oraz przeciwdziałania zjawiskom patologicznym. W ramach podejmowanych działań organizowano pokazy tresury psów policyjnych oraz sprzętu policyjnego oraz przekazywano materiały o tematyce profilaktyczno – prewencyjnej, tj. odbłaski, magnesy z logo Bezpieczny Lublin oraz z numerami telefonów alarmowych, a także ulotki „Co zrobić w razie ataku psa”.

Ponadto w okresie 2017 roku zorganizowano 8 „Dni Otwartych” Komendy Miejskiej Policji w Lublinie, podczas których dzieci z lubelskich szkół i przedszkoli a także studenci mieli możliwość zwiedzenia pomieszczeń KMP oraz zobaczenia pokazu tresury psów policyjnych i sprzętu policyjnego. W 2017 roku Komendę Miejską Policji w Lublinie zwiedziło 277 osób.

Realizując działania pn. „Bezpieczna Droga Do Szkoły i Domu oraz „Czy Psy Muszą Gryźć?” przeprowadzono 155 spotkań dla 9 413 osób. Podczas spotkań omawiano zagadnienia dot. bezpiecznego poruszania się do szkoły i domu, zasad kontaktu z obcą osobą, jak postępować w przypadku agresywnych zachowań psa itp. Uczestnicy spotkań edukacyjnych otrzymywali odbłaski w postaci opasek i przywieszek oraz ulotki „Czy psy muszą gryźć?”.

W realizacji podprogramu bierze udział także Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie. W ramach programu pn. „Bezpieczne Dorastanie” edukowano uczniów oraz ostrzegano uczniów i rodziców o skutkach prostytucji, organizowano szkolenia dla nauczycieli i rodziców w zakresie przeciwdziałania prostytucji wśród nieletnich, (ze szczególnym uwzględnieniem szkół zlokalizowanych w pobliżu galerii handlowych), edukowano młodzież na temat HIV i AIDS.

Ponadto prowadzono następujące działania:

- udzielono wywiadu radiowego dla słuchaczy Radia Lublin na temat profilaktyki HIV/AIDS z okazji Światowego Dnia Walki z AIDS – 7 000 odbiorców,
- dystrybuowano materiały na temat HIV/AIDS w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz w czasie akcji profilaktycznych oraz Punktów Konsultacyjno-Diagnostycznych na terenie Lublina – 890 odbiorców,
- przeprowadzono wykład i zorganizowano Punkt Konsultacyjno-Diagnostyczny nt. profilaktyki HIV/AIDS dla nauczycieli, przedstawicieli Straży Miejskiej i Policji – 60 odbiorców,

- Przeprowadzono prelekcję nt. profilaktyki HIV/AIDS dla uczniów szkoły ponadgimnazjalnej – 40 odbiorców,
- przeprowadzono szkolenie nt. profilaktyki HIV/AIDS dla doktorantów Uniwersytetu Medycznego w Lublinie – 120 odbiorców.

W realizacji Podprogramów „Bezpieczny uczeń – Poli Radzi” oraz „Policyjna Maskotka Przyjacielem Dziecka” uczestniczyli również pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie.

W dniu 30 czerwca 2017 r. w siedzibie Sekcji Pracy Socjalnej Nr 18, przy ul. Koryznowej 2b zorganizowano spotkanie edukacyjne z elementami pogadanki i warsztatów z zakresu udzielania pierwszej pomocy pn. „Wakacje w mieście”. Celem edukacyjnym działania było zapoznanie uczestników zajęć z podstawowymi zasadami udzielania pierwszej pomocy oraz postępowania w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia występujących podczas wakacji, pokonywania drogi do szkoły i domu oraz zabaw na świeżym powietrzu. W inicjatywie wzięło udział 10 dzieci oraz 13 opiekunów.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie organizowali spotkania plenerowe dotyczące działalności profilaktyczno – edukacyjnej z udziałem policyjnej maskotki Misia Poli. W dniu 23 czerwca 2017 r. udział Maskotki Poli podczas XI Festynu Rodzinnego „Razem do lata”, organizowanego przez Centrum Aktywności Środowiskowej oraz Sekcję Pracy Socjalnej Nr 23G MOPR. W inicjatywie uczestniczyło ok. 100 osób.

Warto również wspomnieć o corocznej akcji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie oraz Wydziału Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin pn. „Mikołajki”. W ramach przedmiotowego przedsięwzięcia na oddziałach dziecięcych Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Lublinie, Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Lublinie oraz Lubelskim Hospicjum dla Dzieci im. Małego Księcia przeprowadzono spotkania z dziećmi na temat bezpiecznych zachowań. Każde dziecko otrzymało mikołajkowe prezenty, które zostały zakupione przez Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin. W spotkaniu uczestniczył również Św. Mikołaj a także Sierżant Poli.

4. Podprogram „STOP Kradzieżom”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Komenda Miejska Policji w Lublinie.

W zakresie realizacji programu „STOP Kradzieżom” podejmowano działania mające na celu zapobieganie i ograniczanie ilości kradzieży występujących w miejscach

lub okolicznościach, w których wykluczone są skuteczne działania w formie policyjnego patrolu lub obchodu, czyli obiektach zamkniętych takich jak: biura, przychodnie lekarskie, szpitale, szkoły, lokale gastronomiczne, dyskoteki, środki komunikacji miejskiej, instytucje.

Ponadto celem programu jest:

- stałe monitorowanie zagrożenia kradzieżami na terenie działania Komendy Miejskiej Policji w Lublinie,
- kreowanie wśród mieszkańców tzw. „bezpiecznych zachowań” utrudniających sprawcom dokonanie kradzieży,
- zachęcanie dyrektorów, kierowników lub właścicieli instytucji, przychodni, szpitali, szkół, placówek handlowych, dyskotek itp. do podnoszenia poziomu bezpieczeństwa na terenie swoich placówek,
- zapewnienie stałej informacji dla mieszkańców o zagrożeniach kradzieżami oraz sposobach ich unikania,
- kreowanie dzielnicowych KMP w Lublinie jako policjantów odpowiedzialnych za stan bezpieczeństwa w podległych rejonach.

W głównej mierze realizatorami ww. programu są dzielnicowi Komendy Miejskiej Policji w Lublinie, których zadaniem jest ustalenie, na podstawie analizy stanu zagrożenia w podległych rejonach, wszystkich miejsc zagrożonych kradzieżami i podjęcie działań prewencyjnych polegających głównie na uświadomieniu – mieszkańcom, kierownictwu oraz pracownikom biur, instytucji, lokali gastronomicznych, placówek służby zdrowia – istnienia zagrożenia kradzieżami mienia oraz jednocześnie wskazanie sposobów unikania wymienionych zagrożeń.

W ramach tego programu w 2017 roku dzielnicowi z Komisariatów I-VII Policji w Lublinie przeprowadzili:

- 732 spotkania środowiskowe, w tym 465 rozmów profilaktycznych oraz 288 pogadanek,
- 15 107 kontroli miejsc zagrożonych kradzieżami mienia (obiektów i instytucji),
- 66 podjętych kontaktów z właścicielami obiektów,
- 39 podjętych działań w formie wystąpień pisemnych do właścicieli obiektów, zwracających uwagę na właściwe zabezpieczenie mienia.

Podprogramu „Stop Kradzieżom” realizowany był również przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie. Pracownicy MOPR realizowali działania profilaktyczne, mające na celu wzrost społecznej świadomości o istniejących zagrożeniach i wiedzy na temat skutecznego przeciwdziałania zagrożeniom, takie, jak:

- Dystrybucja ulotek z informacjami, jak nie stać się ofiarą przestępstwa, jak zachować się w sytuacji kryzysowej oraz na temat wsparcia dla osób

pokrzywdzonych przestępstwem. Osobom zainteresowanym przekazywano ulotki: „Porady dla seniora”, „Jak nie stać się ofiarą przestępstwa”, „Zasady zachowania w sytuacji kryzysowej”, „Stop oszustom”, które pozyskane zostały m.in. w ramach współpracy realizowanej z Policją.

- Włączenie się w rozpowszechnianie inicjatywy realizowanej przez Wydział Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie w formie profilaktyczno – edukacyjnej na temat przeciwdziałania zdarzeniom kryminogennym z udziałem seniorów oraz zachowania bezpieczeństwa przez seniorów, jak również uczestnictwo w prelekcjach na temat możliwości rozwiązywania niekorzystnych umów pożyczkowych, organizowanych przez pracownika SKOK Chmielewskiego. Niniejsze inicjatywy zostały zorganizowane w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Seniora.

W dniu 18 lipca 2017 r. 25 pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie uczestniczyło w szkoleniu z zakresu powtarzających się przypadków oszustw metodą „na policjanta”, organizowanym przez Komendę Miejską Policji w Lublinie, przy ul. Północnej 3. Pozyskana wiedza przyczyniła się do ogólnego wzrostu świadomości na temat istniejących zagrożeń.

5. Podprogram – „Sezon Turystyczny”.

Podmiotami wiodącymi w realizacji podprogramu są Komenda Miejska Policji w Lublinie oraz Straż Miejska Miasta Lublin.

Głównymi celami podprogramu są wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców i turystów, utrzymanie bezpieczeństwa i porządku publicznego w najczęściej odwiedzanych rejonach miasta oraz ochrona życia, zdrowia i mienia osób wypoczywających.

W okresie „Sezonu Turystycznego” zwiększonym nadzorem Straży Miejskiej objęte zostały:

1. rejon oraz obiekty atrakcyjne i uczęszczane turystycznie:

- Zamek i Plac Zamkowy,
- Stare Miasto,
- Deptak przy ul. Krakowskie Przedmieście,
- reprezentacyjne place miejskie, np. Plac Litewski, Plac Łokietka,
- Ogród Saski,
- rejon obozu koncentracyjnego na Majdanku,
- rejon skansenu i ogrodu botanicznego.

2. dworce i przystanki komunikacji publicznej:

- Dworzec Główny PKP,

- Dworzec Główny PKS,
- przystanki komunikacji miejskiej szczególnie w rejonach atrakcyjnych turystycznie,

3. rejonu aktywnego wypoczynku:

- rejon zalewu Zemborzyckiego,
- obszary parków miejskich i tereny leśne w granicach administracyjnych miasta,
- ciągi ścieżek rowerowych.

Najważniejszymi zadaniami Straży Miejskiej w sezonie letnim były także stałe i systematyczne kontrole:

- miejsc publicznych, w których spożywane są napoje alkoholowe ze szczególnym uwzględnieniem osób nieletnich oraz pod względem zakłócania porządku i spokoju publicznego, ze szczególnym zwróceniem uwagi na: zachowania uciążliwe i nieakceptowane społecznie, niszczenie urządzeń użytku publicznego, grupowanie się w miejscach publicznych osób nieletnich (boiska, skwery, parki),
- placówek handlowych pod względem porządkowym oraz przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- parków, skwerów, alejek spacerowych, ścieżek rowerowych, boisk sportowych, przystanków MPK pod względem porządku i spokoju publicznego.

Ponadto funkcjonariusze zobowiązani byli do reagowania na rażące łamanie przepisów prawa miejscowego (np. dyscyplinowanie właścicieli psów w zakresie wyprowadzania psów bez smyczy oraz niesprzątania psich odchodów, blokowanie głównych ciągów komunikacyjnych przez użytkowników pojazdów, właściwe utrzymanie porządku i czystości w miejscach publicznych).

Należy również dodać, że w 2017 roku m.in. w Lublinie organizowane były Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej do lat 21. W zapewnieniu porządku publicznego oraz bezpieczeństwa uczestnikom i kibicom czynny udział brała Straż Miejska Miasta Lublin. W dniach 16, 19 i 22 czerwca na Stadionie Arena Lublin rozgrywane były mecze fazy grupowej. W tym okresie funkcjonariusze byli zobowiązani do zwracania szczególnej uwagi na miejsca przebywania kibiców i ekip związanych z mistrzostwami oraz okolic Stadionu Arena Lublin celem:

- zapewnienia porządku, spokoju i ładu publicznego,
- niedopuszczania do parkowania pojazdów w miejscach niedozwolonych,
- podejmowania zdecydowanych działań w przypadkach nieprzestrzegania prawa powszechnie obowiązującego oraz przepisów prawa miejscowego (np. spożywania napojów alkoholowych oraz palenia wyrobów tytoniowych w miejscach niedozwolonych, zaśmiecania, zakłócania ciszy nocnej, czynów

nieobyczajnych),

- kontrolowania stanu czystości i porządku ciągów pieszych oraz ulic.

W ww. dniach imprezę zabezpieczało 76 strażników (na zasadzie przemienności).

W realizacji podprogramu uczestniczy również Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny. W 2017 r. kontrolą objęto obiekty związane z bieżącym ruchem turystycznym tj.: dworzec autobusowy, dworzec busów, tymczasowe stanowiska postojowe dla autobusów i busów oraz dworzec kolejowy. Łącznie przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych. W związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi podczas kontroli dworca autobusowego, wydana została decyzja administracyjna nakazująca zapewnić gładką, pozbawioną uszkodzeń powierzchnię ławek dla pasażerów na stanowiskach odjazdowych nr 12-17. Decyzja została wykonana. Przeprowadzono kontrolę sanitarną toalet przenośnych, zlokalizowanych na dworcu busów przy ul. Ruskiej w Lublinie. W ramach kontroli dworców sprawdzano również czystość w środkach komunikacji publicznej. W roku 2017 kontrolą objęto 15 szaleatów publicznych, przeprowadzono łącznie 17 kontroli, w wyniku których nieprawidłowości stwierdzono 2 obiektach.

W roku 2017 w ramach realizacji planu kontroli oraz w związku z obchodami 700- lecia miasta Lublin, organizacją mistrzostw Europy w piłce nożnej EURO U-21, jak również w wyniku wpływających interwencji skontrolowano 28 hoteli, przeprowadzając 36 kontroli oraz 11 obiektów świadczących usługi hotelarskie, w których przeprowadzono 13 kontroli. W 3 obiektach stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-techniczne. Ponadto zakwestionowano jakość wody w wannach jacuzzi oraz w basenach hotelowych. W związku z tym wydano 2 decyzje administracyjne oraz wystosowano 5 wystąpień do zarządzających obiektami. Podczas kontroli innych obiektów świadczących usługi hotelarskie, nieprawidłowości stwierdzono w 3 obiektach. W 2 przypadkach nałożono grzywny w drodze mandatu karnego oraz wydano decyzje administracyjne, nakazy decyzji zostały wykonane. Kontrolą objęto również miejsca wypoczynku dzieci i młodzieży.

6. Podprogram – „Wolność”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Komenda Miejska Policji w Lublinie.

Policjanci i pracownicy Zespołu ds. Nieletnich i Patologii Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie działając na rzecz przeciwdziałania narkomanii realizują przedsięwzięcie profilaktyczne pod nazwą „Wolność”, którego podstawowym celem jest kształtowanie świadomości wśród młodzieży szkolnej na temat negatywnego wpływu środków odurzających na funkcjonowanie organizmu człowieka oraz skutkach prawnych z tym związanych.

W ramach realizowanych przedsięwzięć profilaktycznych w roku 2017 r. na terenie Lubelskiego Powiatu Grodzkiego dzielnicowi z Komisariatów Policji I-VII w Lublinie w zakresie działań profilaktyczno - prewencyjnych łącznie przeprowadzili - 540 spotkań zaś policjanci i pracownicy Wydziału Prewencji KMP w Lublinie przeprowadzili 222 spotkania w placówkach oświatowo-wychowawczych, w których udział łącznie wzięło 14 510 osób. W tym w 2017 r. zrealizowano:

- 189 spotkań dla 12 529 uczniów,
- 29 spotkań dla 1 811 rodziców,
- 4 spotkania dla 170 pedagogów.

W ramach podprogramu realizowany jest projekt również pn. „Odpal Myślenie Nie Wchodź W Uzależnienie”. Realizacja ww. przedsięwzięcia odbywała się w okresie od 3 kwietnia 2017 r. do 5 stycznia 2018 r., na podstawie Porozumienia nr DZU.JS.073.2.2017 w sprawie kontynuacji realizacji na terenie województwa lubelskiego przedsięwzięcia profilaktycznego zawartego pomiędzy Komendą Miejską Policji w Lublinie a Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej. Głównym celem projektu było zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie zagrożeń zdrowotnych, konsekwencji prawnych i społecznych wynikających z zażywania dopalaczy. W 2017 r. zrealizowano dwie edycje programowe:

1. II edycja projektu przeprowadzona została w II półroczu roku szkolnego 2016/2017 w okresie od lutego do maja 2017 roku. Odbiorcami programu była młodzież z 11 szkół gimnazjalnych (8 szkół z Lubelskiego Powiatu Grodzkiego), ich rodzice oraz nauczyciele. W spotkaniach uczestniczyło ok. 1 300 uczniów, ok. 70 rodziców i ok. 50 pedagogów z następujących szkół:
  - Akademia Umiejętności w Lublinie,
  - Zespół Szkół Transportowo – Komunikacyjnych w Lublinie,
  - XVIII Liceum Ogólnokształcące w Lublinie,
  - IV Liceum Ogólnokształcące w Lublinie,
  - XXIII Liceum Ogólnokształcące w Lublinie,
  - Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Lublinie,
  - III Liceum Ogólnokształcące w Lublinie,
  - Zespół Szkół Chemicznych i Przemysłu Spożywczego w Lublinie.
2. III edycja projektu przeprowadzona została w I półroczu roku szkolnego 2017/2018 w okresie od września do grudnia 2017 roku. Odbiorcami programu była młodzież z 10 szkół podstawowych i ponadpodstawowych (4 szkoły z Lubelskiego Powiatu Grodzkiego), ich rodzice oraz nauczyciele. W spotkaniach uczestniczyło ok. 640 uczniów, ok. 450 rodziców oraz ok. 320 pedagogów z następujących szkół:
  - Szkoła Podstawowa nr 52 w Lublinie,

- Szkoła Podstawowa nr 20 w Lublinie,
- Szkoła Podstawowa nr 19 w Lublinie,
- III Liceum Ogólnokształcące w Lublinie.

Podczas spotkań z rodzicami uwrażliwiano ich na problem uzależnień dzieci i młodzieży oraz zwiększano świadomość i wiedzę dot. skutków zdrowotnych, społecznych i prawnych zażywania dopalaczy i narkotyków. Na spotkania z rodzicami zaproszono przedstawicieli Powiatowego Inspektoratu Sanitarnego w Lublinie

Spotkania z uczniami były realizowane w formie debat, gdzie uczniowie uzyskali informacje dot. zagrożeń społecznych, prawych i zdrowotnych wynikających z zażywania dopalaczy. Przekazano młodzieży alternatywę dla dopalaczy dając możliwość kontaktu ze sportowcami, którzy utwierdzali młodych słuchaczy w dokonywaniu słuszných wyborów życiowych. Uwrażliwiano uczniów na sytuacje umożliwiające kontakt z osobami uzależnionymi i dilerami tj. dyskoteki, prywatki, spotkania towarzyskie. Omówiono również działania, które powinni podejmować w sytuacji, gdy mają sami problem lub widzą niepokojące sytuacje, z którymi borykają się ich rówieśnicy. Cenne wiadomości uczestnicy debat otrzymywali od lekarza, który uświadamiał słuchaczom zagrożenie zdrowia i życia w kontakcie z substancjami narkotycznymi. Z dużym zainteresowaniem młodzież słuchała terapeutów, którzy wskazywali uczniom jak łatwo można się uzależnić, zaś droga wyjścia z nałogu jest długa i mozolna wymagająca od uzależnionego wielu wyrzeczeń i silnej woli do walki z nałogiem. Policjanci mówili o odpowiedzialności prawnej za popełnienie czynów karalnych czy przejawów demoralizacji młodych ludzi, jak również wpływu takich zdarzeń na wybory życiowe.

Każdy uczestnik programu otrzymał ulotkę – linijkę z zestawem informacji, gdzie można uzyskać bezpłatną pomoc specjalistów ds. przeciwdziałania uzależnieniom, smycz oraz odbłask z logo programu. Na zakończenie uczestnicy debaty wypełniali ankiety ewaluacyjne, których wyniki przedstawiane są na bieżące odbywających się po zakończeniu każdej edycji programu. Z wstępnej analizy wynika, że wiedza uczestników programu zwiększyła się oraz widzą ciągłą potrzebę organizowania takich spotkań. W związku z powyższym główny cel programu, którym jest zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie zagrożeń zdrowotnych, konsekwencji prawnych i społecznych wynikających z zażywania dopalaczy został w pełni zrealizowany. W ramach podsumowania projektu przedstawiciele Policji, ROPS w Lublinie, Stowarzyszenia „Powrót z U” oraz Sanepidu wzięli udział w audycji radiowej, która odbywała się na żywo w siedzibie Radia Lublin. Ponadto TVP 3 Lublin wyemitowała relację z debaty przeprowadzonej w III LO w Lublinie w której uczestniczyli uczniowie, kadra pedagogiczna oraz koordynatorzy programu. Podczas audycji radiowych i telewizyjnej przekazano informacje o formule programu, jego założeniach i sposobie

realizacji. Podkreślono, że program jest kierowany do młodzieży, która jest narażona na pokusy współczesnej cywilizacji, dlatego tak ważne jest by wskazywać im alternatywę dla uzależnień co jest jednym z głównych założeń programu.

W dniach od 22 do 26 maja 2017 r. na terenie działania KMP w Lublinie zrealizowano program pn. „Nie Odbieraj Mi Młodości”. Jest to program profilaktyczny Wydziału Prewencji KWP w Lublinie dotyczący zjawiska przemocy, w tym przemocy seksualnej, którego celem jest uświadomienie młodym ludziom różnorodnych zagrożeń (w tym związanych z internetem), kształtowanie postaw asertywnych, wyposażenie w wiedzę z zakresu dostępu do systemów pomocy dla ofiar przemocy, praw człowieka, odpowiedzialności karno-prawnej nieletnich. Program skierowany jest do młodzieży szkolnej niepełnosprawnej intelektualnie w stopniu lekkim, w szczególności z rodzin dysfunkcyjnych, patologicznych. Program zrealizowano w 4 placówkach oświatowych (3 na terenie miasta Lublin). W programie uczestniczyło 90 uczniów.

- SOSW Nr 1 przy Al. Spółdzielczości Pracy 65,
- SOSW Ul. Hirszfelda 6,
- Zespół Szkół Nr 4 Ul. Bronowicka 21.

Ponadto w ramach podprogramu realizowany był projekt pn. „Bezpieczny Internet”. W 17 roku przeprowadzono 52 spotkania o charakterze edukacyjno - prewencyjnym dot. problemu cyberprzestępczości, w których udział wzięło 3 104 osoby.

W realizacji podprogramu „Wolność” czynny udział bierze również Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie.

W ramach projektu pn. „Bądź sobą” edukowano uczniów szkół lubelskich, przeprowadzano pogadanki, omawiano zagrożenia zdrowotne wynikające z uzależnienia od dopalaczy i środków odurzających, przekazywano wiadomości nt. odpowiedzialności prawnej w oparciu o przepisy prawne i ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, podejmowano działania profilaktyczne poprzez przekazywanie materiałów informacyjno-prewencyjnych, organizowano szkolenia kadry pedagogicznej.

Prowadzono następujące działania:

- dziewięć prelekcji nt. uzależnienia od dopalaczy i środków odurzających pt. „Dopalacz to też narkotyk i może Cię zabić” dla młodzieży Ochotniczych Hufców Pracy Bursy Szkół Artystycznych, osób uzależnionych od alkoholu oraz uczniów lubelskich szkół - 463 odbiorców,
- sześć prelekcji w ramach projektu „Odpal myślenie, nie wchodź w uzależnienie” dla pedagogów szkolnych, nauczycieli i rodziców – 380 odbiorców,

- trzy prelekcje nt. uzależnienia i szkodliwości nadużywania alkoholu dla osób uzależnionych od alkoholu – 105 osób
- cztery wywiady radiowe dla słuchaczy Radia Lublin, w tym w programie „Przystanek Noc” i w ramach projektu „Odpal myślenie, nie wchodź w uzależnienie” na temat substancji psychoaktywnych, w tym dopalaczy – 53 000 odbiorców,
- trzy tematyczne imprezy prozdrowotne – 285 odbiorców,
- dystrybucja materiałów edukacyjnych – 2 977 odbiorców,
- zorganizowanie dziewięciu punktów konsultacyjno–diagnostycznych, w których prowadzono poradnictwo nt. zagrożeń zdrowotnych wynikających z uzależnienia od dopalaczy i środków odurzających – 890 odbiorców
- trzykrotne umieszczenie materiałów na temat dopalaczy na stronie internetowej PSSE w Lublinie.

W realizacji podprogramu udział brało także Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie. W 2017 roku CIK 1135 razy konsultowało osoby uzależnione lub współuzależnione. W całodobowym telefonie zaufania przeprowadzono 60 porad i konsultacji na temat uzależnień.

W 2017 r. w ramach Podprogramu „Wolność” pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie na bieżąco udzielali informacji na temat programów oraz placówek udzielających pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy związane ze stosowaniem środków psychoaktywnych przez młodzież. Realizowali także działania profilaktyczne mające na celu podniesienie świadomości wśród dzieci i młodzieży na temat negatywnych skutków używania narkotyków, środków psychoaktywnych oraz zjawiska cyberprzemocy wśród dzieci i młodzieży, tj.:

- w dniu 15 grudnia 2017 r. w siedzibie XXI Liceum Ogólnokształcącym im. św. Stanisława Kostki przy ulicy ks. Michała Słowikowskiego 6 odbyło się spotkanie zrealizowane przez Sekcję Pracy Socjalnej Nr 4 MOPR, w ramach projektu socjalnego pt. „Możesz odlecieć bez dopalaczy”. W spotkaniu uczestniczyła 30 osobowa grupa młodzieży (klasa pierwsza liceum). Prelekcję wygłosił przedstawiciel Komendy Miejskiej Policji w Lublinie. Celem spotkania było przedstawienie młodzieży zagrożeń wynikających ze stosowania dopalaczy oraz innych środków psychoaktywnych,
- w dniu 8 listopada 2017 r. w siedzibie Centrum Aktywności Środowiskowej, przy ul. Grygowej 4b odbyła się pogadanka pt. „Zagrożenia czyhające

na młodych ludzi oraz sposoby ich rozwiązywania”. W trakcie spotkania poruszono zagadnienia dotyczące konsekwencji prawnych w sytuacji przemocy fizycznej, psychicznej oraz cyberprzemocy wśród dzieci i młodzieży. Organizatorem spotkania było Centrum Aktywności Środowiskowej. Inicjatywa skierowana była do dzieci i młodzieży uczestników Grup Wsparcia. Pogadankę przeprowadził przedstawiciel Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie. Spotkanie zorganizowano w podziale na dwie grupy – dzieci i młodzieży oraz rodziców. W spotkaniu uczestniczyło łącznie 19 osób.

7. Podprogram – „GIMBUS PATROL - Puste Ławki – Stop”.

Podmiotem realizującym podprogram jest Komenda Miejska Policji w Lublinie wspólnie ze Strażą Miejską Miasta Lublin.

Zadanie to realizował (od poniedziałku do piątku) dwuosobowy, zmotoryzowany patrol, w składzie policjant – strażnik, którego zadaniem było systematyczne i bieżące patrołowanie, kontrolowanie i monitorowanie rejonów szkół i placówek oświatowych na terenie miasta, celem poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w rejonach szkół oraz zapewnienie w tych okolicach porządku i spokoju publicznego.

W ramach pełnionych 77 (109 – 2016 r.) służb w roku 2017, policjanci i funkcjonariusze Straży Miejskiej Miasta Lublin osiągnęli następujące wyniki :

- prowadzili 100 interwencji,
- zatrzymali 3 osoby na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa,
- wylegitymowano 177 osób oraz 57 nieletnich,
- nałożyli 18 mandatów karnych,
- ujawnili 27 nieletnich na wagarach,
- przeprowadzili 139 rozmów z dyrekcją, pedagogiem, dziećmi,
- przeprowadzili 398 kontroli miejsc grupowania się młodzieży,
- przeprowadzili 149 kontroli miejsc dystrybucji substancji psychoaktywnych, miejsc gromadzenia się osób zażywających środki psychoaktywne,
- przeprowadzili 2 interwencje na terenie szkoły.

W trakcie realizacji zintegrowanych działań prewencyjnych Gimbus Patrolu, dyrekcje szkół pozytywnie oceniały ich przebieg, zwracając uwagę na zwiększenie bezpieczeństwa w rejonach szkół dzięki systematycznej obecności funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej w tych miejscach.

Ponadto Straż Miejska na pisemne wnioski dyrekcji szkół, pomagała w zabezpieczeniu licznych szkolnych imprez i uroczystości. Okolice szkół patrolowane były wówczas głównie pod kątem bezpiecznego i spokojnego przebiegu imprezy,

zakłócania spokoju i porządku, spożywania napojów alkoholowych i palenia papierosów przez młodzież.

8. Podprogram – „Bezpieczeństwo i pomoc w sytuacjach trudnych”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie.

Głównymi celami podprogramu jest popularyzacja służby w Państwowej Straży Pożarnej, upowszechnianie wiedzy na temat telefonicznych numerów alarmowych oraz propagowanie wśród dzieci i młodzieży prawidłowych zasad w obliczu zagrożeń.

W ramach realizacji podprogramu Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie podejmowała następujące działania:

- organizacja pokazów sprzętu i umiejętności ratowania podczas imprez plenerowych, uroczystości i świąt. W 2017 roku strażacy KM PSP wzięli udział w 55 festynach i innych imprezach organizowanych przez podmioty zewnętrzne, promujących zasady bezpieczeństwa,
- przyjmowanie zorganizowanych grup dzieci i młodzieży w Jednostkach Ratowniczo – Gaśniczych. W 2017 roku strażacy KM PSP przyjęli 88 zorganizowanych grup dzieci i młodzieży,
- realizowanie pogadek i szkoleń dla grup zorganizowanych na terenie placówek wychowawczych. W 2017 roku przeprowadzono 81 pogadek na terenie placówek pedagogicznych. Pogadanki były prowadzone w ramach udziału strażaków w próbnym ewakuacjach,
- udział w przygotowaniu bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży w zakresie kontroli obiektów przewidzianych do wypoczynku. W 2017 roku strażacy przeprowadzili 8 czynności kontrolno – rozpoznawczych w obiektach, gdzie zostały zaplanowane zajęcia w ramach zorganizowanego wypoczynku dzieci i młodzieży,
- organizacja Turnieju Wiedzy Pożarniczej. W marcu 2017 roku strażacy KM PSP w Lublinie brali udział w organizacji Turnieju Wiedzy Pożarniczej szczebla powiatowego.

9. Podprogram – „Żyj Zdrowo i Bezpiecznie”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin.

Program jest adresowany do szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych a realizowany przez nauczycieli doradców metodycznych. W ramach zadania realizowane były następujące zagadnienia:

1. Zorganizowano i przeprowadzono XVI edycję konkursu dla szkół gimnazjalnych pod nazwą „Żyjmy zdrowo i bezpiecznie”.

Cele konkursu:

- a) Kształtowanie zdrowego stylu życia i inspirowanie harmonijnego rozwoju młodzieży,
- b) Kształtowanie postawy odpowiedzialności za życie i zdrowie swoje i innych,
- c) Przygotowanie uczniów do współdziałania w przypadku wystąpienia zagrożenia,
- d) Kształtowanie takich umiejętności, jak:
  - porozumiewanie się w różnych sytuacjach,
  - prezentacja własnego punktu widzenia,
  - przygotowanie do publicznych wystąpień, autoprezentacja,
  - poszukiwanie, porządkowanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł,
  - planowanie i organizowanie działań,
  - umiejętność przyjmowania ról społecznych,
  - zdobywanie doświadczeń we współżyciu i współdziałaniu w grupie rówieśniczej.

W pierwszym etapie konkursu udział wzięło 50 uczniów i 5 nauczycieli, natomiast w etapie udział wzięło 30 uczniów i 3 nauczycieli.

2. Zorganizowano i przeprowadzono VII edycję konkursu dla szkół gimnazjalnych pod nazwą „Bezpieczne, smaczne i atrakcyjne zakątki Lubelszczyzny”.

Cele konkursu:

- a) Zaangażowanie społeczności szkolnej do poznawania regionu Lubelszczyzny,
- b) Propagowanie walorów turystycznych Lubelszczyzny,
- c) Propagowanie historii miasta Lublina,
- d) Promocja kultury i tradycji regionu Lubelszczyzny wśród uczniów szkół gimnazjalnych,
- e) Propagowanie bezpiecznego wypoczynku i radzenie sobie w sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu,
- f) Przygotowanie uczniów do współdziałania w przypadku wystąpienia zagrożenia,
- g) Planowanie i organizowanie działań Efektywne współdziałanie w zespole,
- h) Kształtowanie umiejętności jak:
  - praca w grupie metodą projektu,
  - porozumiewanie się w różnych sytuacjach, rozwiązywanie problemów w sposób twórczy,

- przygotowanie do publicznych wystąpień, autoprezentacja,
- porządkowanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł,
- praktyczne zastosowanie zdobytej wiedzy,
- zdobywanie doświadczeń we współdziałaniu w grupie rówieśniczej.

W pierwszym etapie konkursu udział wzięło 32 uczniów i 4 nauczycieli, natomiast w drugim etapie udział wzięło 20 uczniów i 2 nauczycieli. Uczestnicy zaprezentowali walory turystyczne przedstawionych w projektach miast. Wykazali się znajomością zabytków i historią Lublina oraz regionu. Sporządzili samodzielnie regionalne potrawy według receptur zebranych od swoich dziadków lub receptur znalezionych w internecie. Wykazali się umiejętnością udzielania pomocy w zagrożeniach mogących potencjalnie wystąpić w Lublinie i na Lubelszczyźnie.

3. Zorganizowano i przeprowadzono XIV edycję konkursu dla szkół ponadgimnazjalnych „Żyjmy zdrowo i bezpiecznie”.

Cele:

- a) Kształtowanie zdrowego stylu życia i inspirowanie harmonijnego rozwoju młodzieży,
- b) Kształtowanie postawy odpowiedzialności za życie i zdrowie swoje i innych,
- c) Przygotowanie uczniów do współdziałania w przypadku wystąpienia zagrożenia,
- d) Planowanie i organizowanie działań,
- e) Efektywne współdziałanie w zespole,
- f) Kształtowanie takich umiejętności, jak:
  - rozwiązywanie problemów w sposób twórczy,
  - przygotowanie do publicznych wystąpień, autoprezentacja,
  - wykorzystywanie informacji z różnych źródeł,
  - odnoszenia do praktyki zdobytej wiedzy,
  - współdziałaniu w grupie rówieśniczej.

W pierwszym etapie konkursu udział wzięło 55 uczniów i 7 nauczycieli, natomiast w drugim etapie udział wzięło 35 uczniów i 6 nauczycieli. Uczestnicy wykazali się znajomością zasad zdrowego stylu życia. Poznali niebezpieczeństwa jakie za sobą niesie spożywanie żywności zawierającej konserwanty oraz zasady interpretowania informacji na opakowaniach produktów. Promowali zdrowy styl życia i uprawianie sportu dla przyjemności i zdrowia. Propagowali stosowanie zasad bezpieczeństwa podczas zabawy i odpoczynku.

Ponadto należy dodać, że mając na uwadze szeroko rozumiane bezpieczeństwo dzieci będących uczniami szkół lubelskich, zapewniono zatrudnienie osób w charakterze tzw. „strażnika ruchu drogowego”, do zadań których należy bezpieczne przeprowadzanie

dzieci, w drodze do i ze szkoły, przez przejścia dla pieszych w miejscach o bardzo dużym natężeniu ruchu, na których nie ma sygnalizacji świetlnej. W roku szkolnym 2016/2017 zatrudnionych było 38 osób, natomiast w roku szkolnym 2017/2018, według stanu na 01.09.2017 r., zatrudnionych jest 37 osób.

W realizacji programu „Żyj Zdrowo i Bezpiecznie” czynnie uczestniczy także Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej organizowali szkolenia, wykłady, warsztaty z zakresu zdrowego trybu życia oraz z zasad udzielania pierwszej pomocy.

W wyniku ww. programu:

- prowadzono prelekcje nt. edukacji konsumenckiej – 120 odbiorców,
- przeprowadzono 5 prelekcji nt. „Zasady zdrowego stylu życia” z uwzględnieniem zdrowego odżywiania się, aktywności fizycznej i higieny osobistej oraz szkodliwości palenia tytoniu dla dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych z terenu Lublina – 700 odbiorców,
- udzielono wywiadu radiowego nt. profilaktyki grypy dla słuchaczy Radia Lublin w programie „Gość Poranka” – 7 000 odbiorców,
- zorganizowano 2 wystawy prac plastycznych nagrodzonych w ramach konkursu „Młodość w trzeźwości daje możliwości” oraz prac biorących udział w programie „Jedz z Głową”,
- zorganizowano 10 punktów konsultacyjno-diagnostycznych z udzielaniem porad na temat zdrowego stylu życia, profilaktyki antynikotynowej z dystrybucją materiałów oświatowych oraz wykonywaniem badań pikfłometrem oraz smokolyzerem dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz mieszkańców Lublina – 1 040 odbiorców,
- prowadzono działania informacyjno-edukacyjne oraz profilaktyczne w zakresie propagowania treści prozdrowotnych związanych z zagrożeniami mogącymi wystąpić w okresie letnim (wakacje) i zimowym (ferie zimowe). Wysłano pisma do organizatorów wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z informacją o podjęciu działań prozdrowotnych dotyczących uzależnienia od środków zastępczych i zdrowego stylu życia – 53 odbiorców,
- realizowano program „Jedz z głową” w 46 szkołach podstawowych na terenie miasta Lublin we współpracy z Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin – 4 155 odbiorców,
- przeprowadzono 8 szkoleń pt. „Profilaktyka zakażeń oraz wymagania sanitarne dla zakładów żywnościowo – żywieniowych ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dezynfekcji i sterylizacji” – 136 odbiorców.

Do realizacji podprogramu włączyła się również Komenda Miejska Policji która była organizatorem Konkursu Wiedzy Prewencyjnej pn. „Jestem Bezpieczny”, w którym udział wzięli uczniowie z 10 szkół podstawowych z miasta Lublina (6 szkół) i powiatu ziemskiego lubelskiego (4 szkoły). Celem konkursu jest upowszechnianie wiedzy o zagrożeniach z jakimi młodzi ludzie mogą spotkać się w swoim codziennym życiu, rozwijanie postaw umożliwiających unikanie, zapobieganie i pokonywanie niebezpieczeństw, a także zapoznanie dzieci i młodzieży z systemem działania służb i instytucji niosących pomoc w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia. Nagrody dla uczestników konkursu ufundował Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin oraz Rynek Elizówka. Ponadto Lubella, jak również Rynek Elizówka przekazały dla dzieci swoje produkty.

10. Podprogram – „Przeciwdziałanie Utrwalaniu Zjawiska Bezdomności”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie.

W katalogu działań realizowanych na rzecz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców Miasta Lublin mieszczą się działania adresowane do osób bezdomnych, które wpisują się w Podprogram „Przeciwdziałanie Utrwalaniu Zjawiska Bezdomności”.

Przygotowując się do okresu zimowego, pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie podejmują skoordynowane działania, ukierunkowane na zapewnienie odpowiednich warunków bytowych najbardziej potrzebującym mieszkańcom Miasta Lublin. Szczególnie narażoną na niebezpieczeństwo związane z niskimi temperaturami grupą są osoby bezdomne, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności. Działania podejmowane przez pracowników socjalnych wobec tych osób, w pierwszej kolejności koncentrują się na zapewnieniu wsparcia w postaci schronienia i zabezpieczenia elementarnych potrzeb. Osoby bezdomne są mobilizowane do podjęcia leczenia odwykowego i ambulatoryjnego, rejestracji w Miejskim Urzędzie Pracy, unormowania sytuacji socjalno – bytowej, ustalenia stopnia niepełnosprawności, powrotu do rodziny, jak również uzyskania lokalu z zasobów gminy. W okresie jesienno – zimowym pracownicy socjalni na bieżąco pozyskują informacje o osobach przebywających w wąwozach, okolicach śmietników, piwnicach, klatkach schodowych, ogródkach działkowych, opuszczonych posesjach, targowiskach oraz systematycznie wizytują te miejsca. Osoby bezdomne są motywowane do skorzystania z istniejącej oferty placówek zapewniających schronienie oraz posiłek. W przypadku osób nie wyrażających zgody na pobyt w dziennych lub całodobowych placówkach, służby społeczne na bieżąco monitorują ich sytuację, przy ścisłej współpracy z Policją i Strażą Miejską. W newralgicznym okresie zwiększona jest liczba monitoringów potencjalnych miejsc

pobytu osób bezdomnych, w celu zapobiegania negatywnym skutkom niskich temperatur, przeciwdziałania zagrożeniu utraty zdrowia i życia na skutek wychłodzenia organizmu, jak również prowadzenia działań w zakresie motywowania osób zagrożonych do zmiany dotychczasowego stylu życia.

W ramach działań profilaktycznych rozmieszczane były plakaty informacyjne, zawierające wykaz placówek i instytucji działających na rzecz osób bezdomnych (w tym Dziennego Ośrodka Wsparcia dla Bezdomnych) w miejscach potencjalnego pobytu osób bezdomnych, m.in. w okolicach dworca PKP, PKS, ogródków działkowych. Ponadto wystosowano pisma do spółdzielni mieszkaniowych, administracji osiedli, prezesów ogródków działkowych z prośbą o bieżące przekazywanie informacji na temat osób bezdomnych, przebywających w miejscach niedostosowanych do zamieszkania lub noclegu a także o systematyczną współpracę w zakresie podejmowania działań na rzecz środowisk wymagających wsparcia. Dodatkowo zostały skierowane pisma do Dyrektorów szpitali funkcjonujących na terenie Miasta Lublin z prośbą o włączenie się w działania profilaktyczno – osłonowe na rzecz osób, które nie są w stanie własnym staraniem poradzić sobie w tym okresie.

Ponadto na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie został zamieszczony apel do mieszkańców miasta Lublin uwrażliwiający na trudną sytuację osób bezdomnych, z prośbą o zgłaszanie wszelkich informacji o miejscach pobytu osób zagrożonych skutkami niskich temperatur, jak również lista placówek zapewniających wsparcie i schronienie osobom bezdomnym na terenie Miasta Lublin.

W strukturach MOPR w Lublinie funkcjonuje Dzienny Ośrodek Wsparcia dla Bezdomnych w Lublinie, mieszczący się przy ul. Młyńskiej 18. Z usług Ośrodka mogą korzystać osoby dotknięte problemem bezdomności z terenu Gminy Lublin – miasta na prawach powiatu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, interwencyjnie, z usług Ośrodka mogą korzystać również osoby bezdomne spoza terenu Gminy Lublin. Placówka funkcjonuje przez cały rok, od poniedziałku do piątku w godz. 8⁰⁰ – 16⁰⁰ (z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy). W okresie zimowym, tj. od 1 listopada do 31 marca, wzorem lat ubiegłych Ośrodek jest czynny w godz. 8⁰⁰ -18⁰⁰. Oferta Ośrodka obejmuje szeroki zakres pomocy dla osób pozbawionych miejsca zamieszkania, m.in.:

- udzielanie wsparcia ze środków społecznych (pomoc finansowa na żywność, leki, bieżące potrzeby, pomoc w formie gorącego posiłku, skierowanie do schroniska),
- pracę socjalną (działania w zakresie motywowania osób bezdomnych do zmiany dotychczasowego stylu życia),
- usługi sanitarno – higieniczne (możliwość umycia się, uprania i uprasowania rzeczy),
- możliwość skorzystania z kuchni i przygotowania posiłków,

- zajęcia świetlicowe (telewizja, punkt biblioteczny, prasa).

W okresie jesienno – zimowym pracownicy DOWB prowadzą współpracę z personelem szpitali, w zakresie pomocy w dostarczaniu odzieży dla osób bezdomnych wypisywanych po zakończonej hospitalizacji oraz kierowaniu tych osób do właściwych miejscowo schronisk lub noclegowni. Ponadto we współpracy z Komendą Miejską Policji, Strażą Miejską Miasta Lublin oraz Strażą Ochrony Kolei wizytowane są miejsca w których mogą przebywać osoby bezdomne (altanki na działkach, zdewastowane budynki, pustostany, okolice dworca PKP). Z osobami bezdomnymi, korzystającymi ze wsparcia Ośrodka zawierane są kontrakty socjalne, motywujące ich do zmiany stylu życia oraz poprawy sytuacji zawodowej i osobistej, m.in. utrzymywania abstynencji, poszukiwania i podejmowania zatrudnienia. Osoby korzystające z usług Dziennego Ośrodka Wsparcia dla Bezdomnych korzystają ze wsparcia w formie żywności, wydawanej z rezerw unijnych Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 FEAD, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym oraz odzieży pozyskiwanej od darczyńców. Ośrodek jest przygotowany technicznie do udzielenia szybkiej pomocy interwencyjnej osobom bezdomnym, pozostającym w granicach miasta Lublina.

W ramach działań prewencyjnych prowadzona jest także współpraca z zakładami karnymi w zakresie monitorowania sytuacji osób opuszczających zakłady oraz z innymi instytucjami, w zakresie monitorowania osób bezdomnych (w tym uzależnionych), opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz szpitale.

W 2017 r. z usług Dziennego Ośrodka Wsparcia dla Bezdomnych Filii nr 5 Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie skorzystały 262 osoby. Działania pracowników Dziennego Ośrodka Wsparcia dla Bezdomnych ukierunkowane na zapobieganie rozprzestrzenianiu się zjawiska bezdomności, tj:

- praca socjalna ukierunkowana na nawiązywanie przez osoby bezdomne poprawnych relacji z bliskimi i rodziną, mających na celu powrót do środowiska rodzinnego oraz w kierunku przezwyciężenia problemu bezdomności (motywowanie do samodzielnego zamieszkania, złożenia wniosku o przydział lokalu mieszkalnego z zasobów Gminy Lublin),
- motywowanie osób zagrożonych do zmiany dotychczasowego stylu życia (utrzymywania abstynencji, poszukiwania i podejmowania zatrudnienia oraz mobilizowanie do podjęcia terapii p/alkoholowej),
- kierowanie wniosków do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w zakładzie leczenia odwykowego,
- współpraca z Ośrodkiem Wczesnej Interwencji dla Osób z Problemem

Alkoholowym i ich Rodzin w Lublinie, działającym w strukturach Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie,

- motywowanie osób bezdomnych do gromadzenia dokumentacji medycznej, potwierdzającej proces leczenia oraz złożenia wniosku w Miejskim Zespole ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Lublinie, celem uzyskania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności,
- mobilizowanie osób bezdomnych, będących w wieku emerytalnym, do zgromadzenia dokumentacji niezbędnej do ubiegania się o przyznanie świadczenia emerytalnego z ZUS czy KRUS oraz do złożenia wniosku o przyznanie takiego świadczenia,
- docieranie do osób bezdomnych, nawiązywanie z nimi kontaktów, motywowanie ich do leczenia odwykowego i wychodzenia z bezdomności, udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych,
- informowanie osób bezdomnych o możliwości skorzystania z pomocy, noclegu, ciepłego posiłku, itp.,
- prowadzenie ścisłej współpracy z Komendą Miejską Policji, Strażą Miejską oraz Strażą Ochrony Kolei – wymiana informacji na temat osób bezdomnych,
- prowadzenie współpracy z personelem szpitali znajdujących się na terenie Miasta Lublin, w zakresie pomocy w dostarczaniu odzieży dla osób bezdomnych, wypisywanych po zakończonym leczeniu medycznym oraz kierowaniu ich do właściwych miejscowo schronisk lub noclegowni,
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych z osobami bezdomnymi, nieposiadającymi tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego, celem potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- prowadzenie współpracy z kuratorami zawodowymi oraz społecznymi, zakładami karnymi i aresztami śledczymi w zakresie monitorowania sytuacji osób opuszczających placówki penitencjarne,
- zawieranie kontraktów socjalnych z osobami bezdomnymi, korzystającymi ze wsparcia Dziennego Ośrodka Wsparcia dla Bezdomnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, motywujących osoby bezdomne do zmiany stylu życia i poprawy ich sytuacji zawodowej i osobistej. W 2017 r. zawarto 100 kontraktów socjalnych,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi, świadczącymi pomoc w formie rzeczowej.

Działania pracowników Dziennego Ośrodka Wsparcia dla Bezdomnych ukierunkowane na integrację społeczno – zawodową osób bezdomnych:

- kierowanie osób bezdomnych do urzędów pracy, celem zarejestrowania

się, potwierdzenia statusu osoby bezrobotnej oraz uzyskania tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego,

- praca socjalna ukierunkowana na mobilizowanie do poszukiwania zatrudnienia (w tym do podejmowania prac dorywczych),
- wskazywanie ofert pracy dostępnych m.in. w prasie i na ogólnodostępnych stronach internetowych oraz kierowanie osób bezdomnych do potencjalnych pracodawców,
- kierowanie osób bezrobotnych do podjęcia prac społecznie użytecznych oraz Programu Aktywizacji i Integracji realizowanego przez Miejski Urząd Pracy w Lublinie,
- kierowanie we współpracy z pracownikiem Charytatywnego Stowarzyszenia Niesienia Pomocy Chorym Uzależnionym od Alkoholu „Nadzieja” w Lublinie do podmiotów realizujących aktywizację zawodową w formie kursów i szkoleń, celem udziału w nich osób bezdomnych (przekwalifikowanie, doszktałcenie, doskonalenie umiejętności, nabycie nowych kwalifikacji i/lub umiejętności),
- kierowanie osób bezdomnych do udziału w zajęciach Centrum Integracji Społecznej „Nadzieja” w Lublinie, prowadzonego przez Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym Uzależnionym od Alkoholu „Nadzieja” oraz Klubu Integracji Społecznej „Szansa”, prowadzonego przez Bractwo Miłosierdzia im. św. Brata Alberta w Lublinie.

W ramach współpracy z Dzielnicowym Domem Kultury „Bronowice” przy ul. Krańcowej 106 w Lublinie przystąpiono do realizacji projektu „Kultura bardzo dostępna”, dofinansowanego ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Kultura Dostępna 2017. Projekt realizowany jest w ramach porozumienia o współpracy zawartego w dniu 4 maja 2017 r. pomiędzy Dzielnicowym Domem Kultury „Bronowice”, Gminą Lublin – Miastem na prawach powiatu (Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie), a Charytatywnym Stowarzyszeniem Niesienia Pomocy Chorym Uzależnionym od Alkoholu „Nadzieja”.

W związku z faktem, iż zjawisko bezdomności postrzegane jest jako zjawisko wielowymiarowe, które stale się zwiększa i dotyczy coraz młodszej grupy ludzi a także prowadzi do wykluczenia społecznego, w ramach działań zmierzających do integracji społeczno-zawodowej osób dotkniętych problemem bezdomności, w celu wymiany informacji i wspólnego wprowadzania indywidualnych planów pomocy dla osób przebywających w Ośrodku Wsparcia przez okres dłuższy niż pół roku, w 2017r. pracownicy MOPR uczestniczyli w 40 posiedzeniach poniższych zespołów:

- 19 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego złożonego z pracowników Filii Nr 1 oraz pracowników Ośrodka Wsparcia dla Osób Bezdomnych im św. Brata Alberta,

przy ul. Dolnej Marii Panny 32 w Lublinie. Podczas spotkań omówiono 78 indywidualnych przypadków mieszkańców Ośrodka Wsparcia dla Bezdomnych Mężczyzn Bractwa Miłosierdzia im. św. Brata Alberta, ustalano dominujące problemy powodujące bezdomność osób zamieszkujących w placówce oraz indywidualne plany pomocy mające na celu wyjście z bezdomności,

- 6 spotkań Zespołu zadaniowego ds. przedłużania pomocy w formie schronienia, złożonego z pracowników Filii Nr 2 MOPR oraz pracowników Schroniska dla samotnych matek z dziećmi i bezdomnych kobiet przy ul. Bronowickiej 3 w Lublinie. Podczas spotkań omówiono 59 przypadków przedłużenia pobytu dla 32 kobiet i 10 rodzin,
- 15 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego, mającego na celu wypracowanie indywidualnego planu pomocy i pracy socjalnej na rzecz osób przebywających w Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Garbarskiej 17 w Lublinie, złożonego z pracowników Filii Nr 2 oraz pracowników Schroniska. Podczas spotkań omówiono 85 przypadków przedłużenia pobytu dla 48 osób.

W realizację podprogramu wpisują się także działania podejmowane przez Straż Miejską Miasta Lublin. Funkcjonariusze wykonując swoje codzienne obowiązki służbowe zobowiązani są również do zwracania uwagi na osoby bezdomne, tj. do lokalizowania ich miejsc pobytu, reagowania w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia, przekazywania informacji o ofercie pomocowej. Kontrolując miejsca przebywania osób bezdomnych lub podejmując interwencje w trakcie rutynowych działań, funkcjonariusze na bieżąco informowali osoby bezdomne o możliwości pobytu w schronisku lub noclegowni. Prowadzone były cykliczne kontrole miejsc, w których mogą przebywać osoby bezdomne. Weryfikowane były miejsca, w których bezdomni przebywali w poprzednim sezonie oraz ustalane były nowe. Stały i systematyczny monitoring tych miejsc ułatwiał strażnikom realizację zadań pomocowych w okresie zimowym. Działania te w okresie jesienno-zimowym skupiały się na problemie ludzi wykluczonych, pozbawionych własnego lokum, dotkniętych chorobami, którzy adaptowali na prowizoryczne „mieszkania”, pustostany, altany śmietnikowe, wnęki budynków, zajmują altany działkowe, okupują dworce PKP i PKS. Funkcjonariusze informowali bezdomnych o adresach schronisk oraz noclegowni i wielokrotnie w razie potrzeby osoby te do nich przewozili. W przypadkach tego wymagających wzywane były zespoły pogotowia ratunkowego. Opracowano ulotki informacyjne z adresami i numerami telefonów do schronisk i noclegowni, które były rozdawane osobom bezdomnym podczas interwencji. Nie wszyscy jednak chcieli korzystać z pomocy schronisk i noclegowni.

W 2017 r. strażnicy przeprowadzili ogółem 1 494 interwencji wobec osób

bezdomnych, wypytyując osoby te, m.in. o sytuację materialno-bytową, czy posiadają stałe zameldowanie, rodzinę, rentę lub emeryturę itp. Uzyskane informacje przekazywane były do MOPR w Lublinie. Należy dodać, iż funkcjonariusze Oddziału Patrolowo-Interwencyjnego przeprowadzili ok. 322 kontrole miejsc przebywania osób bezdomnych, zastając m.in. w pustostanach, altanach śmietnikowych czy zaroślach 93 osoby bezdomne i udzielając 3 osobom pomocy. W tych działaniach w dużym stopniu pomocny był system monitoringu miejskiego, który pozwalał na szybsze dotarcie do miejsca przebywania osób bezdomnych. Dyżurni obsługujący monitoring, prowadzili obserwacje terenów miasta (szczególnie w nocy) aby jak najszybciej podjąć działania wobec osoby bezdomnej i nie dopuścić do jej zamarznięcia.

11. Podprogram – „ABC Seniora”.

Podmiotami wiodącymi w realizacji podprogramu są Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie oraz Lubelskie Centrum Aktywności Obywatelskiej.

Biuro – Lubelskie Centrum Aktywności Obywatelskiej w zakresie polityki senioralnej realizowało działania założone w „Programie Wsparcia i Aktywizacji Społecznej Seniorów na terenie Miasta Lublin w latach 2016-2020” tj. tworzenie warunków do rozwoju form wsparcia i aktywności społecznej osób starszych. Najważniejsze z nich to:

- „Lubelski Dzień Babci i Dziadka”. Ponad 200 seniorów uczestniczyło w spotkaniu „...dziękuję Ci Babciu, dziękuję Ci Dziadku...” zorganizowanym w dniu 20 stycznia 2017 r., w auli CK Caritas Archidiecezji Lubelskiej. Omówiono zagadnienia społecznej roli babci i dziadka, potrzeby i oczekiwania wnuków wobec dziadków we współczesnych czasach, zaprezentowano działalność pierwszej w Polsce Szkoły Super Babci i Super Dziadka. W części artystycznej zaprezentowały się dzieci z Lubelskiej Szkoły Jazzu, Akademii Talentów oraz specjalny gość, Mariusz Matera.
- „Tydzień Dialogu Międzypokoleniowego” (24-28 kwietnia). Hasło przewodnie to „Lublin łączy pokolenia”. Celem inicjatywy było kształtowanie porozumienia pomiędzy młodszymi i starszymi mieszkańcami naszego Miasta. W dniu 24 kwietnia w Teatrze Muzycznym odbyła się uroczysta Gala inaugurująca Tydzień Dialogu Międzypokoleniowego - koncert „Kochaj dalej”. W dniu 25 kwietnia w Galerii Olimp odbyło się wydarzenie „Inspiracje nie liczą lat...” - Miasteczko dla Seniora i międzypokoleniowy pokaz mody „Odczaruj Jesień Życia”. W dniu 26 kwietnia w Teatrze Starym w Lublinie miała miejsce debata „Lublin inspiracją (od) pokoleń” z udziałem przedstawicieli różnych grup społecznych (młodzieży, seniorów, organizacji pozarządowych, uczelni i instytucji samorządowych). Koncert „Wielka moc uśmiechu” z okazji wręczenia Orderu Uśmiechu pani Alicji Barton miał

miejsce 27 kwietnia w Centrum Spotkania Kultur w Lublinie zaś 28 kwietnia odbył się Korowód Międzypokoleniowy - symbol łączenia pokoleń i budowania więzi oraz doskonała okazja do zaprezentowania się różnych środowisk i instytucji: szkół, przedszkoli, stowarzyszeń, muzycznych zespołów itp.

- „Lubelskie Dni Seniora” (5-9 czerwca) – szósta edycja oferowała ponad 200 wydarzeń o charakterze edukacyjnym, kulturalnym, zdrowotnym, sportowym itp. Były to m.in. spotkania tematyczne, koncerty, warsztaty fotograficzne, spektakle teatralne, projekcje filmowe, turnieje warcabowe, warsztaty komputerowe, warsztaty plastyczne, wykłady, prezentacje multimedialne, spotkania autorskie, gry integracyjne, czytanie poezji, spotkania muzyczno-kabaretowe. W ciągu tygodnia seniorzy korzystali z bezpłatnych badań i konsultacji medycznych tj. badań słuchu, konsultacji fizjoterapeutycznych, dermokonsultacji, treningów pamięci, porad dietetyka, konsultacji z zakresu kosmetyki i fryzjerstwa, badań wzroku. Zakończenie Lubelskich Dni Seniora uświetnił Koncert Krzysztofa Krawczyka dedykowany najstarszym mieszkańcom miasta,
- w dniu 23 października w Teatrze Muzycznym w Lublinie odbyła się szósta edycja Konkursu „Miejsce Przyjazne Seniorom”, którego organizatorem są Prezydent Miasta Lublin i Rada Seniorów. Celem tej inicjatywy jest wyróżnienie takich miejsc w Lublinie, w których standardy obsługi osób starszych są dostosowane do ich potrzeb i oczekiwań. W tym roku Kapituła Konkursowa wybrała 83 podmioty, które otrzymały specjalne certyfikaty. Wśród były nich instytucje kultury i rozrywki, biblioteki publiczne, organizacje pozarządowe o profilu społecznym, placówki medyczne i sportowe. Łącznie od roku 2012 przyznano 285 certyfikatów dla „Miejsca Przyjaznego Seniorom”,
- w ramach Programu „Lublin Strefa 60+” funkcjonuje Lubelska Karta Seniora. W 2017 r. w programie uczestniczyło 135 podmiotów. Obecnie seniorów w posiadaniu Karty jest ponad 12 550 osób. Program wspiera i wzmacnia aktywność społeczną seniorów, zwiększa dostępność do różnego rodzaju usług oraz dóbr, poprawia jakość życia osób starszych jak również kształtuje ich pozytywny wizerunek.
- Usługa Telewsparcia psychologicznego dla Seniorów - Tele 60+ skierowana jest do najstarszych mieszkańców Lublina. Od poniedziałku do piątku w godz. 17⁰⁰ - 20⁰⁰ pod nr telefonu 81 46 66 999 seniorzy otrzymują wsparcie psychologów z zakresu porad w sprawach dotyczących problemów funkcjonowania w życiu społecznym oraz rozwiązywania różnych trudności życiowych a także pełną informację na temat działalności instytucji i organizacji oferujących różne formy aktywizacji.

Biuro – Lubelskie Centrum Aktywności Obywatelskiej jest miejscem planowania, organizacji i koordynacji działań i inicjatyw na rzecz seniorów a także upowszechniania informacji na temat podejmowanych działań prosenioralnych. Na terenie budynku Biura umieszczone są tablice informacyjne i ekspozytory na ulotki i foldery organizacji, instytucji, firm oferujących m.in. wieloaspektową aktywizację, rozwój osobisty, nabywanie nowych umiejętności, informatory i plakaty dot. bezpieczeństwa w różnych aspektach życia.

W realizację podprogramu włączyła się również Komenda Miejska Policji w Lublinie. W ramach działań podejmowanych na rzecz wzrostu poczucia bezpieczeństwa seniorów funkcjonariusze KMP w Lublinie zrealizowali szereg działań edukacyjnych. Seniorzy, często osoby samotne, schorowane, poprzez swoją ufnosć, i niepełnosprawność narażane są w większym stopniu na działania ze strony przestępców. Dlatego, też aby ograniczyć liczbę tego typu zdarzeń oraz zapobiec działaniom przestępczym policjanci Wydziału Prewencji KMP w Lublinie przeprowadzili 10 spotkań dla 689 seniorów, natomiast dzielnicowi Komisariatów Policji podległych KMP w Lublinie przeprowadzili 92 spotkania profilaktyczno-edukacyjne z osobami starszymi. Na potrzeby zwiększenia świadomości społeczności lubelskiej policjanci KMP w Lublinie propagowali ulotkę i plakat pn. „Porady dla Seniora”, które dzielnicowi przekazywali do zamieszczania przez administracje osiedlowe w blokach mieszkalnych, w budynkach użyteczności publicznej jak również w wiatach przystankowych. Ponadto w pojazdach MPK wyświetlano spot informacyjny skierowany do seniorów przypominający o zasadach bezpieczeństwa w miejscach publicznych i miejscu zamieszkania. Nawiązano również współpracę z Kurią Lubelską, która włączyła się w akcję informacyjno – ostrzegawczą. Księża podczas niedzielnej mszy głosili apel skierowany do parafian, celem ostrzeżenia ich by zachowali czujność i nie stali się ofiarami przestępstw oraz jak powinni postępować w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa. Policjanci brali również udział w 31 festynach, które odbyły się na terenie miasta Lublin. Podczas tych imprez przekazywano uczestnikom informacje nt. zasad codziennego bezpieczeństwa zwracając szczególnie uwagę na powtarzające się przestępstwa, których ofiarami najczęściej są osoby starsze oraz przekazywano ulotki pn. „Porady dla seniora.”

W związku z powtarzającymi się przestępstwami na tzw. „policjanta” zorganizowano dwa szkolenia dla 30 pracowników banku. Przestępcy podając się za funkcjonariusza policji przekonują swoje ofiary o zagrożonych oszczędnościach zdeponowanych w bankach i nieuczciwych pracownikach banku, nakazując im zlikwidowanie lokat a następnie pozostawienie pobranych środków finansowych we wskazanym miejscu. Podczas spotkań z pracownikami banku Policjanci Wydziału

Prewencji i Wydziału do Walki z Przestępczością Przeciwko Mieniu KMP w Lublinie podzielili się własnymi spostrzeżeniami i przekazali uczestnikom szkolenia informacje jakie zachowania osób wypłacających pieniądze powinny ich zaniepokoić, jak również jakie działania podejmować w sytuacji zagrożenia.

Komenda Miejska Policji w Lublinie w zakresie przeciwdziałania nieuczciwym praktykom wobec osób starszych nawiązała kontakt z Miejskim Przedsiębiorstwem Komunikacji Lublin, Agencją Reklamową Modart, Zarządem Transportu Miejskiego w Lublinie, Administracjami osiedlowymi, Kurią Lubelską, Przedstawicielami Banków działających na terenie miasta Lublina oraz Klubami Seniorów, Centrum Aktywizacji Seniorów MOPR w Lublinie, Ośrodkami Pomocy Społecznej w Lublinie, Uniwersytetem II i III Wieku.

W programie na rzecz poprawy jakości życia i bezpieczeństwa seniorów aktywny udział biorą też pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie. W 2017 roku zorganizowano wiele inicjatyw, w tym spotkania, pikniki i festyny, mające na celu aktywizację osób starszych oraz ich integrację ze środowiskiem lokalnym. Za najważniejsze działania podejmowane w kierunku poprawy bezpieczeństwa seniorów, współorganizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie uznano:

- w dniu 10 stycznia 2017 r. w siedzibie Stowarzyszenia „Centrum Słuchania – Rut” przy ul. Podwałe 3 odbyło się spotkanie w ramach projektu „Kolędowanie z seniorami”, zrealizowane przez pracowników Sekcji Pracy Socjalnej Nr 3 MOPR. W spotkaniu wzięło udział 10 seniorów, młodzież i nauczyciele z Zespołu Szkół Plastycznych w Lublinie, przy ul. Muzycznej 10a oraz 4 pracowników socjalnych z Sekcji Pracy Socjalnej Nr 3 MOPR,
- w dniu 15 maja 2017 r. w Pracowniach Kultury Tatary ul. Hutnicza 28A odbyła się prelekcja pt.: „Poetycki Lublin”. Spotkanie poświęcone było historii Lublina i wpisało się w obchody 700 - lecia Miasta Lublin. Wydarzenie współorganizowała Sekcja Pracy Socjalnej nr 11 MOPR, Pracownie Kultury Tatary oraz Centrum Dziennego Pobytu dla Seniorów. W spotkaniu wzięło udział 40 osób, w tym 30 seniorów,
- w dniu 25 maja 2017 r. na terenie Domu Pomocy Społecznej im. Matki Teresy z Kalkuty w Lublinie Sekcja Pracy Socjalnej Nr 1 MOPR zorganizowała spotkanie integracyjne pn. „Chcesz wiedzieć jak żyli i w co się bawili nasi przodkowie?”. Inicjatywa skierowana była do seniorów z placówki i dzielnicy Wieniawa oraz dzieci i młodzieży. Celem przedsięwzięcia było promowanie solidarności międzypokoleniowej, integracja społeczności lokalnej oraz kształtowanie zachowań prospołecznych. Realizatorami działania byli pracownicy Domu Pomocy

Społecznej im. Matki Teresy z Kalkuty w Lublinie przy wsparciu pracowników socjalnych. W spotkaniu wzięło udział ok. 50 osób,

- w dniu 26 maja 2017 r. pracownicy Sekcji Pracy Socjalnej Nr 16 MOPR zrealizowali działanie środowiskowe pod hasłem „Spotkanie z teatrem klasycznym”, w trakcie którego została wystawiona komedia Aleksandra Fredry pt. „Damy i Huzary”. Sztukę wystawili aktorzy z Amatorskiego Teatru Towarzyskiego działającego przy Stowarzyszeniu Kulturalno - Oświatowym Węglin Północny. W spotkaniu wzięło około 40 zgromadzonych osób, w tym seniorzy z pobliskiego osiedla,
- w dniu 1 czerwca 2017 r. na boisku „Orlik” przy ul. Lwowskiej Filia Nr 1 MOPR ze Szkołą Podstawową Nr 10 w Lublinie współorganizowała festyn pod hasłem „Energia Pokoleń”. W festynie wzięli udział m.in. mieszkańcy dzielnicy Kalinowszczyzna, dzieci ze Szkoły Podstawowej Nr 10 oraz mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej „Kalina” w Lublinie przy ul. Kalinowszczyzna 84. Głównym celem imprezy była integracja międzypokoleniowa oraz ukazanie sposobów spędzania czasu wolnego,
- w dniu 8 czerwca 2017 r. Filia Nr 3 MOPR zorganizowała Festyn pn. „Energia pokoleń”. Wydarzenie odbyło się na terenie Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 5, przy ul. Rzeckiego 10. Festyn miał charakter otwarty, adresowany był do mieszkańców osiedli Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej oraz wszystkich zainteresowanych. Wydarzenie miało na celu aktywizację i integrację społeczności lokalnej. W festynie wzięło udział ok. 300 osób, w tym ok. 150 seniorów,
- w dniu 9 czerwca 2017 r. na terenie boiska Gimnazjum Nr 15, przy ul. Elektrycznej 51 zorganizowano XII Festyn Rodzinny „Mama, Tata i Ja” pod hasłem „Energia Pokoleń”. Inicjatywa realizowana przez Sekcję Pracy Socjalnej nr 7 MOPR, skierowana była do rodzin, dzieci, młodzieży i seniorów. Celem imprezy było podkreślenie roli rodziny oraz solidarności międzypokoleniowej. W festynie wzięło udział ok. 100 osób, w tym ok. 20 seniorów,
- w dniu 10 czerwca 2017 r. Filia Nr 5 MOPR, we współpracy ze Spółdzielnią Mieszkaniową im. Z. i W. Nałkowskich, Radą Dzielnicy Wrotków, Szkołą Podstawową Nr 30 i Gimnazjum Nr 3 zorganizowała Festyn Osiedlowy na Wrotkowie pn.: „Energia Pokoleń”. Inicjatywa o charakterze otwartym, zrealizowana została na boisku szkolnym Gimnazjum Nr 3 w Lublinie, przy ul. Nałkowskich 110. Działanie środowiskowe umożliwiło rodzinom czynną rekreację, aktywny wypoczynek, aktywizację i integrację osiedlowej społeczności,
- w dniu 2 października 2017 r. na terenie ogrodu Domu Pomocy Społecznej im. Matki Teresy z Kalkuty w Lublinie, przy ul. Głowackiego 35 w Lublinie odbyło

się spotkanie integracyjne pn. „Święto pieczonego ziemniaka”. Inicjatorem działania byli pracownicy Sekcji Pracy Socjalnej Nr 1 MOPR oraz pracownicy DPS. Celem inicjatywy skierowanej do dzieci, młodzieży i seniorów zamieszkałych w dzielnicy Wieniawa było promowanie aktywnego stylu życia, pogłębienie więzi rodzinnych, lokalnych i międzypokoleniowych. W spotkaniu wzięło udział ok. 60 osób,

- w dniu 9 października 2017 r. Filia Nr 1 MOPR zorganizowała spacer z przewodnikiem po ulicach Starego Miasta w Lublinie pod nazwą „Śladami dawnego Lublina”, w ramach obchodów 700-lecia nadania praw miejskich miastu Lublin. Celem spotkania było pokazanie kreatywnych form spędzania czasu wolnego zarówno dla rodzin, seniorów oraz osób samotnych poprzez popularyzację historii Lublina,
- w dniu 12 października 2017 r. w ramach współpracy z Ośrodkiem „Brama Grodzka – Teatr NN” odbyło się spotkanie dla Seniorów w siedzibie Ośrodka „Brama Grodzka-Teatr NN” w Lublinie przy ul. Grodzkiej 21, w ramach obchodów 700-lecia nadania praw miejskich miastu Lublin. Uczestnicy biorący udział w spotkaniu obejrzeli wystawę pt. „Pamięć miejsca”, opowiadającą o ludziach i miejscach dawnego Lublina. Celem działania była aktywizacja oraz integracja osób starszych poprzez poznanie kultury naszego miasta. W spotkaniu wzięło udział 12 seniorów oraz przedstawiciele Filii Nr 1 MOPR,
- w dniu 12 października 2017 r. w Domu Kultury LSM, przy ul. Konrada Wallenroda 4A Filia Nr 3 MOPR zorganizowała spotkanie w ramach Międzynarodowego Dnia Seniora, skierowane przede wszystkim do seniorów. Inicjatywa miała na celu m.in. aktywizację i integrację społeczności lokalnej, w tym seniorów oraz promowanie aktywności seniorów. W spotkaniu wzięło udział 260 osób, w tym 120 seniorów,
- w dniu 16 października 2017 r. Filia Nr 1 MOPR zorganizowała w Barze Kaprys przy ul. Lwowskiej 6 spotkanie dla seniorów pod nazwą „Barwy Jesieni”. W niniejszej inicjatywie wzięło udział 25 seniorów. Celem głównym wydarzenia była integracja osób starszych oraz ukazanie sposobów spędzania czasu wolnego. Spotkanie poprowadziły wodzirejki ze Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego dla Dzieci Niepełnosprawnych w Lublinie,
- w dniu 19 października 2017 r. Filia Nr 1 MOPR we współpracy z Filią Nr 21 Miejskiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego zorganizowała spotkanie dla rodzin z dziećmi oraz osób zainteresowanych pod nazwą „Smaki Lubelszczyzny” w ramach projektu „Rodzina z książką”. Spotkanie odbyło się w siedzibie Filii Nr 21 MBP, przy ul. Rynek 11. Do udziału w spotkaniu zostały zaproszone zarówno rodziny z dziećmi, jak i osoby samotne oraz seniorzy.

W spotkaniu wzięło udział 12 osób, w tym czworo dzieci. Celem spotkania było ukazanie sposobu spędzania czasu wolnego poprzez rozwijanie zainteresowania książką i czytelnictwem,

- w dniu 20 października 2017 r. Filia Nr 4 MOPR zorganizowała Koncert wokalnie – taneczny nie tylko dla seniorów pn. „Barwy Jesieni”. Spotkanie odbyło się w siedzibie Dzielnicowego Domu Kultury SM „Czechów”, przy ul. Kiepury 5a. Celem uroczystości była integracja pokoleń oraz organizacja czasu wolnego osobom starszym i samotnym. Udział Seniorów i młodzieży w spotkaniu przyczynił się do wzmocnienia integracji między odbiorcami działania, jak również pozwolił na złamanie stereotypu starości, jako okresu społecznej bierności. W spotkaniu wzięło udział ok. 100 osób,
- w dniu 26 października 2017 r. Filia Nr 5 MOPR zrealizowała inicjatywę pn.: „Obchody Dnia Seniora – Barwy Jesieni”, w ramach której odbyła się zabawa taneczna w restauracji „Przystań” w Lublinie, przy ul. Kunickiego 143. W inicjatywie wzięło 20 seniorów zamieszkujących w obszarze działania Filii Nr 5 MOPR,
- w dniu 17 listopada 2017 r. Filia Nr 4 MOPR zorganizowała Koncert Pieśni Patriotycznych. Spotkanie odbyło się w siedzibie Dzielnicowego Domu Kultury SM „Czechów” przy ul. Kiepury 5a. Celem uroczystości skierowanej do dzieci, młodzieży oraz seniorów z dzielnic Czechów, Wieniawa i Kalinowszczyzna była integracja pokoleń, kultywowanie tradycji narodowej związanej z Dniem Niepodległości oraz obchodami 700-lecia nadania praw miejskich miastu Lublin, propagowanie pieśni lokalnych, kształtowanie uczuć patriotycznych oraz wzmocnienie identyfikacji z miejscem pochodzenia i dziedzictwem kulturowym miasta Lublin. W spotkaniu uczestniczyło ok. 100 osób,
- w dniu 17 listopada 2017 r. odbył się „Bał seniora”, zrealizowany w ramach obchodów Dnia Seniora pod nazwą „Barwy jesieni”. Celem działania było zapobieganie poczuciu samotności i izolacji społecznej osób starszych, zamieszkujących w obszarze działania Filii Nr 2 MOPR. Powyższą inicjatywę zrealizowała Sekcja Pracy Socjalnej Nr 11 MOPR w partnerstwie z Pracownią Kultury Tatarskiej – Filią Dzielnicowego Domu Kultury „Bronowice” oraz Centrum Dziennego Pobytu Dla Seniorów Nr 2. W działaniu udział wzięło 36 osób starszych,
- w dniu 23 listopada 2017 r. Filia Nr 1 MOPR wspólnie z Filią Nr 21 Miejskiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego zorganizowała w ramach projektu „Rodzina z książką” spotkanie dla rodzin, seniorów oraz osób zainteresowanych pod nazwą „Dziady – święto przodków”. Spotkanie odbyło się w siedzibie Filii Nr 21 MBP, przy ul. Rynek 11. W spotkaniu wzięły udział rodziny, seniorzy, osoby objęte pomocą Filii,

- w dniu 28 listopada 2017 r. Filia Nr 3 MOPR zorganizowała Bal Seniora w Restauracji Christ, przy ul. Kazimierza Wielkiego 8. Celem inicjatywy była wspólna zabawa, aktywizacja i integracja seniorów. W inicjatywie wzięło udział 30 osób,
- w dniu 8 grudnia 2017 r. Filia Nr 4 MOPR zorganizowała koncert kolęd i pieśni zimowych pn. „Świąteczne klimaty”. Spotkanie odbyło się w sali widowiskowej Dzielnicowego Domu Kultury Spółdzielni Mieszkaniowej „Czechów”, przy ul. Kiepur 5a. Celem przedsięwzięcia było kultywowanie polskich tradycji związanych ze Świątami Bożego Narodzenia, pogłębianie więzi lokalnych i międzypokoleniowych. W spotkaniu wzięło udział ok. 60 osób,
- w dniu 14 grudnia 2017 r. zorganizowano inicjatywę środowiskową o charakterze otwartym pt. „Świąteczne drzewko międzypokoleniowe”. Działanie zrealizowane przez Sekcje Pracy Socjalnej Nr 7 i 12 MOPR. Inicjatywa miała na celu integrację międzypokoleniową, wprowadzenie świątecznej atmosfery, a także zacieśnienie współpracy pomiędzy instytucjami działającymi lokalnie. Współorganizatorzy: parafia św. Michała Archaniola w Lublinie, przy ul. Fabrycznej 19, Klub Seniora przy ul. Pogodnej 19 oraz Klub Seniora funkcjonujący w strukturach Pracowni Kultury Maki Filii DDK „Bronowice” przy ul. Olchowej 8, Przedszkole Nr 14 przy ul. Bronowickiej 3 oraz Schronisko dla bezdomnych kobiet przy ul. Bronowickiej 3. W spotkaniu uczestniczyło 60 osób, w tym 20 seniorów,
- w dniu 15 grudnia 2017 r. Sekcja Pracy Socjalnej Nr 11 MOPR wraz z partnerami zorganizowała inicjatywę środowiskową o charakterze otwartym pt. „Świąteczne drzewko międzypokoleniowe”. Spotkanie miało na celu integrację międzypokoleniową, wprowadzenie świątecznej atmosfery, a także zacieśnienie współpracy pomiędzy instytucjami działającymi lokalnie. Wydarzenie skierowane było do mieszkańców dzielnicy Tatary, a w szczególności osób starszych i dzieci. Działanie zorganizowano przy wsparciu: Zarządu Nieruchomości Komunalnych, Osiedlowego Zarządu Budynków „Tatary” Sp. z o.o. ul. Kresowej 9, Przedszkola Nr 34 przy ul. Motorowej 10, Przedszkola Integracyjnego Nr 40 przy ul. Gospodarczej 18, Szkoły Podstawowej Nr 27, przy ul. Kresowej 1, Przedszkola Nr 44, przy ul. Maszynowej 6, Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych Umysłowo, Ich Rodzin i Przyjaciół „Źródło”, przy ul. Gospodarczej 32, Centrum Dziennego Pobytu dla Seniorów Nr 2, przy ul. Maszynowej. W inicjatywie wzięło udział 100 osób, w tym 20 seniorów.
- w dniu 20 grudnia 2017 r. na Słomianym Rynku, przy ul. Towarowej w dzielnicy Kalinowszczyzna odbyło się spotkanie pod nazwą „Świąteczne Drzewko Międzypokoleniowe”. Spotkanie zorganizowane zostało przez Filię Nr 1 MOPR.

Celem głównym spotkania była integracja społeczności lokalnej, w tym osób starszych, dzieci z okolicznych przedszkoli, Szkoły Podstawowej Nr 10, a także zgromadzeni seniorzy i okoliczni mieszkańcy,

- w dniu 20 grudnia 2017 r. odbyło się spotkanie pn. „Świąteczne drzewko międzypokoleniowe” - „Nasze wspólne choinki”. Spotkanie międzypokoleniowe odbyło się na placu w pobliżu Dzielnicowego Domu Kultury Spółdzielni Mieszkaniowej „Czechów” przy ul. Kiepur 5a. Realizatorami przedsięwzięcia byli pracownicy DDK SM „Czechów” przy wsparciu pracowników Filii Nr 4 MOPR. W spotkaniu uczestniczyło ok. 80 osób,
- cykliczne spotkania lokalnych nieformalnych partnerów działających na obszarze osiedli Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej. W trakcie spotkań ustalano wspólne działania w ramach inicjatyw realizowanych w 2017 r., w tym skierowanych do seniorów i z aktywnym udziałem osób starszych. W spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele: Filii Nr 3 MOPR, Filii Nr 13 i Nr 24 Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego, Domu Kultury LSM, Klubu Aktywnego Seniora LSM, Administracji i Rady Osiedla im. A. Mickiewicza, Spółdzielni Mieszkaniowej LSM, Zespołu Szkół Nr 5, Przedszkola Nr 33, Przedszkola Nr 36, Przedszkola Nr 47, SKOK Chmielewskiego, Restauracji „Christ”. W trakcie roku 2017 odbyło się 9 spotkań,
- w okresie od stycznia do czerwca 2017 r. w siedzibie Filii Nr 13 Miejskiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie, przy ul. Grażyny 13 funkcjonował punkt porad dla seniorów w zakresie obsługi komputera i innych urządzeń cyfrowych.

Ponadto w ramach Podprogramu „ABC Seniora” w okresie letnim i zimowym, prowadzone były działania informacyjne, w związku z występowaniem zjawisk atmosferycznych zagrażających zdrowiu. Pracownicy socjalni podejmowali działania ukierunkowane na kontrolę warunków życia osób starszych, niepełnosprawnych, szczególnie narażonych podczas mrozów i upałów. W ramach prowadzonej pracy socjalnej informowano o zagrożeniach dla zdrowia związanych z wysokimi i niskimi temperaturami a także o zasadach właściwego zachowania w warunkach zagrożenia wychłodzeniem czy przegrzaniem organizmu. W trakcie upałów rekomendowano pozostawanie w domach w godzinach największego nasłonecznienia. Prowadzono również akcję informacyjną dotyczącą zagrożeń wynikających z niskich temperatur w okresie zimowym, w ramach której zalecano ograniczenie wychodzenia z domu do niezbędnego minimum, a w przypadku konieczności wyjścia stosowny, ciepły ubiór i jeśli to możliwe w asyście drugiej osoby.

12. Podprogram – „Przełamujemy Bariery”.

Podmiotami wiodącymi w realizacji podprogramu są Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie oraz Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych.

W ramach Podprogramu realizowano następujące zadania:

- poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnościami, poprzez umożliwienie im rzeczywistego korzystania ze wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności, na równi z innymi osobami,
- aktywizacja i integracja społeczna osób niepełnosprawnych poprzez zapewnienie wsparcia w zakresie aktywnego uczestnictwa w różnych obszarach funkcjonowania tj. społecznym, kulturalnym, edukacyjnym, zawodowym itp.

Zadania te finansowane są ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Dział realizuje także zadania skierowane bezpośrednio do osób niepełnosprawnych oraz skierowane do nich za pośrednictwem organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

W ramach zadań bezpośrednich dofinansowywane były:

1. wyroby medyczne, będące przedmiotami ortopedycznymi i środki pomocnicze oraz sprzęt rehabilitacyjny,
2. turnusy rehabilitacyjne,
3. bariery techniczne, w komunikowaniu się i architektoniczne,
4. usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika,
5. obszary w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd”:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,

Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania

Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,

Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano

nowoczesne rozwiązania techniczne,

Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny,

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Realizacja ww. zadań osiągnęła następujące wskaźniki:

- Na dofinansowanie do wyrobów medycznych będących przedmiotami ortopedycznymi i środków pomocniczych w 2017 roku złożonych było 3 919 wniosków na kwotę 3 876 943 zł. Wyplacono dofinansowania dla 3 659 osób na kwotę 2 196 444 zł.
- Na dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny wpłynęło w 2017 r. 47 wniosków na łączną kwotę 93 050 zł, z czego pozytywnie rozpatrzono i zawarto tym samym 36 umów na łączną kwotę 28 550 zł, natomiast faktycznie zrealizowano 33 umowy na kwotę 26 825 zł.
- W ramach likwidacji barier w komunikowaniu się, technicznych i architektonicznych wpłynęło w 2017 r. 461 wniosków na łączną kwotę 3 522 938 zł, z czego pozytywnie rozpatrzono i zawarto tym samym 235 umów na łączną kwotę 565 567 zł, zaś faktycznie zrealizowano 221 umów na kwotę 480 050 zł.
- O dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych ubiegało się w 2017 r. 1 188 osób. Dofinansowanie uzyskało 650 osób na kwotę 726 044 zł, a ostatecznie wypłacono 624 886 zł dla 573 osób.
- W ramach usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika, złożonych w roku 2017 zostało 8 wniosków na kwotę 71 190 zł. Zawarto 8 umów na łączną kwotę dofinansowania 60 620 zł, wypłacono natomiast kwotę 36 995 zł.

Zadania wymienione w poszczególnych obszarach Programu „Aktywny samorząd” doskonale wpisują się w realizację podprogramu „Przełamujemy Bariery”. Poszczególne moduły Programu oraz jego obszary wprost odnoszą się do niwelowania skutków niepełnosprawności oraz wskazują na potrzebę likwidacji barier w różnych obszarach funkcjonowania osób niepełnosprawnych.

Dane liczbowe dotyczące realizacji pilotażowego Programu „Aktywny samorząd” w 2017 r. przedstawiają dwie poniższe tabele:

Tabela Nr 1.

Wysokość dofinansowania udzielonego Beneficjentom programu (kwoty wypłacone ogółem)										
L.p.	MODUŁ PROGRAMU	OBSZAR	NR ZADANIA	Rodzaj niepełnosprawności (dysfunkcji) Beneficjenta	Stopień niepełnosprawności Beneficjenta					
					znaczný lub orzeczenie równoważne		umiarkowany lub orzeczenie równoważne		lekki lub orzeczenie równoważne	orzeczenie o niepełnosprawności (osoby do 16 r.ż.)
					Ogółem	w tym osoby do 18 r.ż.	Ogółem	w tym osoby do 18 r.ż.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	I	A	1	dysfunkcja narządu ruchu	4390	0	0	0	x	0
2	I	A	2	dysfunkcja narządu ruchu	0	x	1 387,5	x	x	x
3	I	B	1	dysfunkcja obu kończyn górnych	8 595	0	x	x	x	0
	I	B	1	dysfunkcja narządu wzroku	123 779,1	0	x	x	x	0
	I	B	1	w tym osoby niewidome (urządzenia brailowskie)	44 036	0	x	x	x	0
4	I	B	2	dysfunkcja obu kończyn górnych	0	0	x	x	x	0
	I	B	2	dysfunkcja narządu wzroku	4000	0	x	x	x	0
	I	B	2	w tym osoby głuchoniewidome	0	0	x	x	x	0
5	I	C	1	dysfunkcje uniemożliwiające samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym	0	0	x	x	x	0
6	I	C	2	użytkownicy wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	3 880	0	x	x	x	0
7	I	C	3	amputacje, w tym:	0	X	0	x	0	X
	I	C	3	kończyny/kończyn górnych	0	X	0	x	0	X
	I	C	3	kończyny/kończyn dolnych	28 000	X	14 000	x	0	X
	I	C	3	jednoczesna: kończyny/kończyn górnych i dolnych	0	X	0	x	0	X
8	I	C	4	amputacje, w tym:	0	X	0	x	0	X
	I	C	4	kończyny/kończyn górnych	0	X	0	x	0	X
	I	C	4	kończyny/kończyn dolnych	0	X	0	x	0	X
	I	C	4	jednoczesna: kończyny/kończyn górnych i dolnych	0	X	0	x	0	X
9	I	D	x	x	12 484,7	0	31 054, 23	0	x	X
10	II	x	x	x	77 252	0	354 160,91	0	x	X
RAZEM:					262 380,8	0	400 602,64	0	0	0

Tabela Nr 2.

Liczba Beneficjentów pomocy ogółem (dotyczy sytuacji, gdy środki zostały wypłacone)											
L.p.	PROGRAM	MODUŁ	OBSZAR	NR ZADANIA	Rodzaj niepełnosprawności (dysfunkcji) Beneficjenta	Stopień niepełnosprawności Beneficjenta					
						znaczny lub orzeczenie równoważne		umiarkowany lub orzeczenie równoważne		lekki lub orzeczenie równoważne	orzeczenie o niepełnosprawności (osoby do 16 r.ż.)
						Ogółem	w tym osoby do 18 r.ż.	Ogółem	w tym osoby do 18 r.ż.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	I	A	1	dysfunkcja narządu ruchu	1	0	0	0	x	0	
2	I	A	2	dysfunkcja narządu ruchu	0	x	1	x	x	x	
3	I	B	1	dysfunkcja obu kończyn górnych	3	0	X	x	x	0	
	I	B	1	dysfunkcja narządu wzroku	20	0	X	x	x	0	
	I	B	1	w tym osoby niewidome (urządzenia brajłowskie)	3	0	X	x	x	0	
4	I	B	2	dysfunkcja obu kończyn górnych	0	0	X	x	x	0	
	I	B	2	dysfunkcja narządu wzroku	3	0	X	x	x	0	
	I	B	2	w tym osoby głuchoniewidome	0	0	X	x	x	0	
5	I	C	1	dysfunkcje uniemożliwiające samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym	0	0	X	x	x	0	
6	I	C	2	użytkownicy wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	2	0	X	x	x	0	
7	I	C	3	amputacje, w tym:	0	x	0	x	0	x	
	I	C	3	kończyny/kończyn górnych	0	x	0	x	0	x	
	I	C	3	kończyny/kończyn dolnych	1	x	1	x	0	x	
	I	C	3	jednoczesna: kończyny/kończyn górnych i dolnych	0	x	0	x	0	x	
8	I	C	4	amputacje, w tym:	0	x	0	x	0	x	
	I	C	4	kończyny/kończyn górnych	0	x	0	x	0	x	
	I	C	4	kończyny/kończyn dolnych	0	x	0	x	0	x	
	I	C	4	jednoczesna: kończyny/kończyn górnych i dolnych	0	x	0	x	0	x	
9	I	D	x	x	9	0	20	0	x	x	
10	II	x	x	x	46	0	184	0	x	x	
RAZEM:					85	0	206	0	0	0	

Zadaniami, finansowanymi ze środków PFRON, skierowanymi do osób niepełnosprawnych za pośrednictwem jednostek prawnych są natomiast:

- warsztaty terapii zajęciowej,
- sport, kultura, rekreacja i turystyka,
- zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny,
- zadania zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym.

Na terenie miasta Lublina funkcjonuje 9 warsztatów terapii zajęciowej (WTZ). Uczestniczy w nich 270 osób niepełnosprawnych, korzystając z rehabilitacji społecznej i zawodowej. W 2017 r. dofinansowanie do działalności WTZ ze środków PFRON wyniosło 4 315 411 zł, co stanowiło nie więcej niż 90% kosztów działalności. Dopełnieniem kosztów działalności WTZ były środki z budżetu Miasta Lublin w wysokości 479 880 zł (zgodnie z umowami zawieranymi z podmiotami prowadzącymi WTZ, środki z budżetu Miasta Lublin stanowiły co najmniej 10% rocznych kosztów działalności).

W 2017 roku były rozpatrywane wnioski na dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki, złożone do dnia 30 listopada 2016 roku. Okres ich realizacji dotyczył projektów i zadań realizowanych w 2017 roku. Zawarto 39 umów na kwotę 186 146 zł. Ostatecznie wypłacono dofinansowania na zrealizowanie sportu, turystyki oraz spotkań kulturalnych i rekreacyjnych dla 1 210 osób niepełnosprawnych na łączną kwotę 160 373 zł. Wnioski na dofinansowanie tego zadania składane w terminie do 30.11.2017 r. realizowane będą w 2018 roku. Łącznie wpłynęło 45 wniosków na kwotę 367 953 zł.

W roku 2017 złożono 3 wnioski na kwotę 9 789 zł na dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej. Będą one rozpatrywane w 2018 roku.

W roku 2017 po raz pierwszy zostało wdrożone zadanie zlecane ze środków Gminy Lublin – miasta na prawach powiatu pod nazwą „Kształtowanie pozytywnych postaw wobec osób z niepełnosprawnością wśród dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym”, w ramach „Programu działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Lublin na lata 2016-2020”. Zadanie było skierowane do organizacji pozarządowych, które podjęły kontakt z przedszkolami i przeprowadziły cykl zajęć zarówno teoretycznych jak i warsztatowych, aby w sposób interesujący ukazać sposób funkcjonowania osób niewidomych czy też poruszających się na wózkach inwalidzkich. Zadanie realizowały dwie Fundacje: Fuga Mundi oraz Szansa dla Niewidomych. Fundacje dotarły łącznie do 11 przedszkoli i z racji dużego zainteresowania projektami objęły znacznie większą liczbę dzieci, niż zakładały oferty realizacji zadań. Łącznie pozytywne postawy wobec osób z niepełnosprawnościami zostały zaprezentowane 630 przedszkolakom. Dodatkowo pozostawione po projektach pomoce dydaktyczne

dla przedszkoli pozwolą na dalekosiężny wpływ projektu i możliwość utrwalania wiedzy w ww. placówkach. Na zadanie to przeznaczonych zostało 20 000 zł, środki wykorzystane do realizacji zadania przez organizacje pozarządowe to 19 750 zł.

Ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych natomiast zlecone było zadanie pod nazwą „Promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego”, które było realizowane w formie 4 projektów. Promowało zarówno taniec dzieci niepełnosprawnych intelektualnie, jak i śpiew osób niepełnosprawnych z powodu zaburzeń psychicznych, ale także rękodzieło oraz śpiew i taniec niepełnosprawnych seniorów. Środki PFRON przeznaczone na realizację tego zadania wyniosły 20 150 zł.

Drugim z zadań współfinansowanym ze środków PFRON, które kształtowało pozytywne postawy wobec osób niepełnosprawnych to „Prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych w przeciwdziałaniu ich dyskryminacji”. Zadanie to realizowały dwie organizacje na łączną kwotę 6 876 zł. W ramach zadania promowano wiedzę nt. Choroby Alzheimera i Choroby Parkinsona. Zorganizowano dwa działania, które szerzyły wiedzę o obu chorobach neurologicznych, wskazywały rodzaje rehabilitacji, uczyły i aktywizowały do działań na rzecz osób z Alzheimerem i Parkinsonem.

W ramach Podprogramu „Przełamujemy bariery” pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie podejmowali także następujące działania:

- realizacja działań mających na celu aktywizację i integrację społeczną osób niepełnosprawnych poprzez zapewnienie wsparcia w zakresie aktywnego uczestnictwa w różnych obszarach funkcjonowania: społecznym, kulturalnym, edukacyjnym, zawodowym itp.,
- propagowanie i wspieranie inicjatyw społecznych organizacji pozarządowych oraz podmiotów działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
- kierowanie osób niepełnosprawnych z orzecznym stopniem niepełnosprawności do Agencji Zatrudnienia Fundacji Fuga Mundi,
- informowanie osób niepełnosprawnych o możliwościach skorzystania z dostępnych form pomocy, informowanie o instytucjach świadczących pomoc na rzecz osób niepełnosprawnych,
- przekazywanie informacji na temat działalności placówek działających na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie Miasta Lublin, świadczenie poradnictwa na rzecz ww. osób i ich rodzin w zakresie praw i uprawnień,
- realizowanie wsparcia na rzecz osób niepełnosprawnych w oparciu o ustawę o pomocy społecznej.

Aktywne działania na rzecz osób niepełnosprawnych prowadzi także Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych Urzędu Miasta Lublin. W 2017 r. Biuro zrealizowało następujące działania:

1. W zakresie realizacji propagowania idei uniwersalnego projektowania:

1.1. Biuro uczestniczyło w spotkaniach:

- a) wizytacja stadionu lekkoatletycznego wraz z przedstawicielami środowiska osób niepełnosprawnych pod kątem zapewnienia dostępności.

2. W zakresie akcji promujących działania lokalnego samorządu na rzecz osób niepełnosprawnych:

2.1. Kontynuacja wdrożonej w 2012 r. usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej. Wybrani oferenci: Fundacja Fuga Mundi oraz Polski Związek Niewidomych będą realizować zadanie do końca 2019 roku. Zadanie finansowane jest w pełni ze środków Miasta w ramach „Programu działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców miasta Lublin na lata 2016-2020”.

2.2. Spotkanie Społecznej Rady z rodzicami dzieci autystycznych - w dniu 3 kwietnia odbyło się spotkanie Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych z rodzicami dorosłych osób z autyzmem, na którym rozmawiano o różnych aspektach wsparcia i potrzebach tej grupy osób.

2.3. W dniu 30 maja na Zamku Lubelskim odbyła się uroczysta Gala „Aktywni z Lublina” organizowana w ramach obchodów Jubileuszu 700-lecia Miasta Lublin. Podczas tego uroczystego spotkania Prezydenta Miasta ze środowiskiem osób niepełnosprawnych, zostały wręczone Medale 700-lecia oraz został rozstrzygnięty konkurs dla osób oraz instytucji/organizacji wyróżniających się osiągnięciami lub realizowanymi przedsięwzięciami na rzecz aktywizacji i integracji osób niepełnosprawnych na terenie miasta Lublin. Konkurs rozstrzygany był w trzech kategoriach:

- kategoria I – wybitne osiągnięcia zawodowe, twórcze, sportowe osób niepełnosprawnych;
- kategoria II – realizacja przez osoby fizyczne przedsięwzięć na rzecz aktywizacji i integracji niepełnosprawnych mieszkańców Lublina;
- kategoria III – zaangażowanie instytucji/organizacji w działalność na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej oraz integracji osób niepełnosprawnych. Konkurs organizowany jest corocznie z inicjatywy Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Lublin.

2.4. Od kwietnia do września w Biurze ds. Osób Niepełnosprawnych studenci Uniwersytetu Medycznego z kierunku Zdrowie Publiczne odbywali

pięciodniowe praktyki.

2.5.   Udział w Targach Pracy.

2.6.   Miasto przystąpiło do udziału w projekcie badawczym pt. „Lubelskie Gwarancje na START - monitoring jednostek administracji publicznej w województwie lubelskim pod kątem dostosowania do postanowień Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata: 2014 - 2020 Oś Priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji Działanie 2.6 Wysoka jakość polityki na rzecz włączenia społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych. Jesteśmy jedną z 56 instytucji z województwa lubelskiego, która bierze udział w projekcie badawczym realizowanym przez Związek Stowarzyszeń Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych.

2.7.   W ramach organizowanego przez Miasto Lublin wydarzenia Lublin Inspiruje Kobiety - Kobiety Inspirują Lublin odbył się integracyjny pokaz mody „W różnorodności siła”, w którym wzięły udział osoby starsze i niepełnosprawne, w tym m.in. przedstawiciel Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych oraz pracownik Biura ds. Osób Niepełnosprawnych.

2.8.   Pracownik Biura – osoba z dysfunkcją narządu słuchu wzięła udział w spotkaniu z klasą w Szkole Podstawowej nr 16 im. F. Chopina na temat funkcjonowania ludzi niepełnosprawnych w środowisku. Spotkanie zorganizowano na prośbę wychowawcy klasy.

2.9.   Wzrost zatrudnienia osób niepełnosprawnych w Urzędzie Miasta Lublin.

2.10.   W ramach obchodów Jubileuszu 700-lecia lokacji Lublina w dniu 5 grudnia 2017 r. w siedzibie Targów Lublin S.A. przy. ul. Dworcowej 11, odbyły się V. Lubelskie Targi Aktywności Osób Niepełnosprawnych. Głównym elementem Targów była część wystawiennicza połączona z kiermaszem prac osób niepełnosprawnych. Swoją ofertę zaprezentowało 81 wystawców, w tym firmy i pracodawcy, instytucje i organizacje realizujące projekty szkoleniowe kierowane do osób z niepełnosprawnościami, placówki terapeutyczne, edukacyjne oraz organizacje pozarządowe o społecznym profilu działalności. Odbyła się także debata pt.: „700 lat Miasta i 5 lat Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych – osoby niepełnosprawne w Lublinie wczoraj dziś i jutro”. Prezydent Miasta Lublin w trakcie tego wydarzenia wyróżnił medalem 700-lecia 11 organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Przez cały czas trwały warsztaty rękodzielnicze, które cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. Tragom towarzyszyły galerie prac plastycznych: Pana Jacka Zdanowskiego a także przygotowana przez

PFRON wystawa „Sztuka Osób Niepełnosprawnych” oraz występy artystyczne.

2.11. Wsparcie organizacji Konferencji:

- a) w dniach 31.03 - 02.04.2017 r. odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowo - Szkoleniowa „O tym się nie mówi IV- Komunikacja Osób Niedosłyszących” zorganizowana przez Koło Naukowe Studentów Niesłyszących i Słabo Słyszących „Surdus Loquens” na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Miasto wsparło to wydarzenie poprzez oddelegowanie tłumacza języka migowego do obsługi części konferencji.
- b) udział w Dniach Otwartych Misericordia WTZ – wykład pracownika Biura nt. ulg, uprawnień i systemu wsparcia ON,
- c) Konkurs Wiedzy Gastronomicznej – SOSW przy ul. Wyścigowej (Biuro ds. ON było współorganizatorem wydarzenia).

3. W zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi w realizacji zadań na rzecz osób niepełnosprawnych:

3.1. Udział w konferencjach dotyczących problematyki osób niepełnosprawnych, m.in.: Międzynarodowym Przeglądzie Teatrów Osób Niepełnosprawnych organizowanym przez Fundację Nieprzetartego Szlaku, parada „700 Bębnow Na 700-Lecie Lublina”, uroczystości jubileuszu 20-lecia Stowarzyszenia Diabetyków przy Polskim Związku Niewidomych, Konferencji dotyczącej dostępności i usług dla osób z niepełnosprawnościami, organizowanej przez Krzysztofa Hetmana oraz Marka Plurę - Posłów do Parlamentu Europejskiego, II Konferencji Surdopedagogów i Surdologopedów z udziałem gości z zagranicy zorganizowanej przez Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niesłyszącej i Słabo Słyszącej „Wobec wyzwań XXI wieku - rehabilitacja i edukacja osób głuchych i słabo słyszących od okresu niemowlęcego do dorosłości”, Konwencie Regionalnego Kongresu Osób z Niepełnosprawnościami, Konferencji z okazji 5-lecia ratyfikacji Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych organizowanej przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, IX Spotkaniach Turystycznych, „Praca w procesie zdrowienia osób po kryzysie psychicznym”, XX Jubileuszowych Spotkaniach z Piosenką Nieprzetartego Szlaku „Rock and Roll”, Konferencji „Z ZAZ na otwarty rynek pracy – szanse i zagrożenia”.

3.2. Letnie Otwarte Mistrzostwa Polski Osób Niepełnosprawnych w Pływaniu w Pływaniu odbyły się w dniach 17 - 18 czerwca 2017 r na basenie olimpijskim na AQUA Lublin. Głównym organizatorem wydarzenia było Integracyjne Centrum Sportu i Rehabilitacji „Start” na zlecenie Polskiego Związku Sportu

Niepełnosprawnych „Start”, a głównym współorganizatorem Gmina Lublin.

3.3. Zlecenie organizacjom pozarządowym w drodze konkursu wielu zadań do realizacji na rzecz poprawy dostępu do rehabilitacji zawodowej i społecznej niepełnosprawnym mieszkańcom Lublina (zadanie realizowane przez MOPR),

3.4. Od grudnia 2017 r. Biuro rozpoczęło realizację dwóch projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego, w których Miasto Lublin jest partnerem. Projekty wspierają funkcjonowanie osób z niepełnosprawnościami. Liderem projektu „Aktywizacja społeczna od najmłodszych lat” jest Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna INTEGRA, zaś Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Lublinie jest liderem projektu pn. „Otwórzmy przed nimi życie”.

Obszar Informacyjny – Promocyjny

Promocja Programu „Bezpieczny Lublin”.

Podmiotem wiodącym jest Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin.

Cele i założenia Programu „Bezpieczny Lublin” są propagowane głównie w przedszkolach, szkołach i innych placówkach oświatowo - wychowawczych a także wśród lokalnej społeczności. Słowa uznania należy skierować szczególności do podmiotów, które prowadząc działania nadają realny kształt ideom zawartym w Programie. W szczególności dotyczy to funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie i Straży Miejskiej Miasta Lublin, Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej, pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej, pracowników poszczególnych Wydziałów i Biur Urzędu Miasta Lublin oraz pedagogów z placówek oświatowo - wychowawczych z terenu miasta.

Działania promujące Program prowadził również Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin. W szczególności polegały one na partycypacji w przedsięwzięciach mających na celu profilaktykę i pogłębianie wiedzy na temat bezpiecznych zachowań wśród mieszkańców miasta, zwłaszcza tych najmłodszych. Pracownicy WBMiZK w ramach realizacji programu „Bezpieczny Lublin” inicjowali oraz brali udział w wielu przedsięwzięciach ukierunkowanych na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców oraz na kształtowanie bezpiecznych zachowań. W ramach ww. działań sfinansowano zakup nagród w konkursach dla dzieci i młodzieży („Jestem Bezpieczny”, „VII Międzyprzedszkolna Spartakiada Sportowa”, „Bezpieczny Przedszkolak”), sfinansowano zakup drobnych upominków dla dzieci przebywających w 2 lubelskich placówkach w ramach akcji pn. „Mikołajki”.

Szczegółowa informacja nt. działań podejmowanych przez Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin została zawarta w dalszej części przedmiotowej Informacji.

Czynny udział w działaniach edukacyjnych i promujących program oraz pogłębianie wiedzy na temat bezpiecznych zachowań prowadziła także Straż Miejska Miasta Lublin.

W ramach budowania wizerunku bezpiecznego i przyjaznego miasta podejmowało szereg działań, w tym m.in.:

- Udział w akcji Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimę – doroczna akcja zbierania trwałej żywności, środków czystości.

- Udział w akcji Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy – doraźne kontrolowanie miejsc zbierania przez wolontariuszy darowizn pieniężnych, zabezpieczanie imprez odbywających się w ramach WOŚP oraz prezentacja sprzętu i wyposażenia radiowozu Oddziału EKO – patrol.
- Nieodpłatna pomoc kierowcom w uruchamianiu pojazdów podczas mrozów - akcja własna (na terenie miasta) przez całą dobę. W mroźne zimowe dni, strażnicy pomagali kierowcom (za pomocą przewodów rozruchowych) uruchomić pojazdy - akcja prowadzona jest każdego roku.
- Nieodpłatne znakowanie rowerów – Straż Miejska bierze udział w programie prewencyjnym „Identyfikacja”, którego głównym celem jest ograniczenie zjawiska kradzieży rowerów. Znakowanie rowerów prowadzone jest przede wszystkim podczas różnego rodzaju festynów i pikników osiedlowych, plenerowych imprez rozrywkowych, itp. W 2017 r. oznakowanych zostało 47 rowerów.
- W pierwszych dniach września Straż Miejska Miasta Lublin brała udział w akcjach organizowanych przez Policję „Bezpieczna droga do szkoły”. Patrole łączone (policjant/strażnik) w systemie dwuzmianowym, prowadziły działania skoncentrowane głównie w okolicach szkół podstawowych i przedszkoli. Prowadzono kontrole w zakresie właściwego oznakowania przejść dla pieszych oraz respektowania przez kierowców, rowerzystów i pieszych zasad oraz przepisów ruchu drogowego. Szczególnie na przejściach dla pieszych, dyscyplinowano kierowców, zwracano uwagę rowerzystom i pouczano ich o obowiązku przeprowadzania roweru a nie przejeżdżania na nim przez przejście, pomagano najmłodszym bezpiecznie przejść na drugą stronę jezdni. Od dnia 04 do 08.09.2017 r. funkcjonariusze Straży Miejskiej Miasta Lublin, każdego dnia byli kierowani do Wydziału Ruchu Drogowego KMP w Lublinie, celem realizacji przedmiotowych działań. Akcją objęto 20 szkół podstawowych w wyniku codziennych kontroli przeprowadzono 52 interwencje (w tym 15 interwencji drogowych i 37 interwencji porządkowych).

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. Zespół ds. Profilaktyki SMM Lublin realizował programy profilaktyczno - społeczne, tj. przeprowadził działania edukacyjno - informacyjne dla dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa poprzez realizację następujących programów profilaktycznych

- „Jestem bezpieczny” - mający na celu poprawę stanu bezpieczeństwa uczniów w szkole i środowisku lokalnym. Dzieci w czasie zajęć uczyły się zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, omawiane były najważniejsze przepisy prawa ruchu drogowego oraz udzielane wskazówki jak zapobiegać

niebezpieczeństwom oraz zagrożeniom.

- „O Florce, która chciała zostać piłkarzem”, który ma na celu wyposażenie uczniów w wiadomości i umiejętności niezbędne do bezpiecznego i samodzielnego funkcjonowania, uświadomienie sytuacji i zachowań zagrażających ich zdrowiu i życiu, zapoznanie z sytuacjami zagrożenia ze strony nieznajomych oraz wykształcenie postawy asertywnej w stosunku do osób obcych.
- Cyberprzemoc” - program ma na celu zwrócenie uwagi na problem cyberprzemocy w społeczności szkolnej, uświadomienie skutków nadużywania środków przekazu, tj. internetu i telefonu komórkowego, wzbogacanie wiedzy na temat prawidłowego i rozsądnego korzystania z internetu.
- „Dziecko w sieci” - uświadomienie rodzicom i nauczycielom zagrożeń wynikających z użytkowania Internetu (oszustwa, wyłudzenia, ujawnianie poufnych informacji, kontakt z treściami pornograficznymi, propagującymi przemoc, itp.), zapoznanie z zasadami bezpiecznego korzystania z internetu, a także informowanie o możliwościach wsparcia ze strony organizacji zajmujących się zwalczaniem nielegalnych treści w sieci.
- „STOP dopalaczom” - celem programu jest dostarczenie młodym ludziom podstawowych informacji na temat „dopalaczy” i zagrożeń wynikających z ich używania, zwiększenia ostrożności a zmniejszenia otwartości na kontakty z tymi produktami.
- „Ja i Alkohol” - celem programu jest ochrona uczniów przed rozpoczęciem zażywania alkoholu. Zwiększenie świadomości, że alkohol to środek uzależniający, a jego nadużywanie prowadzi do nałogów. Przygotowanie uczniów do podjęcia decyzji o nie spożywaniu alkoholu, a także dostarcza im podstawowej wiedzy na temat alkoholu i jego oddziaływania na organizm człowieka.
- „PRZEMOCY NIE”, który ma na celu eliminowanie zachowań agresywnych, wzrost poczucia bezpieczeństwa ucznia w szkole, dostarczenie wiedzy na temat praw człowieka oraz procedur postępowania w przypadku łamania zasad. Informowanie o różnych rodzajach zagrożeń bezpieczeństwa i zdrowia człowieka i możliwości ich minimalizowania.
- „Dzik jest dziki, dzik jest zły”, program ten ma na celu uświadomienie dzieci o istniejących zagrożeniach, w tym dzikich zwierząt na terenie miasta oraz dostarczenie wiedzy na temat reagowania w sytuacjach zagrożenia.
- „Spotkanie z Autochodzikiem” – jest to zestaw edukacyjny dostosowany do poziomu rozwoju ruchowego dzieci w wieku 4-8 lat, który daje szerokie możliwości nauki ruchu drogowego poprzez zabawy edukacyjne. Pozwala on na symulacje sytuacji spotykanych w życiu codziennym. Celem tego programu

jest przygotowanie dzieci do samodzielności w ruchu drogowym.

- „Odpowiedzialność karna nieletnich” - zapoznanie uczniów z podstawowymi przepisami ustaw: o postępowaniu w sprawach nieletnich, kodeksu wykroczeń oraz kodeksu karnego, szczególnie w zakresie dotyczącym odpowiedzialności karnej nieletnich. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za swoje postępowanie oraz przedstawienie obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy Straży Miejskiej oraz innych instytucji powołanych do egzekwowania obowiązków prawnych.
- „Na straży porządku” - celem programu jest zapoznanie dzieci z pracą strażnika miejskiego.
- „Bądź kumplem, nie dokuczaj” - głównym założeniem programu jest przedstawienie i wytłumaczenie dzieciom problemu z jakim mogą się spotkać czyli dokuczaniem, a także jak sobie radzić w sytuacjach zagrożenia ze strony rówieśników.
- „Telefon komórkowy – wróg czy przyjaciel” - celem programu jest zapoznanie uczniów z istnieniem zagrożeń, które wiążą się z korzystaniem z telefonu komórkowego, a także zaznajomienie z umiejętnościami bezpiecznego korzystania z telefonu komórkowego oraz utrwalenie zasad bezpiecznego korzystania z niego.
- „Lekcja bezpieczeństwa” - zapoznanie uczniów z zagrożeniami prywatności w sieci oraz pokazanie konsekwencji nierozważnych działań online, a także wypracowanie zasad bezpiecznego korzystania z sieci.
- „EkologJA” - celem programu jest kreowanie odpowiedzialności dzieci za swoje środowisko i zdrowie, świadomego faktu, że każde działanie ma wielokierunkowy wpływ na środowisko i zdrowie, uświadomienie pozycji człowieka w przyrodzie, jego wpływu na środowisko i zależność od środowiska, a także ocenę wpływu działalności człowieka na los ziemi.

Poniżej przedstawiono dane z realizacji przedmiotowych programów:

L.p.	Temat spotkania	Liczba uczestników	Liczba spotkań
1.	Ja i alkohol	150	3
2.	Autochodzik	4 638	50
3.	Bądź kumplem, nie dokuczaj	2 022	23
4.	Jestem bezpieczny	830	10
5.	O Florce, która chciała zostać piłkarzem (kontakt z obcymi)	380	5
6.	Cyberprzemoc	3 076	33
7.	STOP dopalaczom	945	11

8.	Dziecko w sieci – spotkanie z rodzicami	315	3
9.	Dzik jest dziki, dzik jest zły	2 095	23
10.	EkologJA	240	3
11.	Lekcja bezpieczeństwa	415	6
12.	Na straży porządku	955	13
13.	Odpowiedzialność karna nieletnich	985	10
14.	Przemocy NIE	490	8
15.	Przemoc rówieśnicza – relacje w klasie	18	1
16.	Telefon komórkowy – wróg czy przyjaciel	1 325	17
17.	Dzień z życia	120	1
18.	Wystrzałowe, wybuchowe, kolorowe	550	4
19.	Zagrożenia w sieci	195	4
20.	Bezpieczne wakacje	100	1
21.	Bezpieczne ferie	240	3
RAZEM		20 084	235

Łącznie od stycznia do grudnia 2017 roku zostało przeszkolonych 20 084 osób na wszystkich szczeblach edukacji w tym także rodzice, nauczyciele, wychowawcy i pedagodzy szkolni.

DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ BEZPIECZEŃSTWA MIESZKAŃCÓW W 2017 ROKU.

Poza realizacją Programu „Bezpieczny Lublin”, celem zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego mieszkańcom miasta Lublin, Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin podjął i wykonał w 2017 r. działania zmierzające do pełnej realizacji przyjętych zadań, które zostały podzielone na poszczególne działy i opisane poniżej.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO.

Zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego na terenie miasta jest obowiązkiem realizowanym przez Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie oraz Prezydenta Miasta Lublin. Powyższe wynika z ustaw o Państwowej Straży Pożarnej oraz ustawy o samorządzie gminnym i samorządzie powiatowym. Komendant Miejski PSP składa corocznie informację o stanie bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej na terenie miasta Lublin, która jest następnie rozpatrywana i przyjmowana przez Radę Miasta na komisjach a następnie na sesji Rady.

W imieniu Prezydenta Miasta Lublin działania z zakresu ochrony przeciwpożarowej prowadził Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego. Najistotniejszym zadaniem miasta wynikającym z Ustawy o ochronie przeciwpożarowej jest nadzór nad funkcjonowaniem Jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Na terenie Lublina działają trzy jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych. W 2017 r. Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Głusku uczestniczyła w 13 działaniach ratowniczych (pożary i inne zdarzenia) usuwając skutki miejscowych zagrożeń poprzez pompowanie wody, usuwanie wiatrołomów itp. Strażacy OSP Głusk podnosili swoje kwalifikacje uczestnicząc w dwóch kursach specjalistycznych organizowanych przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej: kierowców konserwatorów sprzętu ratowniczego OSP oraz szkoleniu podstawowym dla strażaków OSP. Do działań ratowniczo-gaśniczych przygotowanych jest 12 strażaków OSP Głusk posiadających ważne badania lekarskie, ubezpieczenie i przeszkolenie. Systematycznie poprawia się wyposażenie ratownicze jednostki. W roku ubiegłym zakupiono część wyposażenia osobistego min: hełmy, rękawice, buty itp. co wydatnie poprawia możliwości prowadzenia skutecznych działań. Ponadto za kwotę 18 000 zł wykonano remont posadzki w garażu OSP. Na bieżące funkcjonowanie Ochotniczych Straży Pożarnych w budżecie miasta przeznaczone były środki w wysokości 46 500 zł. Warto również dodać, że w ubiegłym roku pod patronatem Prezydenta Lublina odbyła się uroczystość 100-lecia Jednostki Ochotniczej Straży

Pożarnej w Głusku.

Ponadto w 2017 roku upoważniony pracownik Wydziału Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego skontrolował pod kątem spełnienia przepisów przeciwpożarowych 14 obiektów stanowiących siedziby Urzędu Miasta oraz budynki wynajmowane przez Gminę Lublin, w których pracują komórki organizacyjne urzędu.

Działania z zakresu ochrony przeciwpożarowej prowadzone były przez 1 pracownika zatrudnionego na stanowisku główny specjalista.

DZIAŁANIA NA RZECZ WSPARCIA POLICJI I PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ.

Na potrzeby Komendy Miejskiej Policji w Lublinie Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego przekazał środki w wysokości ok. 28 400 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie bieżącej działalności Komendy Miejskiej Policji w Lublinie m.in. serwis rowerów i zakup strojów dla policjantów pełniących służbę w patrolu rowerowym, zakup 2 psów służbowych kwalifikowanych do kategorii patrolowo – tropiącej, zakup materiałów prewencyjno - informacyjnych. Ze środków będących w dyspozycji WBMiZK ufundowano również nagrody dla laureatów i uczestników konkursu organizowanego dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych pn. „Jestem bezpieczny”. W związku z realizacją porozumienia w sprawie zorganizowania w 2017 roku służb ponadnormatywnych funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie finansowanych ze środków stanowiących dochody własne Gminy Lublin, na rzecz Komendy Miejskiej Policji w Lublinie zostały przekazane środki w wysokości 268 000 zł. Na podstawie Porozumienia zawartego pomiędzy Gminą Lublin, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie, Centrum Interwencji Kryzysowej a Komendantem Miejskim Policji w Lublinie dofinansowane zostały również działania w zakresie przeciwdziałania zjawiskom patologicznym oraz zapewniania bezpieczeństwa dzieciom poprzez organizację „Przyjaznych Patroli”. Środki finansowe w wysokości 26 000 zł zostały przeznaczone na wynagrodzenia policjantów z KMP. Koszty działań podejmowanych przez pracowników MOPR i CIK poniesione zostały ze środków budżetu miasta przekazanych do ww. jednostek. Całość przedsięwzięcia była finansowana ze środków Gminy Lublin i wyniosła ok. 89 000 zł.

Na potrzeby Komendy Wojewódzkiej Policji w Lublinie Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego przekazał środki w wysokości ok. 53 000 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie działań związanych z organizacją zabezpieczenia imprezy UEFA EURO U21 (pokrycie kosztów zakwaterowania i wyżywienia funkcjonariuszy ze Szwecji) oraz na działania profilaktyczne realizowane przez KMP w Lublinie tj. na organizację konkursu profilaktycznego dla młodzieży szkół gimnazjalnych

o tematyce zagrożenia używaniem przez młodzież dopalaczy i leków w celach niemiedycznych (zakup nagród konkursowych m.in.: telefony, słuchawki, opaski odblaskowe, zawieszki, odblaski – miśki) oraz na organizację cyklu szkoleń pt. „Bezpieczny Senior” w ramach programu profilaktycznego „OSZUSTOM STOP” adresowanych do osób starszych i samotnych (materiały promocyjne, usługi konferencyjne i gastronomiczne, emisja i przygotowanie spotów informacyjnych). Ponadto przekazane zostały środki w wysokości ok. 943 000 zł z przeznaczeniem na opracowanie dokumentacji projektowej na budowę nowej siedziby I Komisariatu Policji w Lublinie przy al. Unii Lubelskiej 23 oraz nowej siedziby VI Komisariatu Policji w Lublinie przy ulicy Gospodarczej 1B.

Dla potrzeb Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie przekazano środki finansowe w wysokości ok. 8 000 zł, które zostały wykorzystane na zakup materiałów profilaktycznych (zostały rozdysponowane w formie drobnych upominków dla dzieci i młodzieży szkolnej odwiedzającej podległe komendzie Jednostki Ratowniczo – Gaśniczej) oraz na doposażenie sali edukacyjnej dla dzieci „Ognik” znajdującej się w Jednostce Ratowniczo – Gaśniczej nr 4 przy ul. Węglarza 4.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE SPRAW OBRONNYCH O OBRONĘ CYWILNĄ.

W zakresie spraw obronnych, zaktualizowano Plan Operacyjny funkcjonowania miasta Lublin w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny. Plan został wykonany na podstawie Zarządzenia Prezydenta Miasta Lublin z 2011 r., jednak wymaga systematycznego, co najmniej raz w roku, uaktualniania ujętych w nim danych. Przeprowadzono trening Stałego Dyżuru utworzonego dla potrzeb Prezydenta Miasta Lublin z udziałem jednostek organizacyjnych miasta Lublin oraz czynnie uczestniczano w dwudniowym treningu prowadzonym przez Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie. Jest to zorganizowany mocą Zarządzenia Prezydenta Miasta Lublin z 2013 r. i przeszkolony w Wydziale Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego zespół pracowników powołany do pełnienia dyżuru w sytuacji podwyższania gotowości obronnej państwa. Zorganizowano i przeprowadzono szkolenie w tematyce spraw obronnych dla dyrektorów wydziałów i biur Urzędu Miasta Lublin oraz kierowników jednostek organizacyjnych miasta. Szkolenie obejmowało nabywanie umiejętności w zakresie praktycznego zachowania się w warunkach podwyższania gotowości obronnej państwa, w sytuacji zaistnienia zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny. W dniach 15 – 17 listopada zorganizowano i przeprowadzono trzydniowe ćwiczenie obronne, w którym udział wzięło 14 wydziałów i biur Urzędu Miasta Lublin oraz 5 jednostek organizacyjnych miasta Lublin. Ćwiczenie wykazało, że Urząd jest przygotowany

do realizacji zadań w czasie podwyższania gotowości obronnej państwa w sytuacji zaistnienia zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny. Zaktualizowano Plan działania publicznej i niepublicznej służby zdrowia na wypadek zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny, wraz z uaktualnieniem wykazu jednostek publicznej i niepublicznej służby zdrowia funkcjonujących na terenie miasta Lublin. Przeprowadzono 390 postępowań administracyjnych w sprawie świadczeń osobistych i rzeczowych zakończonych wydaniem decyzji nakładających lub uchylających obowiązek wykonania świadczeń na rzecz obrony w czasie zagrożenia bezpieczeństwa państwa. Przeprowadzono, wspólnie z Wojskową Komendą Uzupełnień Lublin oraz przedstawicielami Jednostek Wojskowych, kontrolę 8 zakładów pracy posiadających przedmioty świadczeń rzeczowych na rzecz obrony. Przeprowadzono 3 kontrole w zakładach pracy oraz 2 w wydziałach Urzędu Miasta Lublin w zakresie prowadzenia spraw obronnych, które wykazały, że problematyka spraw obronnych prowadzona jest na wymaganym poziomie.

W zakresie Obrony Cywilnej wykonano następujące prace o charakterze organizacyjno – normatywnym:

Przedsięwzięcia w zakresie obrony cywilnej w 2017 roku realizowane były na podstawie zarządzenia nr 36/1/2017 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 16 stycznia 2017 r. w sprawie ustalenia „Planu działania w zakresie obrony cywilnej miasta Lublin w 2017 roku”. Do realizacji zadań obrony cywilnej wyznaczonych było 159 instytucji państwowych, przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych oraz społecznych organizacji ratowniczych funkcjonujących na terenie miasta Lublin. Wyżej wymienione podmioty zostały wyznaczone zarządzeniem nr 61/12/2016 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie ustalania wykazu instytucji państwowych, przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych oraz społecznych organizacji ratowniczych funkcjonujących na terenie miasta Lublin, przewidzianych do prowadzenia przygotowań i realizacji przedsięwzięć w zakresie obrony cywilnej. Realizacja zadań obrony cywilnej w 2017 roku skoncentrowana była na prowadzeniu działań doskonalących w zakresie planowania i szkolenia w ramach Miejskiego Systemu Wykrywania i Alarmowania oraz Miejskiego Sytemu Wczesnego Ostrzegania o zagrożeniu uderzeniami z powietrza. Kontynuowano proces wdrażania zarządzenia nr 33/10/2015 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 16 października 2015 r. w sprawie normatywów w zakresie zaopatrywania organów i formacji obrony cywilnej w sprzęt, środki techniczne i umundurowanie niezbędne do wykonywania zadań obrony cywilnej z uwzględnieniem ramowych struktur organizacyjnych i podstawowych zadań formacji obrony cywilnej. Kontynuowano proces dostosowywania istniejących rozwiązań w dziedzinie obrony cywilnej do aktualnych wyzwań i potrzeb w zakresie bezpieczeństwa mieszkańców miasta Lublin. Analizowano

istniejący system rozwiązań usprawniających realizację zadań obrony cywilnej w obowiązującym stanie prawnym, mając na uwadze potrzeby występujące w zakresie bezpieczeństwa mieszkańców miasta Lublin. Przeprowadzono analizę istniejących rozwiązań usprawniających realizację zadań obrony cywilnej w obowiązującym stanie prawnym, mając na uwadze potrzeby występujące w zakresie bezpieczeństwa mieszkańców miasta Lublin. W celu zapewnienia właściwego poziomu przygotowań obrony cywilnej, w 2017 roku prowadzono działania w zakresie organizacyjnym i planowania poprzez:

- kontynuację współpracy z jednostką Ochotniczej Straży Pożarnej Głusk Lublin poprzez utrzymanie jej w strukturach obrony cywilnej, jako formacji obrony cywilnej,
- przeprowadzono aktualizację Kart Realizacji Zadań Obrony Cywilnej (KRZOC) do realizacji przedsięwzięć w zakresie obrony cywilnej przez komórki organizacyjne Urzędu Miasta Lublin,
- przeprowadzono aktualizację „Zestawienia zadań obrony cywilnej realizowanych przez instytucje państwowe, przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych oraz społecznych organizacji ratowniczych funkcjonujących na terenie miasta Lublin, przewidzianych do prowadzenia przygotowań i realizacji przedsięwzięć w zakresie obrony cywilnej na terenie miasta Lublin”, stanowiącego załącznik do „Planu Obrony Cywilnej miasta Lublin”,
- prowadzono aktualizację „Planu Obrony Cywilnej miasta Lublin” oraz aktualizację wykazu instytucji państwowych, przedsiębiorców i innych podmiotów oraz społecznych organizacji ratowniczych, przewidzianych do prowadzenia przygotowań i realizacji przedsięwzięć w zakresie obrony cywilnej na terenie miasta Lublin, poprzez opracowanie i wydanie zarządzenia nr 28/12/2017 z dnia 14 grudnia 2017 r., zmieniającego zarządzenie nr 61/12/2016 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 21 grudnia 2016 r. Jednocześnie przeprowadzono aktualizację „Planu ewakuacji ludności, zwierząt i mienia miasta Lublin na czas zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny” (plan ewakuacji III stopnia), sprawdzając jego zgodność z obowiązującymi wytycznymi oraz dokonano aktualizacji „Planu ochrony zabytków miasta Lublin na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych”,
- w ramach opracowania i przekazania do WBiZK LUW w Lublinie danych do aktualizacji „Planu Obrony Cywilnej Województwa Lubelskiego”, przeprowadzono aktualizację „Miejskiego planu dystrybucji tabletek jodku potasu w przypadku zdarzeń radiacyjnych na terenie miasta Lublin”; która zawiera aktualizację wykazu laboratoriów włączonych do SWA, ich wyposażenia możliwości analitycznych, aktualizację „Wykazu zakładów pracy z terenu miasta

Lublin posiadających Toksyczne Środki Przemysłowe (TSP) i materiały niebezpieczne”, aktualizację stanu sprzętu z gospodarki narodowej i odkaźników, które można wykorzystać do likwidacji skażeń na terenie miasta Lublin, aktualizację wykazu istniejących budowli ochronnych i możliwości ich wykorzystania,

- przeprowadzono kontrolę 13 podmiotów/zakładów pracy, przedsiębiorców, instytucji w zakresie przygotowania do realizacji zadań z zakresu obrony cywilnej,
- opracowano i przesłano do WBiZK LUW w Lublinie „Ocenę stanu przygotowań w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej miasta Lublin” według stanu na dzień 31.12.2016 r. wg. wytycznych Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 30 sierpnia 2016 r. w sprawie opracowywania oceny stanu przygotowań ochrony ludności i obrony cywilnej w województwach.

W zakresie wykrywania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania podjęto następujące zadania:

- utrzymano w stałej gotowości system alarmowania ludności przy pomocy syren elektronicznych i cyfrowych,
- doskonalono system wykrywania skażeń i powiadamiania o ich wystąpieniu zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2013 r. w sprawie systemów wykrywania skażeń i powiadamiania o ich wystąpieniu oraz właściwości organów w tych sprawach,
- w ramach Miejskiego Systemu Wykrywania Skażeń i Alarmowania przeprowadzono szkolenie Miejskiego Ośrodka Analizy Danych i Alarmowania (MOADA), uczestniczono w comiesięcznych treningach ostrzegania i alarmowania ludności o zagrożeniach uderzeniami z powietrza,
- MCZK w Lublinie uczestniczyło w wojewódzkim ćwiczeniu epizodycznym systemu wykrywania i alarmowania nt. „Współdziałanie formacji wykrywania i alarmowania w zakresie określania zagrożenia dla ludzi i środowiska oraz opracowywanie komunikatów ostrzegawczych dla ludności”,
- przeprowadzono szkolenie teoretyczne przygotowujące do ćwiczenia epizodycznego (treningu) systemu wykrywania i alarmowania dla pracowników MCZK i referatu ds. obronnych i obrony cywilnej w zakresie edukacji. Szkolenia realizowano zgodnie z Wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 11 stycznia 2016 r., w sprawie zasad organizacji i sposobu przeprowadzania szkoleń z zakresu obrony cywilnej oraz zarządzeniem nr 78/1/2017 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 30 stycznia 2017 r. w sprawie szkolenia z zakresu obrony cywilnej w 2017 roku. Wszystkie zamierzenia szkoleniowe wynikające z powyższego zarządzenia zostały zrealizowane,

- w ramach szkolenia obronnego i końcowej konferencji planistycznej do miejskiego ćwiczenia obronnego pn. „KOZIOŁEK-17” przeprowadzono szkolenie dyrektorów wydziałów i biur UM Lublin oraz kierowników jednostek organizacyjnych, służb i straży miasta Lublin nt. „Ewakuacja ludności miasta Lublin w czasie zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny”,
- w ramach miejskiego ćwiczenia obronnego pn. „KOZIOŁEK-17” przeprowadzono trening decyzyjny z obrony cywilnej w zakresie zbiorowej ochrony ludności nt. „Współdziałanie formacji wykrywania i alarmowania w zakresie określania zagrożenia dla ludzi i środowiska oraz opracowywanie komunikatów ostrzegawczych dla ludności”,
- prowadzono szkolenia z powszechnej samoobrony ludności poprzez kontynuowanie edukacji w zakresie rodzajów alarmów, sygnałów alarmowych i komunikatów ostrzegawczych oraz sposobów zachowania się po ich usłyszeniu,
- propagowano wiedzę dotyczącą bieżącej sytuacji geopolitycznej, potencjalnych zagrożeń czasu wojny i pokoju oraz sposobów przeciwdziałania tym zagrożeniom, z wykorzystaniem stron internetowych oraz organizację szkoleń i pogadanek,
- upowszechniano międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych,
- doskonalono zasady udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w sytuacjach kryzysowych i w czasie konfliktu zbrojnego oraz kontynuowano edukację w zakresie ewakuacji ludności i mienia na wypadek masowego zagrożenia,
- przekazywano na bieżąco informacje o szkoleniach organizowanych na instruktorów OC, celem realizacji zadań szkoleniowych w obszarze powszechnej samoobrony dla ludności i pracowników zakładów pracy,
- ze środków finansowych przydzielonych przez LUW w Lublinie przeprowadzono szkolenie z powszechnej samoobrony ludności, w 7 zakładach pracy, w których uczestniczeko 162 osoby.
- w szkoleniach dla pracowników starostw powiatowych (miast na prawach powiatu) z zagadnień obrony cywilnej, organizowanym przez WBiZK LUW w Lublinie uczestniczyło dwóch pracowników Urzędu Miasta Lublin. Szkolenie obejmowało zagadnienia z zakresu zagadnień międzynarodowego prawa humanitarnego,
- prowadzono działania w zakresie zabezpieczenia logistycznego i infrastruktury technicznej: poprzez gospodarkę sprzętem obrony cywilnej prowadzono zgodnie z zarządzeniem nr 1282/2011 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie gospodarowania składnikami rzeczowymi majątku ruchomego obrony cywilnej w Urzędzie Miasta Lublin i zakładach pracy zlokalizowanych na terenie miasta Lublin oraz wytycznymi Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Lubelskiego Urzędu

Wojewódzkiego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie organizacji i zasad przeglądów stanu technicznego oraz wybrakowania składników rzeczowych majątku obrony cywilnej w województwie lubelskim,

- kontynuowano wdrażanie zarządzenia nr 33/10/2015 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 16 października 2015 r. w sprawie normatywów w zakresie zaopatrywania organów i formacji obrony cywilnej w sprzęt, środki techniczne i umundurowanie niezbędne do wykonywania zadań obrony cywilnej z uwzględnieniem ramowych struktur organizacyjnych i podstawowych zadań formacji obrony cywilnej,
- utrzymywano sprzęt obrony cywilnej w sprawności technicznej poprzez prowadzenie przeglądów stanu technicznego i konserwacji, na bieżąco zbierano i przekazywano do pracowni radiologicznej WBiZK LUW w Lublinie przyrządy dozymetryczne, celem przeprowadzenia ich legalizacji,
- sprawowano nadzór i kontrolę nad ewidencją i obrotem materiałowym składników majątkowych obrony cywilnej oraz prowadzonymi przeglądami stanu technicznego sprzętu OC,
- wycofywano sprzęt przestarzały i nieprzydatny w obronie cywilnej zgodnie z obowiązującymi w powyższym zakresie wytycznymi Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie,
- aktualizowano bazę danych budowli ochronnych (schronów i ukryć) na terenie miasta, które mogą zostać wykorzystane w przypadku powstania zagrożeń dla ludności.

Działalność nadzorcza w zakresie gospodarki sprzętem OC w 2017 roku prowadzona była na podstawie cytowanych wyżej uregulowań prawnych oraz „Planu kontroli w 2017 roku instytucji państwowych, przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych oraz organizacji społecznych, realizujących zadania z zakresu obrony cywilnej na terenie miasta Lublin”, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 22/2/2017 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 9 lutego 2017 r. Uzgodniono ewidencję sprzętu OC z zakładami pracy /instytucjami/ oraz przeprowadzono aktualizację załączników o stanie ilościowo – wartościowym sprzętu do umów użyczenia zawartych z 55 zakładami pracy /instytucjami/, zawarto umowę użyczenia z Lubelskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia i przekazano sprzęt obrony cywilnej na wyposażenie formacji obrony cywilnej, tj. Samodzielnej Drużyny Ratownictwa Ogólnego. Prowadzono na bieżąco aktualizację ewidencji sprzętu OC na podstawie otrzymywanych (wystawianych) dokumentów materiałowych, nadzorowano przeglądy stanu technicznego sprzętu realizowanego przez użytkowników sprzętu OC oraz dokonano przeglądu stanu

technicznego sprzętu OC znajdującego się w magazynie sprzętu OC miasta Lublin, ze wskazaniem potrzeby wycofania sprzętu przestarzałego i nieprzydatnego (łącznie z UM Lublin - 9 podmiotów), weryfikowano otrzymane z zakładów pracy (instytucji) protokoły stanu technicznego sprzętu OC (20 protokołów od 8 podmiotów) zgłoszonego do wybrakowania pod kątem zgodności danych z ewidencją i przekazywano je do WBiZK LUW w Lublinie. Prowadzono analizę otrzymanych z zakładów pracy /instytucji/ protokołów wybrakowania pod kątem ich zgodności z wydanymi w tym zakresie decyzjami Komisji Wojewódzkiej i ewidencją na szczelbu miasta Lublin (dokonano analizy łącznie 20 protokołów wybrakowania), w dniu 18.12.2017 r. sporządzono protokół wybrakowania na podstawie dokonanego przeglądu stanu technicznego sprzętu OC znajdującego się w magazynie sprzętu OC miasta Lublin; 20.12.2017 r. opracowano zbiorczy protokół wybrakowania sprzętu OC za miasto Lublin, którego jeden egzemplarz przekazano na adres WBiZK LUW w Lublinie. Przeprowadzono czynności w zakresie przygotowania i przekazania wybrakowanego sprzętu do utylizacji, wykonano czynności organizacyjne wobec 7 użytkowników sprzętu OC, natomiast 1 użytkownik sprzętu OC dokonał utylizacji sprzętu we własnym zakresie, zbierano i przekazywano przyrządy dozymetryczne do legalizacji i przeglądu stanu technicznego w pracowni radiologicznej WBiZK LUW w Lublinie - w 2017 roku przekazano łącznie do legalizacji 50 przyrządów dozymetrycznych (RS-70 - 43 szt., DP-66 - 5 szt., DP-75 - 2 szt.). W ramach planowania i pozyskiwania sprzętu, środków technicznych i umundurowania niezbędnego do realizacji zadań OC przesłano w powyższym zakresie na adres WBiZK LUW w Lublinie, wystąpienie BM-OC-III.5555.12.2017 z dnia 4 września 2017 r. w sprawie doposażenia formacji obrony cywilnej wchodzących w skład Miejskiego Systemu Wykrywania i Alarmowania(SWA) oraz Miejskiego Systemu Wczesnego Ostrzegania (SWO). Na podstawie zarządzenia nr 33/10/2015 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 16 października 2015 r. w sprawie normatywów w zakresie zaopatrywania organów i formacji obrony cywilnej w sprzęt, środki techniczne i umundurowanie niezbędne do wykonywania zadań obrony cywilnej z uwzględnieniem ramowych struktur organizacyjnych i podstawowych zadań formacji obrony cywilnej dokonano aktualizacji naliczenia należności dla jednostek miejskiego systemu wykrywania i alarmowania, w tym m.in.: dla Miejskiego Ośrodka Analizy Danych i Alarmowania, zaktualizowano zestawienie należności sprzętowo-materiałowych dla wszystkich formacji obrony cywilnej na terenie miasta Lublin, w czasie prowadzonych kontroli przeprowadzono analizę wdrożenia (naliczenia potrzeb sprzętowych dla formacji OC) przez kontrolowane podmioty. Realizując „Plan kontroli w 2017 roku instytucji państwowych, przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych oraz organizacji społecznych, realizujących zadania z zakresu obrony cywilnej na terenie miasta Lublin”, przeprowadzono w ub. roku 13 kontroli instytucji, przedsiębiorców (innych jednostek

organizacyjnych). Zakresem przedmiotowym kontroli objęto gospodarkę sprzętem OC w 4 spośród ww. podmiotów. W wyniku przeprowadzonych działań nadzorczych w powyższym zakresie stwierdzono, że gospodarka sprzętem obrony cywilnej odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w umowach użyczenia zawartych pomiędzy Prezydentem Miasta Lublin-Szefem Obrony Cywilnej, a kierownikami instytucji, przedsiębiorstw i innych jednostek organizacyjnych. Sprzęt OC przechowywany jest w wydzielonych pomieszczeniach zapewniających jego właściwe przechowywanie.

Działalność w zakresie spraw obronnych i obrony cywilnej finansowana jest z budżetu Wojewody Lubelskiego, w 2017 r. była to kwota 11000 zł. Wyżej omówione zadania wykonywane są przez 4 pracowników, zatrudnionych na 3,5 etatu.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO.

W ramach Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego prowadzono następujące zadania:

W 2017 roku zapewniono organizację 8 posiedzeń Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, podczas których omawiane były najważniejsze kwestie dotyczące bezpieczeństwa publicznego oraz bieżących, najbardziej aktualnych problemów.

Głównymi tematami posiedzeń Zespołu były sprawy związane z:

- wypadkami komunikacyjnymi z udziałem zwierząt, wypadki dotyczące transportu produktów pochodzenia zwierzęcego, szczególne działania związane ze zwalczaniem afrykańskiego pomoru świń (ASF) oraz zagrożenia wysoce zjadliwej grupy ptaków (HPAI),
- omówieniem procedur oraz postępowania Policji w przypadku uzyskania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego w budynku użyteczności publicznej skutkującego ewakuacją osób,
- rodzajami i charakterystyką zagrożeń epidemiologicznych występujących na terenie miasta Lublin,
- przygotowaniem służb, inspekcji i straży do działań zapewniających bezpieczeństwo podczas organizowanych w mieście Lublin rozgrywek piłki nożnej w ramach Mistrzostw Europy U-21 (2 posiedzenia),
- przedstawieniem procedur w zakresie usuwania pojazdów utrudniających działania służb ratunkowych,
- działaniami podejmowanymi przez poszczególne służby, inspekcje i straże, podczas katastrof komunikacyjnych i budowlanych oraz działań przeciwepidemicznych – posiedzenie miało miejsce w Komendzie Miejskiej

Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie (ul. Adama Szczerbowskiego 6). Na placu wewnętrznym KM PSP odbyła się prezentacja wybranego specjalistycznego sprzętu przeznaczonego do likwidacji skutków zagrożenia chemicznego oraz stwierdzoną substancją biologiczną,

- udzielaniem pomocy bezdomnych i potrzebującym szczególnie w sezonie zimowym, a także przygotowanie do zimowego utrzymania dróg na terenie miasta.

Pracownicy MCZK brali bezpośredni udział w działaniach mających na celu minimalizację skutków zagrożeń naturalnych obejmujących m.in. podtopienia ulic i posesji, usuwanie skutków silnych wiatrów oraz udzielali wsparcia osobom poszkodowanym w wyniku pożarów mieszkań. Podejmowano interwencje w Zarządzie Dróg i Mostów w zakresie prawidłowego utrzymania ulic po wystąpieniu niekorzystnych warunków meteorologicznych tj. obfitych opadach śniegu oraz marznącego deszczu. Wnioskowano również o usunięcie z pasa drogowego uschniętych drzew stwarzających zagrożenie w ruchu drogowym i pieszym.

MCZK w 2017 roku współdziałało z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze koordynując działania służb, inspekcji i innych podmiotów między innymi podczas:

- podtopienia i zalania wielu posesji przy ul. Dębowej w miesiącu w lutym 2017 roku,
- pożaru zabudowań przy ul. Modrej 30 B gdzie spaleni uległy zabudowania mieszkalne i gospodarcze a właściciel poniósł śmierć – marzec 2017 r.,
- pożaru kamienicy przy ul. Lubartowskiej 28, gdzie wszyscy mieszkańcy zostali zakwaterowani w lokalach tymczasowego zakwaterowania na czas remontu kamienicy. Część poddasza i dachu uległa całkowitemu spaleni – kwiecień 2017 r.,
- katastrofy budowlanej przy ul. Lubartowskiej 45, gdzie zawaleniu uległa kamienica a jej mieszkańcom przydzielono lokale zastępcze. Mieszkańcy przyległych kamienic zostali zakwaterowani w lokalach tymczasowego zakwaterowania do czasu usunięcia zagrożenia (około 3 tygodnie) – maj 2017 r.,
- usuwania skutków nawałnicy, podczas której powaleniu uległo wiele drzew, zerwane zostały dachy oraz powstało wiele innych uszkodzeń i zagrożeń – czerwiec 2017 r.,
- usuwaniu, utylizacji substancji silnie trującej znalezionej przy ul. Prostej a po zakończeniu działań określeniu - z podmiotami biorącymi udział w akcji – procedur na wypadek wystąpienia podobnego zagrożenia – czerwiec 2017 r.,
- pożaru mieszkania przy ul. Majdanek 10 po wybuchu gazu – lipiec 2017 r.,
- pożaru szczytowego mieszkania dwupoziomowego na 10-tym piętrze budynku przy ul. Oratoryjnej 7,
- pożaru instalacji elektrycznej w przedszkolu nr 53 przy ul. Zachodniej, gdzie

ewakuowano przedszkolaków i personel – listopad 2017 r.,

- odholowania z pełnym zabezpieczeniem, a następnie zabezpieczeniu uszkodzonego zestawu ciężarowego z ładunkiem materiałów wybuchowych na terenie miasta – listopad 2017 r.,
- pożaru mieszkania na 3 piętrze przy ul. Puchacza 6, gdzie dwie osoby poniosły śmierć – grudzień 2017 r.,
- pożaru mieszkania w kamienicy przy ul. Rybnej 7, gdzie dwie osoby zostały poszkodowane (poparzenia), a 15 mieszkańców zostało zakwaterowanych w lokalach tymczasowego zakwaterowania na czas remontu kamienicy – grudzień 2017 r.

MCZK prowadzi ścisłą współpracę ze służbami, instytucjami i strażami odpowiedzialnymi za przeciwdziałanie zagrożeniom mającymi wpływ na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców miasta Lublin. Występowano do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego z prośbą o objęcie kontrolą budynków mieszkalnych, których mieszkańcy zgłaszali zły stan techniczny budynków. Na potrzeby Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego na bieżąco monitorowano oraz raportowano o stanie dostępności do miejsc noclegowych dla osób bezdomnych w schroniskach oraz ośrodkach wsparcia.

Zainicjowano oraz zlecono przeprowadzenie kompleksowych działań porządkowych oraz deratyzacji działki zlokalizowanej przy ul. Puławskiej 33, w celu eliminacji zagrożenia sanitarnego wynikającego z przebywania na posesji siedliska szczurów.

Przeprowadzony został proces kompleksowej aktualizacji Miejskiego Planu Zarządzania Kryzysowego. Kierownicy służb, inspekcji i straży przedstawiali swoje propozycje zmian w Planie, a w MCZK dokonano stosownych aktualizacji w dokumencie.

Pracownik MCZK brał udział w pracach zespołu opracowującego „Miejski Plan Adaptacji do zmian klimatu dla miast powyżej 100 tys. mieszkańców”. Jest to projekt, w ramach którego 44 polskie miasta we współpracy z Ministerstwem Środowiska opracowują plany przystosowania miast do obserwowanych i prognozowanych zmian klimatu. Prace odbywały się zgodnie z zarządzeniem nr 3/4/2017 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 3 kwietnia 2017 r. w sprawie powołania zespołu zadaniowego do spraw opracowania Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Lublina. W ww. zarządzeniu pracownik MCZK został powołany na członka Zespołu Miejskiego, który współpracuje z Zespołem Ekspertów składającym się z pracowników Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego. W ramach prowadzonych prac pracownik MCZK uczestniczył w posiedzeniach Zespołu Miejskiego, spotkaniach z Zespołem Ekspertów, warsztatach oraz w II Klimatycznym Forum Metropolitalnym organizowanym w Lublinie.

Wynikiem prac prowadzonych w 2017 r. było opracowanie wstępnych założeń MPA dla Lublina, wykonanie oceny potencjału adaptacyjnego oraz sporządzenie mapy stref wrażliwości miasta. Prace nad Miejskim Planem Adaptacji będą kontynuowane w roku 2018.

W dniu 1 czerwca 2017 r. dwoje pracowników MCZK uczestniczyło w siedzibie Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie w szkoleniu ze stosowania metodologii wymiany informacji o zagrożeniach w ramach międzynarodowego jednolitego systemu pod nazwą „ATP-45D”, a w dniu 22 czerwca 2017 r. w ćwiczeniach Systemu Wykrywania i Alarmowania (SWA). W dniach 20-22 września 2017 r. pracownik MCZK uczestniczył w wyjazdowym szkoleniu z zakresu zarządzania kryzysowego organizowanym w Okunince przez LUW.

W celu prowadzenia wymiany informacji o zagrożeniach związanych z użyciem broni masowego rażenia oraz ostrzeganiu i alarmowaniu elementów SWA zagrożonych skażeniami, otrzymano nieodpłatnie z Ministerstwa Obrony Narodowej System Informatyczny PROMIEN, który został zainstalowany na sprzęcie komputerowym użytkowanym w MCZK.

Prowadzone były również stałe uzgodnienia planów zagospodarowania przestrzennego pod względem bezpieczeństwa oraz stref zagrożenia powodziowego.

Współorganizowano oraz aktywnie uczestniczono w przeprowadzonym w dniu 14 października 2017 r. ćwiczeniu zgrzywającym o charakterze pozoracji sytuacji zagrożenia atakiem na terenie Szkoły Podstawowej nr 57 w Lublinie, przy ul. Krasińskiego 7 pod kryptonimem „57”. Tematem ćwiczenia było podniesienie znajomości zasad postępowania w przypadku wystąpienia zdarzenia o charakterze zakładniczym z dużą ilością poszkodowanych oraz poprawa koordynacji działania służb podczas działań ratowniczych.

W ramach doskonalenia współpracy ze służbami oraz instytucjami, uczestniczono w praktycznych ćwiczeniach obejmujących postępowanie podczas wystąpienia podłożenia ładunku wybuchowego oraz pożaru w obiektach użyteczności publicznej. Sprawdzenia procedur bezpieczeństwa oraz przeprowadzenie ewakuacji osób dokonano w obiektach: Szkoły Podstawowej nr 21, Szkoły Podstawowej nr 32, Szkoły Podstawowej nr 51, XXX Liceum Ogólnokształcącego, Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego, Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego im. Jana Bożego, Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia oraz siedziby głównej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie.

Realizowano comiesięczną kontrolę systemu wykrywania i alarmowania na terenie miasta Lublin poprzez głośne oraz ciche włączanie syren alarmowych oraz prowadzenie dokumentacji w tym zakresie. Na stronie internetowej Urzędu Miasta jest dostępny

aktualny harmonogram przeprowadzania tych testów. Równocześnie o takich ćwiczeniach zawsze są informowane lokalne media.

Pracownicy MCZK przeprowadzili działania organizacyjne zapewniające bezpieczeństwo podczas organizowanych w mieście Lublin rozgrywek piłki nożnej w ramach Mistrzostw Europy U-21. W okresie turnieju zwiększona została obsada w MCZK. Podczas odbywających się imprez zapewniono aktywny udział w przedsięwzięciach zapewniających współdziałanie wszystkich instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo.

Od 2017 roku wprowadzono jednolity system codziennego raportowania o szkodach na mieniu do Zarządu Dróg i Mostów.

Dokonywano aktualizacji informacji zamieszczanych na stronie internetowej Urzędu Miasta w zakładce „Zarządzanie kryzysowe”. Publikowane są tam najważniejsze informacje nt. działalności MCZK jak również szereg przydatnych porad i zaleceń w przypadku wystąpienia zdarzeń niekorzystnych, a także prognozy pogody, treningi i harmonogramy uruchamiania syren czy też postępowanie w przypadku udzielenia pierwszej pomocy medycznej.

W roku 2017 kontynuowano współpracę z firmą Net-Mobile, dzięki czemu na bazie portalu pogodynka.pl rozsyłane były, w postaci krótkich wiadomości tekstowych, informacje o wydanych przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej komunikatach i ostrzeżeniach meteorologicznych dotyczących obszaru województwa lubelskiego. SMS-y takie otrzymywali pracownicy referatu MCZK oraz kierownictwo Wydziału Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego oraz Urzędu Miasta Lublin.

W ramach osłony meteorologicznej miasta kontynuowano współpracę z firmą MeteoSky w sprawie opracowywania, przesyłania i publikowania indywidualnych, aktualnych prognoz pogody oraz ostrzeżeń dedykowanych dla miasta Lublin. Dodatkowa współpraca dotyczyła stałej konsultacji telefonicznej z dyżurnym meteorologiem.

Na oficjalnej stronie internetowej Urzędu kontynuowano prowadzenie zakładki „Komunikaty i ostrzeżenia”, w której są umieszczane przez dyżurnego MCZK aktualne ostrzeżenia meteorologiczne oraz komunikaty. W roku 2017 umieszczono 71 ostrzeżeń.

W związku ze wzrostem ekstremalnych zjawisk pogodowych stwarzających bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego 24 lipca 2017 r. wystosowano pismo do Departamentu Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego MSWiA, z prośbą o podjęcie działań mających na celu ponowne promowanie aplikacji Regionalnego Systemu Ostrzegania (RSO). Zasugerowano również rozbudowanie usługi RSO o funkcję, dzięki której każdy mieszkaniec znajdujący się w rejonie zagrożenia otrzymywałby, za pomocą SMS, powiadomienie dotyczące określonego niebezpieczeństwa. Na stronie internetowej Urzędu Miasta Lublin umieszczony został

komunikat wraz z instrukcją obsługi aplikacji RSO.

W wyniku analiz działań i nałożonych zadań zachodziła konieczność kontynuowania współpracy z firmą, która zapewnia realizację usług z zakresu ratownictwa technicznego, prac ziemno-wyburzeniowych oraz przeciwpowodziowych, prowadzonych w ramach zadań z zakresu zarządzania kryzysowego.

W ramach systemu wczesnego ostrzegania prowadzony jest stały monitoring meteorologiczny poziomu wód w rzekach miasta oraz zanieczyszczenia powietrza.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa pracownikom zatrudnionym w Urzędzie Miasta Lublin i ochronę infrastruktury zapewniającej bezpieczne i ciągłe funkcjonowanie organów administracji publicznej aktualizowano dokumentację planistyczną, obejmującą procedury wzmocnienia systemu ochrony obiektów, urządzeń i instalacji dla przeciwdziałania wystąpieniu zdarzenia o charakterze terrorystycznym lub sabotażowym i minimalizacji ich skutków.

Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego stale korzysta z Centralnej Aplikacji Raportującej przesyłając za jej pomocą dobowe oraz doraźne raporty dotyczące występujących na terenie miasta zdarzeń ujętych w katalogu wdrażanej aplikacji. Raporty są generowane przez dyżurnego MCZK, a następnie wysyłane do Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego. Na bieżąco prowadzono modernizację Systemu Wspomagania Decyzji DART w MCZK oraz w Straży Miejskiej i innych wydziałach Urzędu Miasta Lublin.

W 2017 roku pracownicy MCZK odnotowali w systemie DART 821 zdarzeń na terenie Miasta Lublin. Odnotowano zdarzenia o następującym charakterze: zdarzenia na drogach – 700, zagrożenia naturalne (opady śniegu, podtopienia, powalone drzewa) – 32, zdarzenia techniczne (awarie wodociągowe, energetyczne, ciepłownicze oraz uszkodzenia budynków) – 31, pożary w mieszkaniach i kamienicach – 18, zagrożenia porządku publicznego i porządkowe – 14, zagrożenia chemiczno-ekologiczne i sanitarne – 5, zdarzenia ze zwierzętami - 4 oraz zakwalifikowane jako inne/różne – 17.

Pracownicy MCZK dokonywali również okresowych przeglądów utrzymania rzek i urządzeń wodnych. Wszelkie stwierdzone nieprawidłowości były zgłaszane do odpowiednich instytucji. Koordynowano również działania mające na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości (np. działania związane z usunięciem wiatrołomów z nurtu rzeki Bystrzycy przy współpracy z KM PSP). Poprzez system czujników zainstalowanych na zaporze czołowej Zalewu Zemborzyskiego, w MCZK monitorowany jest poziom wody, wielkość przepływu oraz przesunięcia sejsmiczne.

Na potrzeby Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej sporządzono oraz przesłano ankietę obejmującą zaktualizowaną wstępną ocenę ryzyka powodziowego dla miasta Lublin oraz sprawozdanie z postępów realizacji zadań ujętych w Planie zarządzania

ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły.

Zgodnie z zapisami ustawy Prawo o zgromadzeniach MCZK prowadziło całodobowe przyjmowanie, przesyłanie oraz publikację na stronach BIP Urzędu Miasta Lublin zgłoszeń zamiaru przeprowadzenia zgromadzenia publicznego w trybie uproszczonym. Przyjęto 16 zgłoszeń w trybie uproszczonym o zgromadzeniach.

W 2017 roku Miejski Magazyn Przeciwpowodziowy znajdujący się w budynkach KM PSP przy ul. Szczerbowskiego podlegał okresowym przeglądom a jego stan został sprawdzony i nie wymagał uzupełnienia sprzętem technicznym. W 2017 r. na potrzeby zabezpieczenia prowadzenia działań dokonano zakupu odzieży (10 szt. kurtek) oraz obuwia roboczego (9 par).

DZIAŁANIA W ZAKRESIE MONITORINGU WIZYJNEGO MIASTA LUBLIN.

W ramach działań Centrum Monitoringu Wizyjnego prowadzono stałą obserwację obszaru objętego zasięgiem kamer, rejestrację oraz obsługę zarejestrowanego materiału. Nagrany przez wszystkie kamery materiał jest przechowywany na dyskach przez okres 30 dni. W przypadku zaistnienia takiej konieczności wybrane nagrania były archiwizowane na płytach DVD a następnie wykorzystywane do celów procesowych.

W chwili obecnej system monitoringu wizyjnego liczy 197 kamer. Dodatkowo Centrum Monitoringu Wizyjnego ma dostęp do kamer zainstalowanych na miejskich obiektach tj. Aqua Lublin - 143 kamery, Arena Lublin - 118 kamer, Stadion Startu - 39 kamer. W 2017 r. prowadzona była dalsza rozbudowa systemu monitoringu miasta Lublin, która przede wszystkim polegała na budowie 12 nowych punktów kamerowych wyposażonych w szybkobrotowe kamery FullHD 1080p. Ich lokalizacja to:

1. ul. Ponikwoda 67,
2. al. Andersa 1,
3. al. Andersa/ul. Kleeberga 16,
4. ul. Rogowskiego 9 (zaległa z ubiegłego roku),
5. ul. Lwowska 13,
6. al. Racławickie 22B ,
7. ul. Samsonowicza 21
8. 5 nowych kamer na Placu Litewskim w ramach jego przebudowy.

W ramach działań Centrum Monitoringu Wizyjnego dokonano zakupów mających na celu doposażenie CMW w sprzęt niezbędny do jego sprawnego funkcjonowania, w tym m.in.: płyt DVD i okablowania. Uiszczano opłaty za zużycie energii elektrycznej zasilającej punkty monitoringu zlokalizowane m.in. przy ul. Braci Wieniawskich, ul. M.C. Skłodowskiej 30, ul. Lubartowskiej 19, ul. Lubartowskiej 49, ul. Rynek 5, ul. Radości 9, ul. Kunickiego

52, ul. Bursztynowej 1, ul. Krakowskie Przedmieście 50, ul. Krakowskie Przedmieście 29, ul. Witosa, ul. Orkana, ul. Kunickiego 15, ul. Rybnej 9, ul. Rynek 14, ul. Lubartowskiej 35, Unicka 2, Męczenników Majdanka 47, 1 Maja 29, Zygmuntowskie 5, Narutowicza 80a, Zamojska 43, Plac Zamkowy 10. Dokonywano napraw uszkodzonych kamer i innych elementów monitoringu oraz czyszczenia kloszy kamer wchodzących w skład systemu monitoringu wizyjnego.

Monitoring wizyjny znacząco przyczynia się do poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego poprzez działanie prewencyjne – widok kamery odstrasza potencjalnych sprawców przestępstw i wykroczeń. Ponadto, dzięki pracy operatorów monitoringu udało się utrwalić przebieg różnych zdarzeń takich jak bójki, pobicia, kradzieże i włamania itp. opisanych często w prasie i telewizji. Nagrania z kamer pomagają także wyjaśnić szereg spornych zdarzeń drogowych itp. W roku 2017 służbom uprawnionym na ich prośby przekazano około 2000 płyt DVD z utwalonym materiałem dowodowym.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU PUBLICZNEGO.

Działania w przedmiotowym zakresie realizowane były przez 5 pracowników referatu ds. bezpieczeństwa i porządku publicznego. W 2017 r. wydano 62 decyzje - zezwolenie na zorganizowanie imprez masowych o charakterze artystycznym oraz sportowym. Wydanie każdej decyzji poprzedzone było dokładnym sprawdzeniem stanu przygotowań organizatora do przeprowadzenia imprezy, w tym analizą dokumentów określających stan techniczny obiektu oraz opinii podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo. W związku z powyższym pracownicy Wydziału wielokrotnie kontrolowali zgodność przebiegu imprez masowych z warunkami określonymi w zezwoleniu.

Przyjęto 195 zawiadomień o organizacji zgromadzeń publicznych, z czego 33 zgromadzeń organizowanych w trybie zwykłym i 162 w trybie uproszczonym. Szczegółowe informacje nt. planowanych zgromadzeń każdorazowo przekazywano do Komendy Miejskiej Policji w Lublinie, Straży Miejskiej Miasta Lublin i innych zainteresowanych podmiotów.

Zorganizowane zostało 5 posiedzeń Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego, podczas których omówiono m. in. następujące kwestie:

- przyjęto informację Komendanta Miejskiego Policji w Lublinie nt. realizacji porozumienia w sprawie zorganizowania w 2016 r. służb ponadnormatywnych funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie oraz osiągniętych efektów,
- przyjęto informację o stanie bezpieczeństwa w mieście za 2016 rok, w tym

o realizacji Programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli – „Bezpieczny Lublin”,

- przyjęto informacje Komendanta Miejskiego Policji, Komendanta Straży Miejskiej Miasta Lublin oraz Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej o realizacji zadań w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli w 2016 r.,
- przyjęto informację Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Lublin w 2016 roku oraz informację Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego miasta Lublin nt. działalności służb nadzoru budowlanego miasta Lublin,
- zapoznano się z informacją z posiedzenia Komisji Samorządności i Porządku Publicznego rady Miasta Lublin,
- omówiono stan przygotowań do organizacji i zabezpieczenia Lubelskich Dni Kultury Studenckiej 2016,
- omówiono stan przygotowań do zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom podczas „Sezonu Turystycznego”,
- omówiono bezpieczeństwo podczas Młodzieżowych Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej do lat 21 w 2017r.,
- omówiono kwestie dot. bezpieczeństwa cudzoziemców przebywających w Lublinie,
- omówiono kwestie dot. funkcjonowania osoby niepełnosprawnej w przestrzeni publicznej,
- przedstawione zostały działania profilaktyczne wobec osób znajdujących się w sytuacjach kryzysowych,
- omówiono rodzaje i charakterystykę zagrożeń epidemiologicznych występujących na terenie miasta Lublin,
- omówiono stan bezpieczeństwa w ruchu drogowym – wypadki drogowe, miejsca niebezpieczne,
- omówiono stan przygotowań oraz koordynację służb miejskich działających w obszarze zabezpieczenia społecznego na rzecz osób bezdomnych, samotnych i potrzebujących wsparcia w celu zapobiegania negatywnym skutkom zimy,
- omówiono wpływ zanieczyszczenia powietrza na zdrowie człowieka,
- przedstawiono informacje na temat obowiązkowych kontroli i przeglądów technicznych budynków,
- zaopiniowano projekt budżetu Miasta Lublin na 2018 rok w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego.

W trakcie prac Komisji jej członkowie podnosili różnego rodzaju kwestie związane z zapewnieniem bezpieczeństwa mieszkańcom miasta. W ramach prac członkowie

Komisji wystąpili do Dyrektora Zarządu Dróg i Mostów w Lublinie o pomoc w rozwiązaniu problemu przejazdu wozów bojowych Państwowej Straży Pożarnej przez ul. Strażacką. W związku z incydentami jakie miały miejsce w Lublinie mającymi podłoże nienawiści w stosunku do cudzoziemców przebywających w Lublinie, zostało zwołane posiedzenie Komisji poświęcone temu tematowi. Członkowie Komisji zwrócili się z apelem aby wszystkie służby były informowane o mających się odbyć imprezach i o grupach cudzoziemców, którzy odwiedzają nasze miasto. Podkreślili, że konieczne jest dalsze budowanie wizerunku naszego miasta jako otwartego i bezpiecznego.

Szczegółowa informacja nt. prac Komisji została zawarta w sprawozdaniu z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego za 2017 rok, z którym Rada Miasta Lublin zapoznała się podczas sesji w dniu 25 stycznia 2018 r.

Biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa na wodzie osobom korzystającym z Zalewu Zemborzyckiego, zawarto z Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym w Lublinie umowę, w ramach której ratownicy w okresie od 17 czerwca do 27 września 2017 r., w dni wolne od pracy i święta pełnili patrole oraz podejmowali działania ratownicze w przypadku wystąpienia zagrożeń.

W 2017 r. do Wydziału Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego wpłynęło 40 wniosków o umorzenie, rozłożenie na raty lub odroczenie terminu płatności należności powstałych z tytułu grzywien nałożonych w drodze mandatów karnych wystawionych przez Straż Miejską Miasta Lublin.

Pracownicy WBMiZK w ramach realizacji programu „Bezpieczny Lublin” inicjowali oraz brali udział w wielu przedsięwzięciach ukierunkowanych na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców oraz na kształtowanie bezpiecznych zachowań. W ramach ww. działań podejmowane były następujące inicjatywy:

1. Sfinansowano zakup nagród w konkursach realizowanych w ramach Programu „Bezpieczny Lublin” m.in. w konkursie „Jestem Bezpieczny”, „VII Międzyprzedszkolna Spartakiada Sportowa”, „Bezpieczny Przedszkolak”.
2. W ramach akcji „Mikołajki” sfinansowano zakup drobnych upominków dla dzieci przebywających na oddziałach dziecięcych Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Lublinie, Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Lublinie oraz Lubelskim Hospicjum dla Dzieci im. Małego Księcia. Pracownicy WBMiZK wraz z funkcjonariuszami Komendy Miejskiej Policji w Lublinie wzięli udział w spotkaniach z małymi pacjentami, podczas których przeprowadzano pogadanki profilaktyczne a dzieciom wręczono upominki.

Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego sprawuje także nadzór nad realizacją zadań wykonywanych przez Straż Miejską Miasta Lublin oraz współpracuje i wykonuje czynności związane ze sprawowaniem przez Prezydenta

Miasta Lublin zwierzchnictwa nad Komendą Miejską Policji w Lublinie oraz Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie. Wykonywanie ww. czynności polega przede wszystkim na bieżącej ścisłej współpracy, stałej wymianie informacji, organizacji spotkań, narad oraz odpraw zadaniowo – rozliczeniowych.

Prezydent Miasta Lublin

dr Krzysztof Żuk